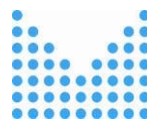

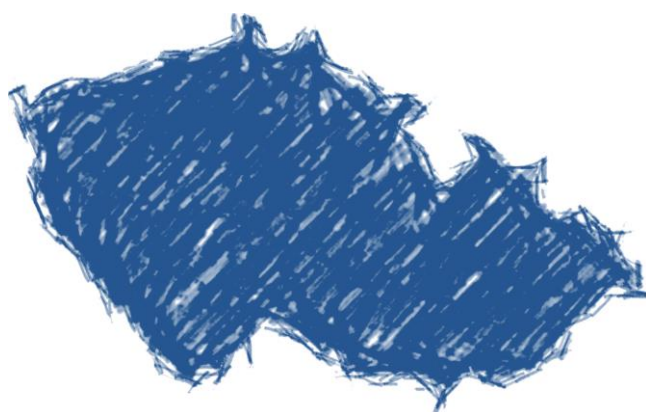

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

HARMONIZACE ÚZEMNĚ SPRÁVNÍHO ČLENĚNÍ STÁTU

Ministerstvo vnitra ČR

červen 2016

OBSAH

Seznam zkratk	3
1. Důvod předložení	4
2. Popis problému	5
Příloha č. 1: Řešení problému neskladebnosti v území.....	12
3. Současný stav dekoncentrátů státní správy v území	13
Příloha č. 10: Přehled dekoncentrátů státní správy v území.....	19
4. Preferovaná varianta územně správního členění státu	20
Příloha č. 2: Varianta 1.	27
Příloha č. 3: Varianta 2.	27
Příloha č. 4: Varianta 3.	27
Příloha č. 5: Varianta 4.	27
5. Situace ve výkonu veřejné správy pod úrovní obce s rozšířenou působností	28
Příloha č. 6: Pověřené obecní úřady.....	31
Příloha č. 7: Stavební úřady.....	31
Příloha č. 8: Matriční úřady.....	31
Příloha č. 9: Meziobecní spolupráce, dobrovolné svazky obcí.....	31
6. Plné znění příloh	32
Příloha č. 1: Řešení problému neskladebnosti v území.....	32
Příloha č. 2: Varianta 1.	34
Příloha č. 3: Varianta 2.	36
Příloha č. 4: Varianta 3.	39
Příloha č. 5: Varianta 4.	43
Příloha č. 6: Pověřené obecní úřady.....	46
Příloha č. 7: Stavební úřady.....	49
Příloha č. 8: Matriční úřady.....	56
Příloha č. 9: Meziobecní spolupráce, dobrovolné svazky obcí.....	58
Příloha č. 10: Přehled dekoncentrátů státní správy v území.....	63

SEZNAM ZKRATEK

CPZ	Centrum podpory zdraví
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZaK	Český úřad zeměměřický a katastrální
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EU	Evropská unie
FÚ	Finanční úřad
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IROP	Integrovaný regionální operační program
KHS	Krajská hygienické stanice
KPÚ	Krajský pozemkový úřad
KÚ	Krajský úřad
KŘP	Krajské ředitelství policie
MAS	Místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NNO	Nestátní neziskové organizace
NP	Národní park
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OP	Operační program
OSS	Organizační složka státu
OVSS	Odbor výkonu státní správy
POÚ	Obce s pověřeným obecním úřadem
RÚIAN	Registr územní identifikace, adres a nemovitostí
SMO ČR	Svaz měst a obcí ČR
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SZÚ	Státní zdravotní ústav
VÚSC	Vyšší územně správní celek
ZÚ	Zdravotní ústav

Poznámka: U všech citovaných právních předpisů se rozumí ve znění pozdějších předpisů (byl-li předpis novelizován).

1. DŮVOD PŘEDLOŽENÍ

Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014–2020 (dále též jako „Strategický rámec“) byl schválen usnesením vlády ze dne 27. srpna 2014 č. 680, ze kterého vyplývá nezbytnost pokračování v práci na modernizaci a rozvoji jak v oblasti veřejné správy, tak v oblasti eGovernmentu. Ke Strategickému rámci byly rozpracovány Implementační plány, které obsahují jednotlivé aktivity a opatření včetně termínu jejich splnění vztahující se k jednotlivým specifickým cílům.

Harmonizace administrativního členění státu byla v cíli č. 2 Revize a optimalizace výkonu veřejné správy v území Strategického rámce identifikována jako klíčová podmínka pro řešení tohoto cíle. Zásadním problémem totiž je dosavadní existence dvou koncepčně nesouladných územních členění státu, tedy územního členění na vyšší územní samosprávné celky (dále v textu je pro zjednodušení používán pojem „samosprávné kraje“), se kterými je souladné členění na správní obvody obcí s rozšířenou působností; a členění dle zákona č. 36/1960 Sb., které vychází z odlišné územní koncepce, je dnes již překonané.

Z hlediska dlouhodobě udržitelného věcného a legislativního řešení by se proto mělo vycházet z potřeby jednoho základního všeobecného územně správního členění státu.

V rámci Tematické předběžné podmínky č. 11 „Veřejná správa“, se Česká republika zavázala Evropské komisi, že tyto vybrané aktivity budou v termínech z Implementačních plánů, nejpozději však do konce roku 2016 splněny.

V rámci Strategického cíle č. 2 Revize a optimalizace výkonu veřejné správy v území sem spadají tyto aktivity:

1. zpracování záměru harmonizace administrativního členění státu a nejhodnějších variant ke schválení vládě a jeho předložení na vládu (s termínem předložení do 12/2016)
2. příprava vzdělávacích aktivit v oblasti finančního řízení pro představitele územních samospráv (s termínem přípravy do 10/2016)

Ministerstvo vnitra je gestorem této předběžné podmínky, která je klíčovým předpokladem pro účinné čerpání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů. Předběžná podmínka byla stanovena Evropskou komisí v tzv. obecném nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013, ze dne 17. prosince 2013. Nesplnění předběžné podmínky, resp. nedokončení identifikovaných opatření, ve lhůtě stanovené v Dohodě o partnerství a v jednotlivých programech, může být důvodem pro pozastavení všech nebo části plateb na příslušnou prioritu daného programu ze strany Evropské komise. Proto je třeba, aby byly termíny Předběžné podmínky řádně dodrženy, v opačném případě hrozí zastavení čerpání ze strukturálních fondů v rámci Prioritní osy č. 4 Efektivní veřejná správa, což by mělo zásadní následky pro celou veřejnou správu.

2. POPIS PROBLÉMU

Vývojový přehled

Základ soudobého administrativního členění státu byl položen již v reformách z let 1848–1849. Již v té době bylo podle původních představ administrativní členění státu úzce spojeno se samosprávou, nakonec však v důsledku dočasné obnovy absolutistického zřízení zůstala samospráva v první fázi jen na základním stupni. Okresní členění v rovině státní správy však od té doby kontinuálně existovalo. Po stabilizaci uspořádání státu a zrušení krajů v letech 1867–1868 byly základem administrativního členění státu okresy a země, a to až do roku 1948. Počet okresů měl po celou dobu mírně vzestupnou tendenci, v roce 1948 jich bylo 151. Kromě správních (původně politických) okresů existovaly rovněž soudní okresy menší velikosti, průměrně byly v jednom správním okrese dva až tři soudní okresy.

Ani ve sledovaném obvodu nebylo uspořádání státní správy a samosprávy od sebe úplně odděleno, neboť okresy plnily i určité samosprávné funkce a působily v nich orgány samosprávy, i když jejich vývoj byl složitý a v plném rozsahu se prosadily na celém území státu až za první republiky.

V roce 1945 byly dosavadní orgány státní správy a samosprávy, které již během druhé světové války podlehly změnám vyplývajícím z tehdejší situace, nahrazeny národními výbory. V tomto smyslu nebylo samozřejmě nadále možné hovořit o dualismu státní správy a samosprávy.

Při územně správní reformě v roce 1949 byl počet okresů mírně zvýšen na 178 a soudní okresy byly zrušeny. Z územního hlediska na mikroregionální úrovni k žádné dramatické změně uspořádání nedošlo. Na mezoregionální úrovni se zrušilo zemské zřízení a na historickém území českých zemí vzniklo 13 krajů. V teritoriální rovině byly změny provedené s účinností od roku 1949 připravovány již před rokem 1948 a představovaly zejména přizpůsobení dosavadního členění hierarchii správních center, jak se postupně vyvíjela v předcházejících sto letech.

Územně správní reforma z roku 1960 byla původně utvářena tehdejšími představami o územním řízení ekonomiky a vytváření administrativních oblastí vhodných k takovému řízení, jež nemají žádný vztah k současným problémům veřejné správy a její funkci ve společnosti. Tato reforma představovala výrazné narušení kontinuity dosavadního územního uspořádání na okresní úrovni. Bylo při ní vytvořeno 75 okresů včetně městských okresů Brno, Ostrava a Plzeň. Hlavní město Praha bylo rozděleno na 10 obvodů, jejichž národní výbory měly v zásadě postavení okresních národních výborů. Počet krajů byl srovnatelným způsobem redukován na 7 plus 1, neboť hlavní město Praha získalo postavení kraje.

Vznikem okresů a krajů z roku 1960 byly přetřhány četné vazby v území a přirozené obvody center nezahrnutých mezi nová okresní a krajská města byly v některých případech roztrhány do různých okresů a krajů. Navíc bylo disproporční řešení velikosti územních jednotek na jedné straně v Čechách, na druhé straně na Moravě a ve Slezsku. V mnohých případech došlo k vytvoření bicentrických správních jednotek, což vždy vede k vytvoření určitého napětí

v území (např. Vsetín – Valašské Meziříčí, Louny – Žatec, Blansko – Boskovice).

Uspořádání z roku 1960 rozhodně nelze považovat za výsledek objektivní analýzy geografických, historických a sociologických faktorů souvisejících s problémem územního uspořádání. Spíše než takovouto objektivní analýzou se rozčlenění na okresy a kraje řídilo představami o vhodné velikosti územně správních jednotek pro potřeby centralizovaného hospodářského řízení, které dnes ovšem v tomto smyslu není funkcí veřejné správy.

Ačkoliv tedy bylo administrativní členění státu z roku 1960 vyvoláno potřebami, které dnes již nemají žádnou aktuálnost, udrželo se do současné doby z hlediska nejprve nechuti k jakýmkoli reformním změnám v období 1970–1988, později v důsledku rozdílných představ o vývoji správního uspořádání po roce 1989.

V roce 1990 byly v okresech zřízeny okresní úřady jako orgány státní správy, přičemž určitý samosprávný prvek představovala okresní shromáždění, která však byla později zrušena. Okresní členění tím získalo výlučně charakter administrativního členění státu a nadále se v oblasti samosprávy neuplatňovalo. Okresní úřady měly původně fungovat 1 až 2 roky, nakonec se však jejich působení protáhlo do roku 2002.

Krajské národní výbory byly v roce 1990 zrušeny bez náhrady a jejich kompetence přeneseny zčásti na okresní úřady, zčásti na ústřední správní úřady. Po neúspěchu snah o obnovení zemského zřízení, které se prosazovaly v letech 1990–1992, se uvažovalo o různých variantách krajského zřízení. Krajské zřízení se ukazovalo jako stále potřebnější se zřetelem k tomu, že problémy, které bylo objektivně optimální řešit na mezoregionální úrovni, nemohly být na tomto stupni řešeny v důsledku neexistence jak orgánů samosprávy, tak orgánů státní správy se všeobecnou působností. Uvedená situace vedla k nárůstu počtu specializovaných orgánů státní správy a detašovaných pracovišť na mezoregionální úrovni, které se podařilo po vzniku samosprávných krajů částečně redukovat.

Na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb. byly vytvořeny samosprávné kraje (vyšší územní samosprávné celky) v počtu 14 včetně hlavního města Prahy. Faktické zřízení krajů se uskutečnilo vzhledem k nutnosti vyřešit jejich kompetence a organizační strukturu v letech 2000–2001.

Okresy a kraje z roku 1960 zůstaly zachovány jako jednotky administrativního členění státu, ačkoliv pokud jde o kraje, nepůsobily v nich již žádné orgány státní správy se všeobecnou působností. Také okresy z roku 1960 však byly zpochybněny. Již ve vládou schválené Koncepti reformy veřejné správy z roku 1999 se předpokládalo zrušení okresních úřadů a nahrazení okresů z roku 1960 vhodnějšími územními jednotkami. Okresní úřady byly nakonec zrušeny k 31. 12. 2002 a jejich kompetence přešly převážně na obce s rozšířenou působností zřízené od 1. 1. 2003, z menší části také na kraje a výjimečně na vybrané orgány státu.

Důvody, které vedly ke zrušení okresních úřadů, spočívaly zejména v úsilí o větší prostorovou decentralizaci, nastavení spojeného modelu pro výkon veřejné správy i na mikroregionální úrovni a ve snaze napravit negativní důsledky územně správního uspořádání z roku 1960. Zejména poslední uvedený faktor byl také základem pro podporu správní reformy v území,

neboť předcházející reforma z roku 1960 vedla v mnohých případech k vytvoření geograficky těžko odůvodnitelných jednotek, opomenutí přirozených mikroregionálních a mezoregionálních center, a roztržení spádových obvodů některých z nich.

Uvedené změny se uskutečňovaly v situaci, kdy funkce státní správy byly ovlivňovány a ze značné části uskutečňovány orgány samosprávy, které jsou po zrušení okresních úřadů jedinými orgány se všeobecnou působností v území. Z hlediska výkonu státní správy zde měla význam zejména diferenciací obcí ve větším okruhu záležitostí státní správy, která se projevila zřízením pověřených obecních úřadů v roce 1990 a obcí s rozšířenou působností v roce 2003. Největší část výkonu státní správy se ve skutečnosti v území realizuje v rámci přenesené působnosti obcí s rozšířenou působností a krajů.

Stejně jako zůstaly po zrušení krajských národních výborů i po pozdějším zřízení krajské samosprávy kraje jako jednotky administrativního členění státu, zůstaly i po zřízení obcí s rozšířenou působností okresy takovými jednotkami. Tato situace vede k velké komplikovanosti správního členění a nedostatku skladebnosti správních struktur. Tento nedostatek skladebnosti je podmíněn zejména tím, že samosprávné kraje i obce s rozšířenou působností vycházejí v podstatě z popření mezoregionálního, resp. mikroregionálního členění vytvořeného ve státní správě v roce 1960 jako členění, které se z hlediska přirozených spádových vazeb v území neosvědčilo. V tomto směru není možné nastolit skladebnost přizpůsobením samosprávných krajů a obcí s rozšířenou působností krajům a okresům z roku 1960, možný je pouze opačný postup, případně zrušení správních jednotek vytvořených v roce 1960.

V důsledku zrušení krajských národních výborů bez náhrady v roce 1990 došlo k vytvoření většího počtu resortních systémů státní správy v území, a tím posílení soustavy specializovaných orgánů státní správy a detašovaných pracovišť. Tento vývoj se vytvořením krajské samosprávy podařilo ovlivnit jen částečně a v posledních letech dochází k přeměně některých specializovaných orgánů státní správy na detašovaná pracoviště.

Kraje a okresy z roku 1960 nebyly v předcházejícím vývoji zrušeny zejména v důsledku toho, že kompetence některých orgánů státní správy byla vázána na tyto kraje a okresy svou konstrukcí i územním základem. V posledních 10 letech však došlo v tomto směru ke značným změnám, zčásti přizpůsobením organizace státní správy zejména na krajské úrovni samosprávným krajům, zčásti stanovením obvodů pro výkon státní správy a soudnictví nezávisle na existujících okresech, např. výčtem obcí.

Z uvedeného vývojového přehledu je patrné několik skutečností, které ovlivňují možnosti řešení problému administrativního členění státu v současné době:

1. Vývoj administrativního členění státu byl na území ČR dalekosáhle spojen s vývojem územního členění samosprávy, a to bez ohledu na model stavu mezi státem a samosprávou v daném období. Ani v období dvojkolejnosti státní správy a samosprávy nebyly vytvářeny jednotky pro výkon všeobecné státní správy odlišné od samosprávných jednotek, pokud pomineme období protektorátu Čechy a Morava. V období 1945–1990 nebyly vzhledem

k neexistenci samosprávy v pravém slova smyslu a jednotné soustavě národních výborů podmínky pro zvláštní uspořádání státní správy a samosprávy. Od roku 1990 se postupně prosazuje spojený model výkonu veřejné správy, který znamená výkon převážné části funkcí státní správy v území samosprávnými orgány. V tomto smyslu je rozlišování administrativního členění státu a samosprávného členění do značné míry umělé a administrativní členění státu by mělo být co nejvíce navázané na samosprávné členění.

2. Výraznou kontinuitu v územním uspořádání státní správy představovaly v dosavadním vývoji především okresy. Tato kontinuita však byla zásadním způsobem narušena v roce 1960 vytvořením zcela odlišných okresů, než byly ty, které existovaly od roku 1849, i když i v nich docházelo k větším změnám. Z územního hlediska představuje vytvoření obcí s rozšířenou působností spíše návrat k této kontinuitě než její porušení. Obce s rozšířenou působností jsou proto i z vývojového hlediska vhodné pro základní členění jak státní správy, tak samosprávy na mikroregionální úrovni.

3. Nynější samosprávné kraje lze pokládat za zásadně solidně odůvodněné z geografického hlediska, i když mohou být spory kolem jejich konkrétního vymezení nebo slabšího postavení některých center. Krajské zřízení vytvořené ústavním zákonem č. 347/1997 Sb. i uspořádání obcí s rozšířenou působností v zásadě navazují na krajské a okresní uspořádání z let 1949–1960 připravované již před rokem 1948, a tím je vytvořen vzájemně souladný základ pro mikroregionální i mezoregionální uspořádání.

4. Současné orgány státní správy již nejsou konstrukcí územního základu své působnosti ve velké většině případů závislé na existenci krajů a okresů z roku 1960, příp. se takový územní základ dá transformovat výčtem obcí, resp. obvodů obcí s rozšířenou působností po vytvoření skladebnosti okresů s nimi. Počet orgánů státní správy vázaných i fakticky na územní členění z roku 1960 se ve srovnání s rokem 2002, kdy byly zrušeny okresní úřady, se snížil. Přizpůsobení administrativního členění státu samosprávným krajům a obcím s rozšířenou působností by tedy zdaleka nepředstavovalo tak výrazný zásah do organizace a právních základů kompetence státní správy jako v době zrušení okresních úřadů. Situace nicméně zůstává u jednotlivých resortů diferencovaná. V některých případech došlo k přizpůsobení nejen na úrovni krajů, ale i na úrovni obcí s rozšířenou působností. Tam, kde nedošlo k přizpůsobení na mikroregionální úrovni, se projevila tendence k vytváření detašovaných pracovišť, takže alespoň z právního hlediska již není specializovaná státní správa v těchto regionech závislá na zákonem vymezené působnosti podle okresů.

Přeměna specializovaných orgánů státní správy na detašovaná pracoviště má ovšem rovněž svá úskalí. Tato úskalí spočívají v tom, že se vytvářejí faktické správní obvody, které nemají konkrétní zákonný základ a mohou být měněny interními normativními akty. Snižuje se tím přehlednost výkonu státní správy a ve svém důsledku i právní jistota účastníků správního řízení z hlediska faktického místa a okruhu osob podílejících se na vyřízení záležitosti. Bude také poměrně obtížné zajistit trvalou vazbu takto vytvořených detašovaných pracovišť na všeobecné správní členění.

5. Původním záměrem koncepce reformy státní správy z roku 1999 bylo vytvoření systému nových krajů vyplývajících z ústavního zákona č. 347/1997 Sb. a nových mikroregionálních struktur pro výkon jak státní správy, tak samosprávy. Ačkoliv došlo k elementární realizaci této koncepce vytvořením struktury samosprávných krajů a obcí s rozšířenou působností, ve které je dnes vykonávána většina státní správy v území, nebyla tato reforma realizována důsledně. Výsledkem přetrvávání dosavadních okresů a krajů a většího počtu specializovaných správních členění je komplikovaná územně správní struktura a neskladebnost výkonu veřejné správy i z hlediska všeobecných správních celků. Nedošlo ani k vytvoření úplné skladebnosti mezi obvody obcí s rozšířenou působností a okresy. Tato situace ztěžuje občanům i podnikatelům vyřizování jejich správních záležitostí a nevytváří příznivé podmínky ani pro koordinaci výkonu státní správy.

Skladebnost ve výkonu veřejné správy

Skladebností ve veřejné správě se rozumí stav, kdy nižší správní obvody veřejné správy jsou jako celek součástí vyššího správního obvodu a naopak vyšší správní obvod se skládá z celých nižších správních obvodů. Nedochází tedy k situaci, kdy část nižšího správního obvodu patří do jiného vyššího správního obvodu než zbytek nižšího obvodu. Vyšší správní obvod pak není složen z některých celých nižších obvodů a části jiných nižších obvodů.

Skladebnost může být hodnocena nejen ve vztahu mezi vyššími a nižšími orgány ve smyslu nadřízenosti a podřízenosti nebo instančního dozoru, ale též ve vztahu mezi prostorovými strukturami na vyšší úrovni z hlediska geografického a prostorovými strukturami, které zahrnují části těchto geograficky vyšších struktur. Skladebnost lze hodnotit také ve vztahu mezi zhruba podobně velkými celky, např. mezi orgány všeobecné správy a specializovanými orgány nebo mezi orgány státní správy a samosprávy na stejné úrovni.

Nedostatek skladebnosti je nejčastěji zapříčiněn tím, že územní základ různých orgánů veřejné správy byl stanoven podle odlišných principů nebo v odlišné době.

Neskladebnost ve veřejné správě je problémem z hlediska přehlednosti veřejné správy, z hlediska vyřizování záležitostí fyzických a právnických osob a z hlediska koordinace výkonu veřejné správy.

Z hlediska fyzických a právnických osob dochází k tomu, že pro jednotlivé obory správy a příp. i pro různé orgány všeobecné správy jsou stanovena rozdílná správní centra a vyřízení záležitostí tak vyžaduje návštěvu dvou nebo více správních center. Situace se může ještě komplikovat v případě řízení ve druhém stupni, kdy z neskladebnosti z hlediska původní místní příslušnosti vyplyne neskladebnost pro druhou instanci.

Nedostatek skladebnosti se nemusí vždy projevit negativně ve vztahu k orgánům veřejné správy. Pokud je neskladebností postižen pouze účastník správního řízení, projeví se tato neskladebnost případně „pouze“ ve zvýšení jeho časových a finančních nákladů spojených s řízením a ve svém důsledku i se spokojeností s fungováním veřejné správy.

V jiných případech však může nedostatek skladebnosti být nevýhodný i pro správní úřady, neboť jeden správní úřad musí případně spolupracovat s více správními úřady v dalším správním systému a sledovat více informačních toků. Nepříznivé důsledky to může mít zejména u agend, které spolu obsahově souvisejí nebo tam, kde vyřešení jedné věci je podmínkou pro úspěšné řízení v navazující záležitosti.

Neskladebnost přináší určité problémy z hlediska přehlednosti výkonu veřejné správy. Tato přehlednost je přitom důležitá pro fyzické i právnické osoby z pohledu jejich orientace a správného určení orgánu veřejné správy, na který se mají se svou záležitostí obrátit, přičemž to nemusí být vždy jen otázka místní příslušnosti ve správním řízení, ale může jít i o problém obecnější povahy.

Nedostatek přehlednosti ve výkonu veřejné správy ztěžuje ovšem také koordinaci výkonu veřejné správy a podmínky pro racionální zasahování do systému veřejné správy. Z hlediska koordinovanosti je třeba případně sjednocovat přístupy orgánů veřejné správy působících v různých územních obvodech, které nejsou vzájemně kompatibilní. Koordinační činnost se pak může zbytečně centralizovat, neboť pokrytí možných vazeb lze realizovat případně až na úrovních o řád vyšších, než by tomu bylo v případě totožnosti nebo skladebnosti obvodů pro výkon koordinovaných činností.

Z hlediska systémového ovlivňování veřejné správy znamená neskladebnost veřejné správy obtížnější získávání i hodnocení informací o činnosti veřejné správy a zhoršenou srovnatelnost získaných údajů. Stejný problém znamená nedostatek skladebnosti pro statistickou službu.

Pro dobré fungování veřejné správy je tedy optimální maximální stupeň dosažitelné skladebnosti. Je zřejmé, že tato skladebnost nemůže být nikdy úplná, zejména ve vztahu ke specializovaným orgánům státní správy, u kterých jejich povaha vyžaduje odlišný základ územního členění od všeobecné správy. V praxi však lze konstatovat, že míra neskladebnosti ve správních systémech prakticky vždy více či méně přesahuje tuto racionálně odůvodněnou neskladebnost a ve zvyšování skladebnosti proto spočívá jeden z nezanedbatelných zdrojů zvýšení efektivity veřejné správy a její vstřícnosti vůči adresátům.

Od doby provedení reformy veřejné správy v České republice přetrvává neskladebnost územních jednotek, která se konkrétně dotýká 33 obcí na území České republiky a obvodů a částí hlavního města Prahy (výčtový přehled je uveden v Příloze č. 1). Neskladebnost vyplývá ze dvou typů právních předpisů pro územní uspořádání. První rovinou je existence dvojího krajského členění, tedy kraje vymezené zákonem č. 36/1960 Sb. o územním členění státu a ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územněsprávních celků. Druhou rovinou je pak vymezení správních obvodů obcí s rozšířenou působností v zákoně 314/2002 Sb. (územně ve vyhlášce 388/2002 Sb.) a vymezení území okresů vyhláškou č. 564/2002 Sb.

Možným řešením této situace by mohla být patřičná novelizace vyhlášek č. 564/2002 Sb. a 388/2002 Sb., což je změna náležitostí do působnosti vlády, a dále pak případná změna nebo zrušení krajské hranice krajů z roku 1960.

Ve vztahu mezi všeobecnou a specializovanou správou rovněž přesahuje míra neskladebnosti racionálně odůvodněné rozdíly vyplývající z odlišnosti správních činností. Vytváření detašovaných pracovišť správních orgánů v tomto směru na jedné straně ztěžuje přehled o skladebnosti správní struktury, na druhé straně však umožňuje při vzájemně vstřícném přístupu ústředních správních úřadů řešit problémy vyplývající z neskladebnosti pružněji a případně ovlivnit míru skladebnosti rovněž interními opatřeními bez změn právní regulace.

Dosavadní řešení problematiky administrativního členění státu

Od roku 2003 bylo ze strany ministerstva vnitra podniknuto několik snah o řešení nevyhovujícího stavu z hlediska administrativního členění státu. Tyto snahy vycházely z koncepce obcí s rozšířenou působností jako základu mikroregionálního uspořádání veřejné správy a samosprávných krajů jako meziregionálního uspořádání státu. Ministerstvo vnitra vypracovalo tři koncepční analytické materiály v letech 2004, 2007 a 2011.

Všechny uvedené materiály obsahovaly nezbytnost řešení problému skladebnosti a předpokládaly vytvoření takového uspořádání, které by zahrnovalo přinejmenším skladebnost mezi obvody obcí s rozšířenou působností a okresy. Z hlediska mikroregionálního členění byla ve všech případech podporována koncentrace mikroregionální správy do obcí s rozšířenou působností, byť i s rozdílným důrazem v jednotlivých koncepcích. Koncepční analýza z roku 2011 přitom předpokládala, že mikroregionální struktura bude ještě dále dopracována. Také v roce 2011 se však předpokládalo, že obce s rozšířenou působností budou základem výkonu státní správy na mikroregionální úrovni.

Všechny koncepční materiály vycházely z nutnosti postupného zániku územně správního členění z roku 1960 a z výkonu státní správy se všeobecnou kompetencí v obcích s rozšířenou působností a krajích podle ústavního zákona č. 347/1997 Sb.

V uvedeném smyslu lze pokládat dosavadní závěry z analyticko-koncepční činnosti ministerstva vnitra za konzistentní, i když v některých záležitostech docházelo k dílčím změnám. Především se přešlo od zcela jednoznačné struktury obec – obec s rozšířenou působností – kraj k možnosti respektovat také další mikroregionální struktury, i když nebyly zatím konkretizovány.

Z hlediska legislativního byl předložen návrh zákona o územním správním členění státu roce 2005 a věcný záměr zákona v roce 2009.

Návrh z roku 2005 vycházel ze zachování okresů a krajů z roku 1960 s uplatněním principu skladebnosti mezi obcemi s rozšířenou působností a okresy z roku 1960. Příčinou neúspěchu tohoto návrhu byla zejména konstrukce oblastí na podkladě krajů z roku 1960, která měla vytvořit prostor pro výkon státní správy územně založený na zmíněných krajích a současně odstranit používání názvu kraje pro dva různé druhy celků. Návrh se však setkal s oponenturou zejména ze strany samosprávných krajů, které v něm viděly snahu vytvořit územní celky, které by stály z hierarchického hlediska nad kraji, i když návrh takovou

konstrukci neobsahoval. Je však pravda, že by bylo možné jej využít k vytváření specializovaných orgánů státní správy na úrovni oblastí. Samotné sladění územních obvodů obcí s rozšířenou působností a okresů ve smyslu skladebnosti nebylo předmětem větší kritiky.

Věcný záměr zákona o územně správním členění státu z roku 2009 již nepočítal s konstrukcí oblastí ani se zachováním okresů a krajů z roku 1960 jako všeobecných správních celků. Tento věcný záměr byl nakonec stažen v lednu 2010, neboť se během jeho projednávání ukázalo jako obtížně přijatelné úplné zrušení okresů z roku 1960 pro vazbu kompetencí některých orgánů státní správy na okresní členění. Při hodnocení této skutečnosti je však třeba brát v potaz, že od té doby došlo k dalším změnám územní struktury specializovaných orgánů a detašovaných pracovišť, a některé specializované orgány státní správy se staly detašovanými pracovišti, čímž přestaly být právně závislé na konstrukci okresů a i v dalších případech se právní závislost na konstrukci okresů uvolnila, např. v důsledku stanovení územního obvodu výčtem obcí. Konkrétní případy vyplývají z Přehledu územního členění ústředních správních úřadů.

U ústředních správních orgánů je možné pozorovat trend přizpůsobování resortních členění samosprávným krajům a v některých případech i obcím s rozšířenou působností. Situace nicméně zůstává u jednotlivých resortů diferencovaná. Tam, kde nedošlo k přizpůsobení na mikroregionální úrovni, se projevila již zmíněná tendence k vytváření detašovaných pracovišť.

Přeměna specializovaných orgánů státní správy na detašovaná pracoviště má ovšem rovněž svá úskalí. Tato úskalí spočívají v tom, že se vytvářejí faktické správní obvody, které nemají konkrétní zákonný základ a mohou být měněny interními normativními akty. Snižuje se tím přehlednost výkonu státní správy a ve svém důsledku i právní jistota účastníků správního řízení z hlediska faktického místa a okruhu osob podílejících se na vyřízení záležitosti. Bude také poměrně obtížné zajistit trvalou vazbu takto vytvořených detašovaných pracovišť na všeobecné správní členění.

Příloha č. 1: Řešení problému neskladebnosti v území

- viz strana 32 v části Přílohy

3. SOUČASNÝ STAV DEKONCENTRÁTŮ STÁTNÍ SPRÁVY V ÚZEMÍ

Pro realizaci státní správy, její strukturaci a tvorbu vnitřních vztahů platí několik základních organizačních principů. Míra a způsob jejich uplatnění ovlivňuje charakter veřejné správy. Jedním z těchto principů utváření je *koncentrace* a *dekoncentrace*. Koncentrace představuje soustředění výkonu veřejné správy v rámci organizační struktury jednoho subjektu. Dekoncentrace je potom rozdělením výkonu veřejné správy na více organizačních jednotek v rámci organizační struktury jednoho veřejnomocenského subjektu.¹

Rozlišuje se koncentrace a dekoncentrace vertikální a horizontální. Horizontální dekoncentrace znamená rozdělení působnosti a pravomoci mezi organizační složky na stejné úrovni, tedy stojící vedle sebe. Příkladem horizontální dekoncentrace ve veřejné správě je rozdělení výkonné moci mezi jednotlivými ministerstvy jako organizačními složkami státu na stejné úrovni. Vertikální dekoncentrace představuje rozdělení působnosti a pravomoci při využití hierarchické nadřízenosti a podřízenosti. Příkladem vertikální dekoncentrace je pak vztah mezi ministerstvem zdravotnictví a krajskými hygienickými stanicemi. Dále bude hodnocena především vertikální dekoncentrace správních úřadů v území České republiky.

Analytické vyhodnocení současného stavu

K hodnocení aktuálního stavu územního členění ústředních správních úřadů a analýzu jejich dekoncentrátů byly soustředěny podklady získané na základě výzvy přímo z daných úřadů (viz Příloha č. 10). Sběr informací proběhl v prvním čtvrtletí roku 2016. Získané informace byly strukturovány na základě právní úpravy, která daný úřad zřizuje, členění tohoto úřadu a záměrů případných budoucích změn v organizaci úřadu. V případě dekoncentrátů byla zjišťována také jejich sídla a územní působnosti.

Do šetření bylo zahrnuto celkově 55 správních úřadů (entit s územní působností), včetně soudů. Z analyzovaného počtu jich 45 (tj. 82 %) utváří nějakou formu dekoncentrátu.

Všechny správní úřady ve sledované množině jsou definovány na základě zvláštního zákona, včetně vymezení jejich kompetence a působnosti. Jen malé množství z nich má svoji působnost vymezenou vyhláškami (3) či nařízením vlády (1). Dekoncentráty však často vznikají na základě vnitřních organizačních aktů úřadů či jejich zřizovatelů (ve sledované množině se jedná o 18 případů – tj. o třetinu celkového počtu). Obecně se jedná buď o úřady, které pro realizaci svých agend potřebují vytvořit složitější a podrobnější strukturu pracovišť (Státní pozemkový úřad, Finanční správa ČR, Český úřad zeměměřický a katastrální atd.), nebo o úřady s agendami, jejichž prostorová distribuce je velmi specifická (tematika obrany a památek – např. Újezdní úřady či Národní památkový ústav).

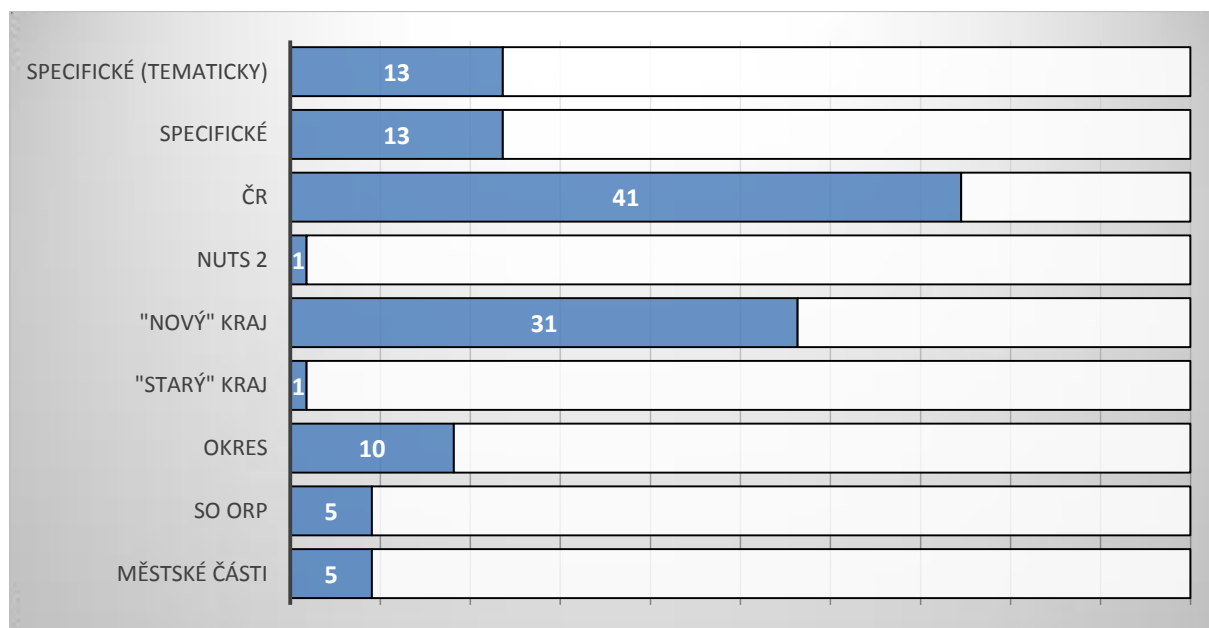
---

¹ Viz Kadečka, S., Rigel, F.: Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost. Praha: Ministerstvo vnitra, 2009.

Sídla ústředních správních úřadů obvykle souhlasí i s obcí, k níž přísluší daný územní celek, k němuž se konkrétní dekoncentrát vztahuje. To neplatí jen ve výjimečných případech (6), které jsou obvykle tematicky a prostorově specifické, jako je například ochrana přírody (Agentura ochrany přírody a krajiny), či opět v případech, kdy jsou vymezovány dle vlastních potřeb úřadů.

Jednoduchou sumarizaci zastoupení jednotlivých územních úrovní v tomto souboru podává níže uvedený graf²:

Graf 1: Početní zastoupení jednotlivých územních členění v množině sledovaných správních úřadů

Početně nejvíce zastoupená je zcela logicky úroveň České republiky. Ta je následována úrovní krajskou. Stále relativně časté je v množině sledovaných úřadů členění na specifické úrovni, a to ať už tematicky (např. na základě rozmístění vojenských posádek), či na základě vlastních potřeb (např. v případě Úřadů práce) – sem jsou zahrnuty i soudy³. Zastoupení

² Úrovně v tomto grafu byly stanoveny na základě územně správního členění státu a zároveň dle získaných informací. Specifické členění „tematické“ je chápáno jako závislé na vnějších okolnostech (rozmístění vojenských újezdů, nerostných nalezišť, chráněných oblastí či památek apod.). Členění pouze „specifické“ označuje využití jiných než územně správních regionů, popřípadě jejich modifikace, a to na základě vnitřních potřeb dané instituce (Česká správa sociálního zabezpečení, Úřady práce, atd.). Za „nový“ kraj je označen vyšší územně správní celek dle zákona č. 347/1997 Sb., za „starý“ kraj a okres pak územní jednotky stanovené zákonem 36/1960 Sb.

³ **Soustava soudů má z pohledu obecného správního členění svoje autonomní postavení** – jejich nejnižší regiony (pro okresní soudy) jsou navíc určeny přímo výčtem obcí (příčemž jsou dále skladebné do vyšších). Viz

okresního členění – dle zákona č. 36/1960 Sb. vykazuje dohromady 20 % (tj. 11) úřadů. Výskyt dekoncentrátů na úrovni částí měst (zejména Prahy, ale též i Brna) a SO ORP dosahuje 10 %. Ojedinělý výskyt regionu NUTS 2 přísluší Centru pro regionální rozvoj.

Z tohoto výčtu vyplývá, že je stále ještě řada ústředních správních úřadů, které pro svou vnitřní organizaci využívají aktuálně neskladebného územně správního členění. Zároveň ale také, že existuje ještě větší počet těchto úřadů, které se člení do jiných, specifických regionů.

Co se týče hierarchického charakteru dekoncentrátů, odpovídá především náročnosti a složitosti vykonávaných agend. Nejvíce hierarchických stupňů (4) tedy mají úřady související se soudnictvím (soudy, státní zastupitelství a Probační a mediační služba) spolu s ČÚZaK a Státním úřadem inspekce práce. Obvykle se jedná o úroveň celostátní, aglomerace některé z nižších úrovní (obvykle se slučují krajská pracoviště), aglomerovanou úroveň (samostatný kraj) a některé z nižších členění (např. okres). Dalších 17 ústředních správních úřadů dosahuje tří hierarchických stupňů (obvykle ČR, kraj a další úroveň). Dva hierarchické stupně má nejvíce úřadů (22, nejčastěji jde o úroveň ČR a kraje). Pouze jednostupňovou strukturu má 9 institucí, které působí zejména na úrovni celé ČR.

Z hlediska shody s aktuálním územně správním členěním státu je možné označit 23 z analyzovaných ústředních správních úřadů jako plně kompatibilní. Ostatní již do současné skladebnosti nezapadají. Míra korespondence je však značně rozrůzněná, často i v závislosti na počtu hierarchických stupňů, jež daný úřad má (přičemž skladebnost obecně s rostoucí komplikovaností klesá).

Administrativnímu členění státu tak nejlépe odpovídají jednostupňové ústřední správní úřady bez specifického členění. Ty všechny nepotřebují do budoucna žádnou optimalizaci. Ze dvoustupňových správních úřadů je jich 50 %, které již potřebu harmonizace naplnily. Územní členění veškerých zbývajících úřadů se současným systémem nějakým způsobem koliduje (výjimkou jsou dokonce čtyřstupňové Státní správy lesů, myslivosti, rybářství a Živnostenské úřady).

Jak se ukázalo, hraje významnou roli v neskladebnosti i „nestandardní“ způsob členění – specializovaný dle potřeb dané instituce. Zde je vhodné rozlišit geograficky determinované přízpusobenění (dané například přírodními charakteristikami řešeného jevu) a formování

---

zákon 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o soudech a soudcích)

Není proto ani předmětem dalších analýz a rozborů, to samozřejmě platí i pro Státní zastupitelství a Probační a mediační službu (Ministerstvo spravedlnosti).

organizační struktury a tvorby dekoncentrátů založené na vnitřních potřebách konkrétního správního úřadu. U geograficky determinovaných jevů lze očekávat, že se budou ze své podstaty snažít o harmonizaci vymykat. Naopak v druhém případě je skladebnosti přinejmenším možné právně, případně fakticky dosáhnout.

Dekoncentráty a územně správní členění státu

Z Přehledu dekoncentrátů státní správy (viz Příloha č. 10) je zřejmé, že převážná většina správních orgánů ústředních správních úřadů se ve svém vnitřním organizačním členění přizpůsobila **novému územně správnímu uspořádání v úrovni kraje**. Příkladem budiž Ministerstvo zemědělství (Státní pozemkový fond, Státní veterinární správa), Ministerstvo práce a sociálních věcí (Úřad práce ČR), Ministerstvo financí (Finanční a Celní správa), Policie ČR, Hasičský záchranný sbor České republiky, Český úřad zeměměřický a katastrální (Katastrální úřady), Ministerstvo zdravotnictví (krajské hygienická stanice), Ministerstvo obrany (Krajská vojenská velitelství), Ministerstvo kultury (Národní památkový úřad), Ministerstvo školství (Česká školní inspekce), Ministerstvo pro místní rozvoj (Centrum pro regionální rozvoj ČR).

Nové krajské zřízení respektují i správní úřady těch ministerstev, která mají celostátní působnost, ale v území krajů nemají své vlastní správní orgány, a výkon svých správních činností řeší formou přenesené působnosti prostřednictvím samosprávných krajů a obcí s rozšířenou působností. V rezortu Ministerstva zemědělství to je např. agenda Státní správy lesů, Státní správy myslivosti, Státní správy rybářství. U Ministerstva průmyslu a obchodu to je agenda živnostenských úřadů, u Ministerstva pro místní rozvoj je to agenda stavebních úřadů.

Některé správní orgány z hlediska územní působnosti v úrovni krajů **sice respektují samosprávné kraje (14)**, ale z pohledu svého vnitřního správního členění **vycházejí ze zákona č. 36/1960 Sb., nebo mají vlastní specifické členění**. Příkladem je Státní úřad inspekce práce (Ministerstvo práce a sociálních věcí), Síť státních archivů České republiky (Ministerstvo vnitra), Zeměměřický a katastrální inspektorát (Český úřad zeměměřický a katastrální), Český báňský úřad v Praze, Česká inspekce životního prostředí (Ministerstvo životního prostředí), Český hydrometeorologický ústav, odbory výkonu státní správy (OVSS) Ministerstva životního prostředí, Česká obchodní inspekce, Státní energetická inspekce (Ministerstvo průmyslu a obchodu) – **z pohledu respektování všeobecného správního členění se tedy jedná o speciální správní členění v krajské úrovni**.

Do této skupiny patří i Český telekomunikační úřad, který má oblastní odbory s územní působností dle krajů z roku 1960 a samozřejmě i Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových („finanční prokuratura“), který má svá územní pracoviště v sídlech krajských soudů (vazba na soudní soustavu).

Třetí skupinu správních úřadů tvoří úřady s celostátní působností **nemající všeobecné správní členění v území krajů**. Mají buď pouze své centrální pracoviště, jako například Česká plemenářská inspekce, Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv

(Ministerstvo zemědělství), nebo mají své detašovaná pracoviště v území, ale tyto nejsou odvozeny od obecného správního členění, mají své věcné a případně i územní zaměření dané interním právním aktem (organizačním řádem apod.)

Do této skupiny patří Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (Ministerstvo zemědělství), Vězeňská služba (Ministerstvo spravedlnosti), Český statistický úřad, Drážní inspekce (Ministerstvo dopravy), Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (Ministerstvo životního prostředí), odbor státního dozoru sekce dozoru a kontroly Ministerstva obrany, Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva (Ministerstvo průmyslu a obchodu), Nejvyšší kontrolní úřad,

Zvláštní postavení v systému státní správy má soustava soudních orgánů, která, vycházejíc z čl. 91 ústavního zákona č.1/1993 Sb., Ústava České republiky, je dána §8 až §13 a přílohy č. 1 až 7 k zákonu č.6/2002Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů (zákon o soudech a soudcích) vymezuje obvody okresních soudů, od nichž odvozuje obvody soudů ostatních článků soudní soustavy.

Dispoziční rozmístění správních orgánů, resp. územních a detašovaných pracovišť v území

Pro objektivní posouzení náročnosti (nákladů) na přizpůsobení se dané organizačně správní struktury daného správního úřadu cílovému územně správnímu členění státu je nutné zohlednit, zda daný správní úřad má v území kraje nějaké své pracoviště, ať již plnohodnotné (jako správní orgán), či pouhé detašované pracoviště krajského správního orgánu. Dalším rozhodujícím kritériem je stanovení místní (územní) působnosti tohoto orgánu.

Samozřejmě pro rozhodování o vhodnosti vybraného řešení je důležitá lokalizace příslušného pracoviště – v území okresu či správního obvodu obce s rozšířenou působností.

Pro výkon správních činností samozřejmě mohou ústřední správní úřady využít i institut přenesené působnosti, zde potom správní orgán využívá samosprávný orgán (kraj či obec), proto i tuto možnost je nutné zohlednit.

Správní úřady můžeme tedy rozdělit do několika skupin:

1. Pracoviště **v každém** správním obvodu obce s rozšířenou působností (zřízena zákonem či podzákonou normou (vyhláškou či interním právním aktem)) a mající územní působnost v každém správním obvodu obce s rozšířenou působností.
  - a. Finanční správa – územní pracoviště, která jsou jejich vnitřními organizačními jednotkami – *speciální členění* (snaha o „okresní princip“)
  - b. Úřad práce ČR – systém kontaktních pracovišť (k některým přiřazena detašovaná pracoviště) – **územní působnost dána výčtem obcí**
  - c. Na bázi přenesené působnosti: Státní správa lesů, Státní správa myslivosti, Státní správa rybníkářství, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský – rostlinolékařská péče.
  - d. Formálně sem patří i lokalizace výkonu přenesené působnosti odboru všeobecné správy a odboru správních činností Ministerstva vnitra, dále obecné živnostenské úřady a obecné stavební úřady.

2. Pracoviště **v každém** okrese (zřízeno s vazbou na zákon č. 36/1960 Sb., či podzákonou normou (vyhláškou či interním právním aktem) a mající územní působnost v každém okrese.
  - a. Česká správa sociálního zabezpečení, Instituce hygienické služby – Krajská hygienické stanice, Policie ČR, Hasičský záchranný sbor České republiky, Síť státních archivů České republiky.
  - b. Lze do této skupiny přiřadit i Katastrální úřady – katastrální pracoviště – *územní působnost dána výčtem katastrů obcí.*
3. Pracoviště **v některém okrese** (zřízeno s vazbou na zákon č. 36/1960 Sb., či podzákonou normou (vyhláškou či interním právním aktem) a mající územní působnost v každém okrese.
  - a. Státní veterinární správa, Státní pozemkový úřad, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, který svoji organizační strukturou představuje (viz výše uvedená věcná vazba na soudní soustavu) speciální členění.
  - b. Patří sem i Celní správa se svými územními pracovišti, které jsou pouze vnitřními organizačními jednotkami jednotlivých Celních úřadů, bez vazby na obecné správní členění v území kraje – *speciální členění.*

Závěrem lze konstatovat, že:

- a) správní úřady s celostátní působností **nemající všeobecné správní členění v území krajů mohou akceptovat preferovanou variantu (kapitola 4) územně správního členění státu.**
  - b) správní úřady z hlediska územní působnosti v úrovni krajů **sice respektují vyšší územní samosprávné celky (14),** ale z pohledu svého vnitřního správního členění **mají vlastní specifické členění, také mohou akceptovat preferovanou variantu.**
  - c) správní úřady, pro které výkon jejich agend zajišťují samosprávné kraje a obce v přenesené působnosti jsou vůči **preferované variantě** neutrální.
  - d) pro správní úřady, které mají své územní pracoviště v okrese a mají svoji územní působnost vázanou na území okresu (zákon č. 36/1960 Sb.), je **preferovaná varianta** bezproblémová – např. Státní pozemkový fond, Česká správa sociálního zabezpečení, Policie ČR, Hasičský záchranný sbor České republiky, Oblastní archivy, Katastrální úřady, Krajské hygienické stanice, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových,
- Formálně sem lze zařadit i Český telekomunikační úřad, který sice nemá územní pracoviště v okrese, nicméně územní působnost svých oblastních odborů, které představují určité specifické členění, vymezuje pomocí území okresů.

Z výše uvedeného rozboru dispoziční rozmístění správních orgánů, resp. územních a detašovaných pracovišť v území jednotlivých správních úřadů a při respektování jejich místní příslušnosti jimi vykonávaných agend státní správy vyplývá přijatelnost obecné akceptace preferované varianty 2., která formou nového zákona o územním členění státu,

ruší kraje dle zákona č. 36/1960 Sb., ponechává územní obvody okresů, určuje správní obvody obcí s rozšířenou působností jako základní jednotky územního členění státu, při vytvoření skladebnosti mezi okresy a správními obvody obcí s rozšířenou působností.

Příloha č. 10: Přehled dekoncentrátů státní správy v území

- viz strana 63 v části Přílohy

4. PREFEROVANÁ VARIANTA ÚZEMNĚ SPRÁVNÍHO ČLENĚNÍ STÁTU

V návaznosti na odbornou studii Analýza možných řešení administrativního členění státu a v průběhu diskuzí v rámci pracovní skupiny pro administrativní členění státu, která byla zřízena na podkladě doporučení Rady vlády pro veřejnou správu, byly formulovány čtyři základní varianty (podrobně rozpracováno v kompletním podkladovém materiálu Harmonizace územně správního uspořádání státu v příloze).

Po široké diskuzi se pracovní skupina pro Administrativní členění státu, složená ze zástupců jednotlivých ústředních správních úřadů, sdružení samospráv a některých dalších institucí, kterých se předmětná problematika dotýká, shodla na obecné přijatelnosti varianty 2., a tato byla dopracována jako preferovaná varianta územně správního členění státu.

Preferovaná varianta vychází z koncepce stejného základu pro územní samosprávné členění a územní správní členění státu. V tomto smyslu je rovněž zcela organická vazba územně správního členění státu na obvody obcí s rozšířenou působností. Věcně se jedná o variantu vytvoření nového zákona o územním členění státu, který by zrušil kraje podle zákona č.36/1960 Sb., zavedl nové územně správní uspořádání založené na správních obvodech obcí s rozšířenou působností a samosprávných krajích při zachování stávajících okresů (při respektování jejich skladebnosti se správními obvody obcí s rozšířenou působností) pro některé správní orgány dosud využívající toto správní členění.

Koncepční východiska

Dlouhodobě udržitelné věcné a legislativní řešení by mělo vycházet z potřeby jednoho základního všeobecného územně správního členění státu. Takové členění samozřejmě a priori nevylučuje existenci případně i většího počtu speciálních správních uspořádání vhodných pro jednotlivé obory veřejné správy. Vytváření nesouladných koncepcí veřejné správy již v samotném všeobecném územně správním členění je však základní vadou každého územního uspořádání, které se úspěšně vyhýbá velká většina evropských států. Speciální správní členění pro různé obory veřejné správy by proto měla být zřizována jen zcela výjimečně a na základě důkladného odůvodnění.

V tomto smyslu pokládá předkladatel za vhodné vycházet jednak z geografických vlastností mikroregionální a mezoregionální struktury České republiky, jednak z kontinuity s historickým vývojem v převážné části období od r. 1848.

Z historického hlediska je možné se opřít o kontinuitu okresního členění v letech 1849–1960, která se vyznačovala mírným, relativně stálým, růstem počtu okresů a která je velmi blízká struktuře obvodů obcí s rozšířenou působností.

V České republice je dnes jednoznačně uplatněn spojený model výkonu veřejné správy na úrovni obcí i na úrovni krajů. Z tohoto spojeného modelu vyplývá především, že územní členění státní správy a samosprávy spolu úzce vzájemně souvisí a nelze tato členění řešit zcela odděleně. Situace spojeného modelu vede rovněž k tomu, že podstatnou část státní správy v území dnes již vykonávají orgány samosprávy v přenesené působnosti, a proto

členění dané výkonem této přenesené působnosti musí být výrazně bráno v úvahu i při územně správním členění státu.

Z hlediska vztahu k vyššímu uspořádání jsou obce s rozšířenou působností systémově vhodným mikroregionálním členěním, neboť vycházejí ze stejné koncepce v geografickém i historickém smyslu jako samosprávné kraje ve funkci mezoregionálních struktur. Využití okresů v ústavním zákoně č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ústavní zákon č. 347/1997 Sb.“) bylo dáno pouze tím, že jiné jednotky než okresy nebyly tehdy k dispozici, pokud nemělo být území krajů definováno výčtem všech obcí. Bylo tedy použito jednorázově ve stavu k 1. 1. 2000.

Rovněž z hlediska územní organizace státní správy dochází postupně ke změnám, které souvisejí s demografickými změnami, elektronizací i zvyšující se mobilitou obyvatel. V řadě oborů veřejné správy není okresní členění již od počátku uplatněno, v jiných oborech dochází ke kombinaci okresního uspořádání s jiným členěním, např. z hlediska existence kontaktních míst a poboček. Z hlediska vývojové tendence je důležité vidět, že v některých oborech, které měly okresní členění, dochází k vytváření nejnižšího členění na úrovni krajů a nižší orgány se stávají pouhými pracovišti a v jiných případech dochází k seskupování do jednotek větších, než jsou okresy.

Z uvedených hledisek vycházejí obvody obcí s rozšířenou působností jako v současné době nejlepší dosažitelný základ pro mikroregionální uspořádání veřejné správy a samosprávné kraje jako základ pro mezoregionální uspořádání veřejné správy. Okresy jako územní obvody pro členění vybraných orgánů státní správy budou odvozeny právě z mikroregionální struktury (obvody obcí s rozšířenou působností), ale zároveň musejí být v souladu s mezoregionální úrovní, tedy se samosprávnými kraji, což je dosaženo i dnešním stavem. Všechny ostatní územní jednotky pro výkon veřejné správy by měly být z těchto jednotek odvozené, případně na ně pojmově navázané. Výjimky jsou pochopitelně možné u speciálních správních členění vycházejících ze specifických potřeb jednotlivých oborů.

Toto koncepční východisko v žádném případě neznamena, že by se speciální správní členění musela přizpůsobovat všeobecnému územně správnímu uspořádání, zejména také z hlediska počtu a stanovení konkrétních kompetencí orgánů veřejné správy. Za potřebnou však považuje předkladatel jednotnost všeobecného územně správního členění.

Vztah k prostorovému uspořádání

Společnost se na základě svých aktivit zcela přirozeně organizuje do nejrůznějších prostorových celků, tedy regionů. V případě České republiky se tématu regionalizace neboli

vymezování (ale též hodnocení) regionů věnuje pozornost již po několik desetiletí⁴. Na základě postupů sociálně-geografické regionalizace je možné porovnávat přirozenost či „umělost“ charakteru administrativních jednotek a podpořit tak mezi jiným i efektivitu státní správy.

Každá regionalizace začíná stanovením základní jednotky a rámce, v němž se bude odehrávat. Základním článkem územně správního členění ČR je obec a rámcem je celá plocha státu. Při studiu veškerých podchytilných vazeb a vztahů, které se v prostoru odehrávají, se ukázalo, že obyvatelstvo má tendenci vytvářet spádové regiony okolo konkrétních center. Velikost i charakter těchto regionů závisí na typu realizovaného procesu.

Z pohledu síly vazby, měřené frekvencí realizace daného procesu v prostoru, jednoznačně vystupuje úroveň mikroregionální. Na ní se vytvářejí nejpevněji uzavřené celky, v nichž je realizována převážná většina základních prostorových procesů obyvatelstva – dojíždka za zaměstnáním, za vzděláním (především základním a středním) či za službami. Pro tyto celky je kromě vysoké uzavřenosti charakteristická i výrazná heterogenita.

Na druhém místě v hodnocení pevnosti prostorových vazeb a uzavřenosti stojí (mimo České republiky jako celku) úroveň mezoregionální. Na ní jsou realizovány „vyšší“ prostorové vztahy. Ty již nemají takovou pevnost (danou frekvencí) jako na mikroregionální úrovni, přesto ale vytvářejí jasně definované prostorové celky. Realizovanými procesy jsou v tomto případě obvykle vztahy související s vyšším vzděláním, kulturou a specializovanějšími službami, či nedenní pracovní dojíždka. Z hierarchického hlediska spádují jádra mikroregionů (stejně jako celý region) obvykle do jader mezoregionálních celků. Tím tak dochází ke vzájemné skladebnosti.

Z hlediska veřejné správy se nachází velikostní i funkční ekvivalent k výše uvedeným mikroregionům ve formě správních obvodů obcí s rozšířenou působností (které byly ostatně na tomto základě vymezovány). Mezoregionální úroveň geografických vztahů pak v současnosti nejlépe odráží soustava samosprávných krajů.

---

⁴ Viz aktuálně např.: Hampl, M. (2005): Geografická organizace společnosti v České republice: transformační procesy a jejich obecný kontext. Praha, Univerzita Karlova v Praze.

Či starší práce: Hampl, M. - Ježek, J. - Kühnl, K. (1978): Sociálněgeografická rajonizace ČSR. Praha: Československá demografická společnost při ČSAV.

Legislativní řešení

Z legislativního hlediska je potřebné v právní úpravě územně správního členění uvést správní obvody obcí s rozšířenou působností, okresy a samosprávné kraje jako jednotky všeobecného územně správního členění státu. Tyto jednotky však nemohou mít ani v legislativním vyjádření ekvivalentní povahu. Základ spočívá v obvodech obcí s rozšířenou působností a samosprávných krajích, okresy by měly být koncipovány jako odvozené od obvodů obcí s rozšířenou působností a také z hlediska návaznosti na dosavadní právní úpravu.

Při novém územně správním členění státu není možné pominout ani hledisko přehlednosti jednak z hlediska koordinace veřejné správy, jednak z hlediska adresátů veřejné správy. V obou případech je vhodné jedno přehledné členění jako základ územního uspořádání státu, od kterého mohou pochopitelně existovat odchylky v případě speciálních správních členění. Současný stav vytváří u adresátů ve veřejné správě značné pochybnosti nejen v případě konkrétní příslušnosti orgánů veřejné správy, ale také z hlediska systému veřejné správy jako celku.

Z hlediska přehlednosti a elegance právní regulace pokládá předkladatel za potřebné nahradit dosavadní právní úpravu novým zákonem o územně správním členění státu, který by vycházel z výše uvedených věcných hledisek.

Současný zákon o územním členění státu byl již vícekrát novelizován a také s ohledem na dobu jeho vzniku jde o zákon již spíše historicky výjimečný. Dle poznatků z teorie legislativy není vhodné provádět novelizaci v případě, že zákon byl již novelizován vícekrát a prováděné změny byly rozsáhlé a týkaly se podstaty upravovaných vztahů. Všechny uvedené podmínky jsou v případě tohoto zákona o územním členění státu jednoznačně splněny a proto ani z legislativního hlediska není současný stav udržitelný nebo dobře napravitelný pouhou změnou tohoto zákona.

Věcné řešení

Věcné řešení vychází z několika základních požadavků. Těmito požadavky jsou vytvoření obecného územně správního členění státu založeného na jednotném východisku, kontinuita s dosavadními kroky reformy veřejné správy, vazba na přirozené mikroregionální a mezoregionální struktury v geografickém smyslu a minimalizace zásahů i nákladů ve veřejné správě při dodržení předcházejících požadavků.

Jednotný základ územně správního členění státu vyžaduje překonání dosavadní situace, kdy fungují dvě územně správní členění se zcela jinou prostorovou koncepcí.

Dosavadní reformní kroky ve veřejné správě vycházely jednoznačně ze spojeného modelu výkonu veřejné správy a snahy uplatnit přirozená geografická centra a jejich spádové obvody. V tomto směru se tedy vychází z nutnosti vzájemné vazby mezi samosprávným členěním a územně správním členěním. Nejsou proto vhodné takové jednotky, které by se svou koncepcí odlišovaly od samosprávného členění nebo byly dokonce neskladebné

s jednotkami samosprávného členění. Případné výhody odlišení samosprávného členění a územně správního členění z hlediska dělby moci nemohou vyvážit faktickou nejednotnost územně správního členění, za situace, kdy podstatnou část výkonu státní správy realizují orgány samosprávy v přenesené působnosti.

Prostorové vazby, které jsou základem územně správního členění, mají komplexní povahu a souvisejí jednak s obecným geografickým mikroregionálním a mezoregionálním uspořádáním, jednak s jeho konkrétními parametry vztahujícími se ke komfortu pro občany a hodnocení ze strany občanů. Z hlediska úspornosti řešení a minimalizace zásahů do fungujících subsystémů veřejné správy je však třeba zvolit řešení, které počítá s uplatněním dosavadních okresů, jako odvozených jednotek definovaných výčtem příslušných správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Do současné doby je 33 obcí a dva případy v hlavním městě Praze, které tuto skladebnost nesplňují. Vyřešení těchto případů je podmínkou dalšího koncepčního řešení územně správního členění. Speciálních správních členění se navrhované řešení nedotýká. Samosprávné kraje jsou v současné době definované v ústavním zákoně č. 347/1997 Sb., pomocí okresů, ovšem okresů k počátku účinnosti tohoto ústavního zákona, tedy k 1. 1. 2000. Jakákoliv další změna povahy nebo území těchto okresů, a dokonce ani jejich úplné zrušení žádným způsobem nenarušuje tento ústavní základ vymezení krajů.

Pokud jde o samotné zrušení krajů podle zákona č. 36/1960 Sb., je na této úrovni možné přistoupit k jejich zrušení, neboť územně správní ani speciální členění státní správy již nepočítají s těmito kraji. Kromě toho existence dvou druhů krajů přináší velké problémy z hlediska terminologie a je v nesouladu s legislativními zásadami.

Ve vztahu k definici a způsobu vymezení územně správních jednotek se vycházelo z následujících principů:

Obec je vymezena zákonnou úpravou samosprávy. V tomto smyslu je území obce určeno výčtem katastrálních území, na nichž se obec rozkládá. Každá obec se celým svým územím nachází na území jednoho a téhož kraje. Každá část území kraje s výjimkou vojenských újezdů musí náležet k území některé obce.

Obec s rozšířenou působností je rozhodující pro výkon státní správy v přenesené působnosti orgány samosprávy na mikroregionální úrovni.

Každá obec se celým svým územím musí nacházet v jednom správním obvodu obce s rozšířenou působností, s výjimkou hlavního města Prahy, a každá část území správního obvodu obce s rozšířenou působností musí náležet k území některé obce. Výjimku představují vojenské újezdy, které nejsou podle platného právního stavu součástí žádné obce, spadají však do správního obvodu obce s rozšířenou působností, což bude zachováno. Správní obvod obce s rozšířenou působností je vymezen vyhláškou ministerstva vnitra.

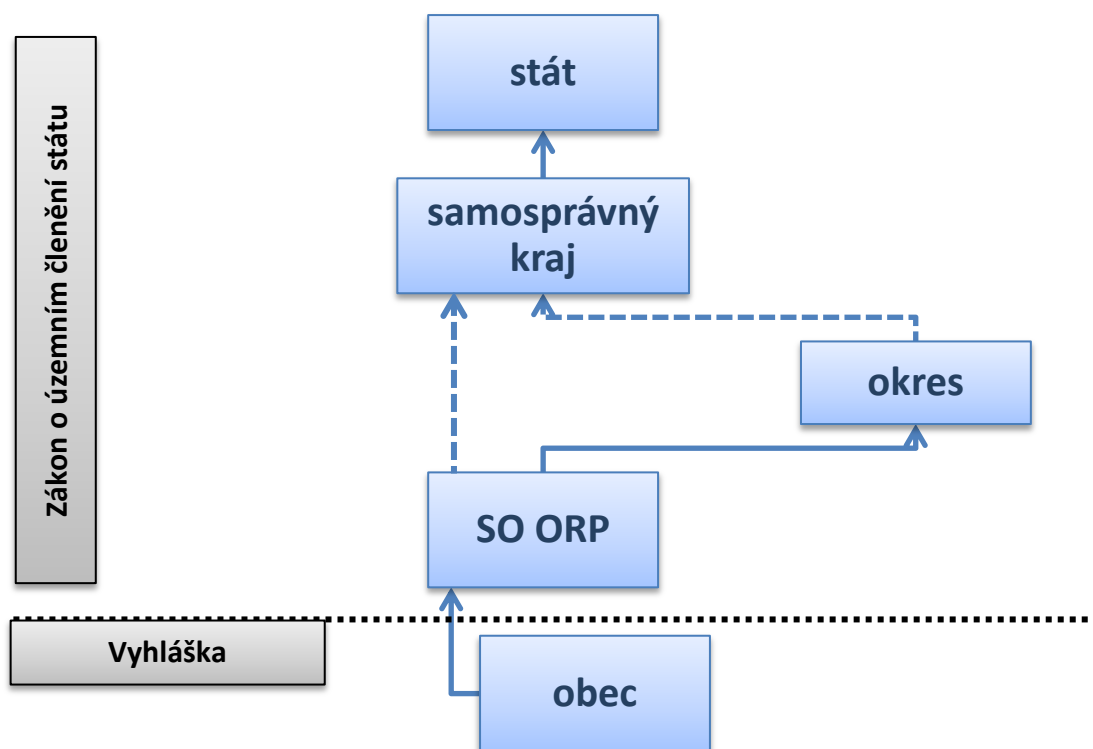
Okres je dosud vymezen bez zřetele k obcím s rozšířenou působností a jejich správním obvodům. Nově by se předpokládalo vymezení okresů výčtem obcí s rozšířenou působností, jejichž správní obvody by tvořily součást okresu. Také zde by byla dodržena zásada, že každý

správní obvod obce s rozšířenou působností se musí celým svým územím nacházet na území jednoho a téhož okresu a každá část území okresu musí náležet k území některého správního obvodu obce s rozšířenou působností tvořícího součást okresu. Výčet správních obvodů obcí s rozšířenou působností tvořících území okresů by byl uveden přímo v zákoně o územně správním členění státu.

Samosprávné kraje jsou vymezeny ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., pomocí okresů. Uvedený ústavní zákon má na mysli okresy ve stavu k 1. 1. 2000, kdy nabyl účinnosti. Vzhledem k tomu, že ani při přizpůsobení hranic okresů správním obvodům obcí s rozšířenou působností nebude nutné měnit hranice krajů, není třeba do tohoto ústavního zákona zasahovat. Nový zákon o územně správním členění státu by provedl vymezení krajů podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností s tím, že tyto kraje by byly věcně totožné se samosprávnými kraji podle ústavního zákona č. 347/1997 Sb. Podle uvedeného ústavního zákona je již nyní dodrženo, že každá část území kraje náleží k území některého okresu tvořícího součást kraje a každý okres se celým svým územím nachází na území jednoho a téhož kraje.

Vzhledem k tomu, že by kraje zřízené zákonem č. 36/1960 Sb. byly zrušeny bez náhrady, není nutné tyto jednotky dále upravovat. Celý systém obecného členění státu je znázorněn na obrázku níže.

Předkládaná koncepce vychází ze stejného základu pro samosprávné členění a územně správní členění státu. Proto i pro územně správní členění je rozhodující obec a všechny vyšší jednotky přirozeně respektují obce a jejich území. V tomto smyslu je rovněž zcela organická vazba územně správního členění státu na obvody obcí s rozšířenou působností, které ostatně byly vytvořeny pro účely výkonu státní správy, nikoliv pro vlastní samosprávu. Nebylo by

proto systémové, aby stát vycházel z jiných hledisek při členění pro výkon přenesené působnosti samosprávy a z jiných hledisek při všeobecném územně správním členění státu. To platí i v tom smyslu, že v ČR neexistují žádné orgány státní správy se všeobecnou působností, jakákoliv členění odvozená od kompetencí orgánů státní správy mají tedy pouze povahu speciálního členění. Justiční soustava stojí mimo územněsprávní členění státu a z tohoto pohledu ji lze vnímat, jako speciální členění stanovené vlastním zákonem (č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích)

Ve vazbě na vyšší jednotky územně správního členění lze vycházet ze srovnatelného základu mikroregionální koncepce obvodů obcí s rozšířenou působností a mezoregionální koncepce samosprávných krajů.

Z hlediska **členění výkonu státní správy v hlavním městě Praze** je nutno si uvědomit, že vnitřní členění Prahy, je upravováno statutem hl. města Prahy (obecně závaznou vyhláškou), podle zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Praha je především městem. Podle zákona č. 36/1960 Sb., je Praha členěna na obvody Praha 1 – 10. Vyhláškou č. 564/2002 Sb. o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy, jsou již nyní městské obvody a městské části mezi sebou skladebné. Výjimkou je pouze správní obvod městské části Praha 11 a správní obvod městské části Praha 17, v jejichž případě budou neskladebnosti s městskými obvody řešeny dále.

Ve vztahu k hlavnímu městu Praze se tedy předpokládá, že funkci okresů budou v zásadě plnit obvody (dle zákona č. 36/1960 Sb.) Praha 1-10 a funkci obcí s rozšířenou působností městské části Praha 1-22. Stávající dílčí nesoulady ve skladebnosti mezi nimi týkající se části území městských částí Praha 11 a Praha 17 by byly odstraněny. Z legislativního hlediska však musí být řešení odlišné než ve standardních krajích vzhledem k tomu, že Praha je obcí a krajem současně.⁵

---

⁵ V souladu se zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění, určuje Praha dělbu působností mezi město a městské části svým statutem, a to i v přenesené působnosti. Pokud by tuto otázku měl řešit standardním způsobem zákon o administrativním členění státu, musel by být současně změněn i zmíněný zákon o hlavním městě Praze. Na stejném principu jako úprava je přitom postavena i dělba působností mezi město a městské části ve statutárních městech podle zákona č. 128/2000 Sb., v platném znění, nehledí-li se už k souvislostem ústavní regulace a Evropské charty místní samosprávy. Právní řešení by mělo být tedy postaveno na stejných principech jako na ostatním území státu, v poměru ke konkrétním městským obvodům a částem však vyžaduje součinnost hlavního města Prahy.

Zhodnocení preferované varianty

Na základě rozboru věcných, legislativních a organizačních důsledků a identifikovatelných nákladů u jednotlivých variant je nutno přistoupit k jejich předběžnému vyhodnocení.

Z hlediska věcných důsledků je třeba rozlišovat mezi možnostmi zásahů do současného stavu a z toho vyplývajícími praktickými důsledky na straně jedné a dlouhodobě optimálním uspořádáním veřejné správy na straně druhé.

Z prvního hlediska vychází v tomto smyslu ze zvažovaných variant řešení jako nejlepší varianta č. 2, neboť je spojena pouze s omezenými zásahy do existující struktury veřejné správy. Faktické důsledky se omezí na změnu příslušnosti 33 obcí a dvou městských částí hl. města Prahy, kde dosud není dosaženo skladebnosti mezi územními obvody obcí s rozšířenou působností a okresy. Také z terminologického hlediska nejsou v této variantě nezbytné speciální náklady na přejmenování orgánů veřejné správy.

Na úrovni vyšších územně správních celků dochází i v této variantě ke zrušení krajů z roku 1960. Toto zrušení je však prvkem všech variant kromě nulové varianty a v současné době již není spojeno s náklady ani s organizačními nebo personálními přesuny.

Varianta č. 2 tedy přináší celkově minimální náklady při dosažení základních cílů změny územně správního členění státu v současném období. Za tyto základní cíle lze označit odstranění souběžné existence dvou druhů krajů, vytvoření skladebnosti všeobecného územně správního členění a vytvoření nové koncepce územního členění opřené o kraje a obce s rozšířenou působností při ponechání okresů.

Příloha č. 2: Varianta 1.

- viz strana 34 v části Přílohy

Příloha č. 3: Varianta 2.

- viz strana 36 v části Přílohy

Příloha č. 4: Varianta 3.

- viz strana 39 v části Přílohy

Příloha č. 5: Varianta 4.

- viz strana 43 v části Přílohy

5. SITUACE VE VÝKONU VEŘEJNÉ SPRÁVY POD ÚROVNÍ OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

Česká republika je charakteristická velmi rozdrobenou sídelní strukturou, v mezinárodním srovnání srovnatelnou jen se státy jako jsou např. Slovensko či Francie, nejen s vysokým počtem malých obcí, ale také velkým množstvím malých sídel umístěných v malé vzdálenosti od sebe. V rámci EU patří do skupiny států s nejmenší průměrnou velikostí obce vyjádřenou počtem obyvatel (1,6 tis. obyvatel). Celkem 56 % všech obcí jsou obce do 500 obyvatel, 80 % obcí je pak do 1 000 obyvatel. V obcích do 500 obyvatel žije pouze cca 8 % celkové populace České republiky. Tyto obce však zabírají víc než 1/3 rozlohy České republiky.

Existence velkého počtu obcí lze na jednu stranu vnímat jako pozitivní (především možnosti demokratické participace na správě věcí veřejných, blízkosti samosprávy občanům), na druhou stranu však s sebou fragmentace obcí přináší řadu problémů (především limitované ekonomické možnosti malých obcí a v některých agendách obtížnější zajišťování kvalitního náročného výkonu veřejné správy). Tyto byly v minulém období řešeny jednak přenesením nejnáročnějších agend státní správy na úřady obcí s rozšířenou působností a jednak tzv. veřejnoprávními smlouvami na výkon přenesené působnosti, které obcím umožňovaly na základě horizontálních dohod vykonávat vybrané agendy efektivněji.

Obce s pověřeným obecním úřadem (POÚ, obce II. „dvojky“) byly zřízeny v roce 1990, tedy dávno před reformou územní veřejné správy, která zakotvila obce s rozšířenou působností a zrušila okresní úřady. Při vzniku správních obvodů pověřených obecních úřadů nebyla stanovena žádná velikostní kritéria jako např. později u správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem jsou velikostně velmi rozdílné. V těchto ohledech je situace napříč jednotlivými obcemi s pověřeným obecním úřadem rozdílná, neboť v současné době máme mezi těmito obcemi např. Chodov, s 13 950 obyvateli (k 1. 1. 2015), ale také např. Vranov nad Dyjí s 828 obyvateli.

Je nutné si uvědomit, že obce s pověřeným obecním úřadem jsou v území správního obvodu obce s rozšířenou působností (dále jen ORP) většinou mikroregionálním přirozeným „spádovým“ centrem pro občany nejen z dané obce, ale i jejího okolí. Do těchto obcí jsou převážně v daném mikroregionu dostupné veřejné služby (školství, sociální služby, kultura, zdravotnictví apod.) a je zde často také určitá nabídka pracovních příležitostí.

Obce s rozšířenou působností (ORP, obec III, „trojka“) vznikly z převážně z již nedefinovaných obcí s pověřeným obecním úřadem a byla na ně převedena větší část kompetencí z okresních úřadů.

Každá obec s rozšířenou působností (205) je tedy současně pověřeným obecním úřadem. Celkový počet pověřených obecních úřadů je 388 a jsou stanoveny spolu s obcemi s rozšířenou působností zákonem č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností.

V současné době pověřené obecní úřady vykonávají státní správu svěřenou jim podle zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny (např. registruje významné krajinné prvky, hodnotí a vymezuje místní systém ekologické stability, vydává závazná stanoviska k zásahům do registrovaných krajinných prvků), dále je to například agenda vydávání rybářských lístků (zákon č. 99/2004 Sb., o rybářství). V oblasti pomoci v hmotné nouzi plní některé úkoly (zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, v platném znění) prostřednictvím sociálních pracovníků, zařazených jako zaměstnanci obcí do pověřených obecních úřadů nebo obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.

Podrobněji je problematika pověřených obecních úřadů, státní správy na úseku matrik, obecných stavebních úřadů rozebrána (diskutována) v příslušných přílohách tohoto souhrnného textu.

Státní správu na úseku matrik v současné době vykonává 1 275 matričních úřadů, tedy každý matriční úřad vykonává matriční působnost přibližně pro dalších pět obcí. Jedná se tedy o vcelku rozsáhlou síť specializované státní správy v přenesené působnosti obcí.

Výkon státní správy na úseku matriky představuje zejména vyřizování žádostí o uzavření manželství, žádostí pro církevní sňatky, zápisy do matričních knih, vydávání oddacích listů, rodných listů, úmrtních listů, zápisy do zvláštní matriky, určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů, změny jména a příjmení, apod. Matriční úřad vede matriční knihy pro svůj správní obvod. Všechny matriční úřady provádějí vidimaci a legalizaci. Matriční úřady jsou kontaktním místem veřejné správy (jak vyplývá z ustanovení § 8a odst. 2 písm. c) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů).

V současné době je obecným stavebním úřadem, vedle ministerstva pro místní rozvoj, které je ústředním správním úřadem ve věcech stavebního řádu, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, pověřený obecní úřad, městský a obecní úřad, který tuto působnost vykonával ke dni 31. prosince 2012 (§ 13 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů). Tedy souhrnně danou agendu obecného stavebního úřadu zajišťuje 205 obcí s rozšířenou působností, 183 obcí s pověřeným obecním úřadem, 86 městských částí a městských obvodů a také 230 obcí 1. typu (tedy obcí pouze se základním rozsahem přenesené působnosti). Jedná se tedy také o správní agendu v přenesené působnosti, kterou vykonávají i některé obce 1. typu pro ostatní obce. V zájmu dosažení lepšího sladění správních obvodů obecných stavebních úřadů v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností je záměrem upravit vymezení správních obvodů obecných stavebních úřadů vyhláškou, obdobně jak je tomu u matričních úřadů.

Mimořádnou fragmentaci sídelní struktury a z ní vyplývající dopady na řízení efektivity veřejných služeb lze řešit snahou o větší spolupráci obcí a její podporou ze strany státu (legislativní rámec, finanční podpora formou podílu na daňových výnosech či dotací

ze státního rozpočtu apod.) Zákon o obcích v tomto směru zcela evidentně preferuje dobrovolné svazky obcí jako způsob dobrovolné spolupráce obcí.

Problematikou meziobecní spolupráce, zejména z pohledu zapojení malých obcí v zájmu překonání jejich objektivně nižší administrativně-správní a finanční kapacity, se zabývalo Ministerstvo vnitra již v rámci dokončení 2. etapy reformy územní veřejné správy.

O zájmu obcí na využití principu spolupráce při zajišťování různých veřejných služeb a společném řešení rozvoje svých obcí v rámci daného mikroregionu svědčí i počet zapojených obcí a měst do Projektu meziobecní spolupráce (Obce sobě) realizovaného Svazem měst a obcí ČR (realizovaný v letech 2013-2015 v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů), kdy se zapojilo 186 území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále jen „území ORP“) prostřednictvím smluvních partnerů projektu. V průběžném kontaktu se starosty z daného území ORP, byly zpracovány podkladové analytické a strategické dokumenty, které umožnily stanovit cíle a priority spolupráce. Silně reflektováno bylo také téma administrativní podpory zejména malých obcí, pracovníě nazvané „Servis samosprávám“. Toto bylo v rámci projektu deklarováno ochotou vytvářet při DSO potřebné kapacity na poskytování poradenské a konzultační podpory malých obcí, samozřejmě za předpokladu i určité metodické, odborné a finanční pomoci. Toto téma uchopily také některé obce s rozšířenou působností, které již určitý informační a poradenský servis na principu své dobrovolnosti poskytovaly, především neuvolněným starostům malých obcí (bez příslušného administrativního aparátu).

V **příloze č. 9** jsou potom uváděny některé další poznatky a náměty pro prohlubování spolupráce obcí.

V souvislosti s realizací Implementačního plánu Strategického cíle 2. Revize a optimalizace výkonu veřejné správy v území (Strategický rámec rozvoje veřejné správy v ČR) bude vypracován základní analyticko-koncepční podkladový dokument „Zpracování analýzy vybraných prostorových aspektů veřejné správy a zlepšení jejich služeb“. Základním cílem tohoto dokumentu je vytvoření návrhů variant zjednodušení, dostupnosti a větší přehlednosti výkonu státní správy v území vytvořením jednotné, stabilní a praxí akceptovatelné správní sítě. Zejména se jedná o určení kompetenčních předpokladů příslušných vykonavatelů veřejné správy pro usnadnění kontaktu veřejné správy s občany a souběžně s tím i o určení podmínek pro diferencovaný výkon veřejné správy v území s lepším využitím předpokladů obcí s vyšší správní kapacitou.

Výše uvedené bude oním rámcem pro další diskuzi o věcných, legislativně právních i samozřejmě finančních aspektech nastavení optimální sítě vykonavatelů veřejné správy v jednotlivých oborech státní správy (např. matriční úřady, obecné stavební úřady) při respektování přirozených mikroregionálních center ve veřejné správě, než je správní obvod obce s rozšířenou působností (např. nové vymezení role obce s pověřeným obecním úřadem).

Příloha č. 6: Pověřené obecní úřady

- viz strana 46 v části Přílohy

Příloha č. 7: Stavební úřady

- viz strana 49 v části Přílohy

Příloha č. 8: Matriční úřady

- viz strana 56 v části Přílohy

Příloha č. 9: Meziobecní spolupráce, dobrovolné svazky obcí

- viz strana 58 v části Přílohy

6. PLNÉ ZNĚNÍ PŘÍLOH

Příloha č. 1: Řešení problému neskladebnosti v území

Od doby provedení reformy veřejné správy v České republice přetrvává neskladebnost územních jednotek, která se konkrétně dotýká 33 obcí na území České republiky (výčet přináší následující tabulka).

kraj	stávající okres	příslušné ORP/okres	obec
Středočeský	Nymburk	Český Brod/ okr. Kolín	Kounice
			Vykáň
			Bříství
			Černíky
Plzeňský	Domažlice	Stod/okr.Plzeň-jih	Holýšov
			Všekary
			Neuměř
			Kvíčovice
			Štíchov
			Čečovice
			Bukovec
			Horní Kamenice
			Černovice
Liberecký	Jablonec nad Nisou	Turnov/okr. Semily	Malá Skála
			Frýdštejn
			Jenišovice
	Liberec	Turnov/okr. Semily	Kobyly
			Soběslavice
			Svijanský Újezd
			Pěnčín
			Svijany
			Příšovice
			Lažany
			Čtveřín
			Paceřice
			Radimovice
			Vlastibořice
			Sychrov
Žďárek			
	Semily	Tanvald/okr. Jablonec nad Nisou	Harrachov
Vysočina	Havlíčkův Brod	Jihlava/okr. Jihlava	Věžnice
Zlínský	Vsetín	Valašské Klobouky/ okr.Zlín	Valašské Příkazy
			Študlov

Tyto obce spadají do správních obvodů obcí s rozšířenou působností Český Brod (4 obce leží v okrese Nymburk), Jihlava (1 obec leží v okrese Havlíčkův Brod), Stod (9 obcí leží v okrese Domažlice), Tanvald (1 obec leží v okrese Semily), Turnov (13 obcí leží v okrese Liberec a 3 obce leží v okrese Jablonec nad Nisou) a Valašské Klobouky (2 obce leží v okrese Vsetín).

Neskladebnost vyplývá ze dvou typů právních předpisů pro územní uspořádání. První rovinou je existence dvojího krajského členění, tedy kraje vymezené zákonem č. 36/1960 Sb. o územním členění státu a ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územněsprávních celků. Druhou rovinou je pak vymezení správních obvodů obcí s rozšířenou působností ve vyhlášce č. 388/2002 Sb. a vymezení území okresů vyhláškou č. 564/2002 Sb. Obě zmíněné vyhlášky byly od doby svého vzniku několikrát aktualizovány, poslední novelou účinnou od roku 2007 byla změna okresní působnosti u 119 obcí. Okresní příslušnost se změnila u těch obcí, které spadaly pod obec s rozšířenou působností v jiném okrese, než ve kterém se samy nacházely. Od této doby k úpravám, které by přispěly k dokončení skladebnosti v území, zatím nedošlo.

Z uvedených 33 obcí je u části z nich možné zajistit skladebnost změnou výše uvedených vyhlášek, záleželo by na rozhodnutí jednotlivých obcí, jestli by změnily prioritněji své okresní zařazení či zařazení do správního obvodu obce s rozšířenou působností. Změnám by musela předcházet komunikace s představiteli dotčených obcí. U druhé části ze seznamu nebude možné skladebnosti dosáhnout bez změny či zrušení krajské hranice mezi krajem Severočeským a Východočeským, na jejichž rozmezí se nachází správní obvod ORP Turnov. Na Turnovsku je neskladebnost největší právě z důvodu příslušnosti ke třem okresům, z nichž dva patří do Severočeského kraje (Jablonec nad Nisou, Liberec) a jeden (Semily) do kraje Východočeského.

Řešením této situace je tedy patřičná novelizace vyhlášek č. 564/2002 Sb. a 388/2002 Sb., což je změna náležící do působnosti vlády, a dále pak případná změna nebo zrušení krajů, respektive zrušení krajské hranice krajů z roku 1960, což už žádá větší legislativní zásahy. Pokud by byla shoda obcí na změně, šlo by i pro změnu původní krajské hranice aplikovat ustanovení § 15 zákona č. 36/1960 Sb., které stanovuje, že *Vytvoření nebo zrušení kraje, podstatná změna jeho území nebo změna jeho sídla se provádí zákonem; provádět jiné změny území kraje přísluší vládě.* Vzhledem k povaze věci a to změny zařazení 13 obcí by šlo tento instrument využít ke sladění i obcí na Turnovsku. Předpokladem pro dohodu je rovněž projednání a souhlasy dotčených obcí.

Ve vztahu k hlavnímu městu Praze se podobně předpokládá, že funkci okresů budou v zásadě plnit obvody (dle zákona č. 36/1960 Sb.) Praha 1–10 a funkci obcí s rozšířenou působností městské části Praha 1-22. Stávající dílčí nesoulady ve skladebnosti mezi nimi týkající se části území městských částí Praha 11 a Praha 17 by byly odstraněny.

Příloha č. 2: Varianta 1.

Nulová varianta

Tato varianta předpokládá zachování současného stavu. Na první pohled je tato varianta nejjednodušší z hlediska své proveditelnosti a konformity, tato jednoduchost je ovšem pouze zdánlivá. Nadále bude zachováno dvojí krajské členění a zbývající neskladebnost okresů se správními obvody obcí s rozšířenou působností pro 33 obcí a hl. město Prahu. Varianta bude znamenat pokračování současného dvojkolejného stavu.

- **Věcné důsledky**

Nulová varianta znamená, že dosavadní stav s jeho negativními dopady zůstane zachován.

Nereaguje v dostatečné míře na změny, které se uskutečnily jednak v průběhu poslední reformy veřejné správy, ale také za období posledních let. I přes existenci dosažených výsledků lze výkon státní správy z hlediska územní působnosti nadále označit jako nejednotný a nepřehledný.

Na druhou stranu tato varianta poskytuje další časový prostor pro další analýzy uspořádání výkonu veřejné správy i prostor k tomu, aby územní orgány veřejné správy svoji územní působnost navzájem přizpůsobily, avšak prodlužuje současný komplikovaný stav. Jednotlivé orgány státní správy svoji územní působnost definují rozdílně, vedle toho neexistuje vymahatelnost účinnějšího sladování správních obvodů.

- **Legislativní důsledky**

Legislativní změny se v případě nulové varianty nepředpokládají, tím by ovšem zůstal zachován dosavadní právní stav, který spočívá v existenci dvou odlišných základů územního uspořádání, zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu a na druhé straně zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností a ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územněsprávních celků. Mezi těmito zákony není koncepční soulad a obě zákonné úpravy vycházejí také z odlišných věcných představ o územním uspořádání veřejné správy.

Ve spojeném modelu výkonu veřejné správy, kdy největší část státní správy v území je vykonávána orgány samosprávy, není adekvátní ani argumentace odůvodňující uvedený odlišný základ rozdílem mezi administrativním členěním státu na straně jedné a uspořádáním samosprávy na straně druhé. Také z historického hlediska je třeba konstatovat, že úvaha o odlišných potřebách administrativního členění státu a samosprávného členění nestála u zrodu ani jednoho z existujících modelů uspořádání.

Správní obvody upravené vyhláškou č. 388/2002 Sb. nejsou dosud plně skladebné s okresy podle vyhlášky č. 564/2002 Sb. Jedná se celkem o 33 případů obcí.

Navíc zákon č. 36/1960 Sb. přináší i jiné problémy, např. používání označení kraj pro jinou entitu než pro jakou používá tohoto názvu ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Tím, že dosavadní legislativní úprava zjevně zaostává za současným faktickým stavem a potřebami, by bylo v dalším vývoji nutné přijímat opatření ke zvýšení efektivity výkonu veřejné správy v jednotlivých oborech bez dostatečných právních předpokladů pro jejich koordinaci. V důsledku takové vývoje by se uspořádání veřejné správy v různých činnostech dále od sebe vzdalovalo a přehlednost veřejné správy by klesala.

- **Identifikované náklady**

Finanční náklady by přímo nevznikly, je však potřeba si uvědomit, že pokračováním dosavadního stavu spočívajícím v roztříštěnosti správní struktury a překrývání správních obvodů pro výkon kompetencí orgánů státu vznikají obtížně určitelné náklady, a to nejen veřejné správě.

- **Organizační změny**

Tato varianta u jednotlivých ústředních správních úřadů sama o sobě nevyvolává potřebu jakýchkoliv organizačních změn, ovšem nepředstavuje ani žádnou zábranu organizačních opatření. Dovoluje tedy změnu faktického stavu, avšak pouze v rámci dosavadní zákonné úpravy a v mezích působnosti příslušných ústředních správních úřadů. Nulová varianta je spojena rovněž s trvalým rizikem snížené koordinovanosti regulace zejména ve sféře interních normativních aktů, včetně jejich externích důsledků.

Nulová varianta tedy nejen neřeší současné problémy, ale ani nemůže zabránit rozsáhlým změnám fakticky vnášeným do územněsprávní struktury. Neplní tak stabilizující funkci, která bývá často výrazným pozitivem nulových variant.

Příloha č. 3: Varianta 2.

Zrušení krajů dle zákona č. 36/1960 Sb., ponechání územních obvodů okresů, určení správních obvodů obcí s rozšířenou působností jako základních jednotek administrativního členění státu, vytvoření skladebnosti mezi okresy a správními obvody obcí s rozšířenou působností.

Tato varianta se nejvíce blíží nulové variantě, řeší však relativně nejsnadněji odstranitelný negativní důsledek jejího působení. Je však spojena se změnami v určení územní působnosti v omezeném počtu případů, kde dochází k neskladebnosti mezi současnými okresy a obvody obcí s rozšířenou působností a tím i neskladebnosti mezi strukturami, které jsou fakticky od členění na obvody obcí s rozšířenou působností a od členění na současné okresy odvozené. Nemění se ani struktura ani počet správních jednotek, nedochází ani ke změně vztahu mezi všeobecným správním členěním a speciálními členěními. Okresy (územní obvody okresů) tedy zůstanou jako možné členění pro ty orgány veřejné správy, které dosud tuto správní strukturu používají, zachovány, ale nepředpokládá se do budoucna vznik dalších správních členění na úrovni okresů.

Z legislativně-právního hlediska má tato varianta dvě možná řešení:

- a. novelizace zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu v příslušných pasážích, vedle pochopitelného zrušení krajů z roku 1960, by bylo nutné, pro nové vymezení okresů s využitím správních obvodů obcí s rozšířenou působností, v novele zákona uvést výčet správních obvodů obcí s rozšířenou působností.
- b. zpracování nového zákona o územně správním členění státu, kde budou zaneseny jako základní skladební prvky samosprávné kraje (14), správní obvody obcí s rozšířenou působností a územní obvody okresů, přičemž by byla dodržena skladebnost mezi nimi navzájem.

Toto řešení je legislativně vhodnější, neboť celá správní struktura orgánů veřejné správy v území by byla přehledně definována v jednom zákoně.

Z hlediska adresátů veřejné správy se důsledky této varianty, z titulu odstranění neskladebnosti mezi obvody obcí s rozšířenou působností a stávajícími okresy, dotknou bezprostředně pouze několika desítek obcí. Samozřejmě, že záleží především na předběžném vyjádření těchto obcí, zda je nezbytné tyto dílčí neskladebnosti výkonu některých správních agend řešit. Proto s nimi bude tato záležitost průběžně komunikována.

- **Věcné důsledky**

Tato varianta se nejvíce blíží nulové variantě, řeší však relativně nejsnadněji odstranitelný negativní důsledek jejího působení. Je spojena se změnami v určení územní působnosti v omezeném počtu případů, kde dochází k neskladebnosti, není nutné provádět organizační a z hlediska frekvence agendy velkou většinou ani personální přesuny. Uvedená varianta odstraňuje určitou část problémů spojených s přílišným počtem správních center ve vztahu k některým obcím při minimalizaci nákladů spojených s takovou změnou. V tomto smyslu je daná varianta nepochybně výhodnější než nulová varianta. Rozsah změn provedených v této variantě je bezpodmínečně nutný k bytí i základní konzistentnosti již dosud provedených reformních kroků ve veřejné správě.

V této variantě by existoval už pouze jeden význam pojmu kraj, a to samosprávný kraj. Případné uspořádání fakticky vycházející z krajů z roku 1960, by muselo být nadále určeno jako uspořádání pro specializované účely s využitím pojmu okresu, případně správního obvodu obce s rozšířenou působností pro vymezení obvodu své územní působnosti.

Z hlediska členění výkonu státní správy v hlavním městě Praze by tato varianta nevyžadovala žádné změny, neboť na základě vyhlášky č. 564/2002 Sb., jsou již nyní městské obvody a městské části mezi sebou skladebné, a lze tedy stávající městské obvody (dle zákona č. 36/1960 Sb.) vyskládat z městských částí.

- **Legislativní důsledky**

Legislativní důsledky závisí na volbě podvarianty řešení.

V podvariantě a) by byl novelizován zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu.

Tato novelizace by spočívala zejména ve zrušení krajů z roku 1960 bez náhrady, uvedení obcí s rozšířenou působností v zákoně č. 36/1960 Sb., v novém vymezení okresů podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností v zákoně č. 36/1960 Sb.

Problémem této podvarianty je, že zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, byl již vícekrát změněn a jeho původní koncepce by byla uvedenými změnami již v podstatě opuštěna. Z poznatků teorie legislativy i z legislativních pravidel vlády vyplývá, že v případě rozsáhlých a koncepčních změn je vhodnější přijmout nový zákon než novelizovat zákon dosavadní. Důvodem je zejména přehlednost právního řádu a přehlednost členění veřejné správy v území.

Při druhé podvariantě se předpokládá zpracování nového zákona o územně správním členění státu. V tomto zákoně by byly obsaženy jako základní územní jednotky správní obvody obcí s rozšířenou působností, a kraje, ve vymezení podle ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Kromě toho by byly vymezeny jako územní obvody území okresů, a to pomocí výčtu správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Z hlediska faktického vztahu mezi oběma podvariantami není rozdíl, podvarianta b) je však legislativně přehlednější a elegantnější.

Uvedené legislativní řešení nevylučuje odlišné uspořádání státní správy v území v jednotlivých oborech, stejně jako nijak neovlivňuje speciální členění již existující ve zvláštních zákonech.

- **Identifikované náklady**

Náklady na realizaci varianty 2 jsou dány jejími jednotlivými cíli.

- Ve vztahu ke zrušení krajů z roku 1960 lze očekávat v současné době již téměř nulové náklady evidenční povahy. Tato situace je dána tím, že kraje z roku 1960 již nejsou právním základem pro stanovení kompetencí orgánů státní správy v jednotlivých oborech, neboť došlo k přizpůsobení k samosprávným krajům nebo odvození územní působnosti výčtem obcí nebo okresů, nebo k úpravě členění v interních normativních aktech.

- Zavedení členění na správní obvody obcí s rozšířenou působností jako základního členění skladebného s okresním členěním, nevyvolává, při současném ponechání pojmu okres, v podstatě žádné aktuální náklady.

- Za uvedených okolností budou jedinými relevantními náklady u této varianty pouze náklady spojené s nastolením skladebnosti mezi správními obvody obcí s rozšířenou působností a území okresů, které jsou ovšem elementární podmínkou jakéhokoliv zvýšení přehlednosti územní struktury veřejné správy. Tyto náklady by byly vyvolány změnou evidencí a územní příslušnosti ve správních procesech v případě 33 obcí a úpravě dvou neskladebností ve členění hl. města Prahy. Při hodnocení dopadu je nutno vzít v úvahu, že část administrativních agend je dnes již díky rozvoji e-Governmentu uvolněna od striktní vazby na místní příslušnost a do budoucna by mělo docházet k dalšímu oslabování místní příslušnosti.

- **Organizační změny**

- Ve vztahu ke zrušení krajů z roku 1960 nebude třeba, kromě velmi omezených změn v evidenci, žádných organizačních změn v systému veřejné správy, ani v jednotlivých úřadech.

- Určení správních obvodů obcí s rozšířenou působností jako základních jednotek administrativního členění státu nevyžaduje žádné aktuální organizační změny.

- Vytvoření skladebností mezi správními obvody obcí s rozšířenou působností a okresy si může vyžádat organizační změny v souvislosti s evidencí ve správních procesech a místní příslušností, případně nový rozvrh dělby práce mezi zaměstnanci vyřizujícími konkrétní správní záležitosti. Rozsah těchto změn je však velmi omezen, nejen nízkým počtem obcí, kterých se změna týká, ale územní koncentrací takových případů, takže většiny okresů se uvedená změna vůbec nedotkne. Kromě toho jedná se převážně o obce menší velikosti.

Příloha č. 4: Varianta 3.

Zrušení krajů dle zákona č. 36/1960 Sb. a okresů, samosprávné kraje a obce s rozšířenou působností jako skladebné prvky při zachování existence speciálních členění.

Varianta předpokládá nahrazení zákona č. 36/1960 Sb. novým zákonem, kde by se vycházelo z konstrukce obcí s rozšířenou působností jako základu územně správního členění státu a zrušením dosavadních okresů s možností uplatnit toto členění pro speciální správní jednotky ve zvláštních zákonech (a s případným využitím změnového zákona pro přechod od současného stavu).

Uvedené řešení důsledně vyjadřuje, že dosavadní obvody obcí s rozšířenou působností představují základ výkonu státní správy na mikroregionální úrovni. V tomto smyslu představuje varianta 3 podstatný krok ke zvýšení přehlednosti veřejné správy v území. Tím, že zmíněná varianta neobsahuje jiné mikroregionální struktury pro výkon veřejné správy se všeobecnou působností, zjednodušuje kompetenční vztahy.

Speciální správní členění by mohla nadále využívat dosavadních okresů, avšak pouze podle změnového zákona, v dalším vývoji podle zvláštních zákonů upravujících organizaci příslušných oborů veřejné správy.

• **Věcné důsledky**

Věcné důsledky této varianty se liší podle podvariant realizace.

a) podvarianta spočívá ve zrušení okresů jako jednotek administrativního členění při faktickém zachování současného stavu. Prakticky by šlo o zachování současného stavu na odlišném principu obecného členění, např. určením správních obvodů na okresní bázi pomocí výčtu správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Základní výhodou této podvarianty by bylo důsledné řešení vytvoření jedné základní územní jednotky pro výkon státní správy na mikroregionální úrovni. Odlišné uspořádání v jednotlivých oborech státní správy by bylo možné, pojmově by se však muselo odvozovat od základních územních jednotek. Tato situace by zvýšila přehlednost organizace státní správy bez zasahování do její organizační struktury. Jednotlivé orgány státní správy by územní působnost pro svá pracoviště či pobočky vymezili na základě území správních obvodů

obcí s rozšířenou působností, těch by pro jedno pracoviště mohlo být i více. Současné okresní působnosti orgánů státní správy by při zajištění skladebnosti byly územně vymezeny na základě správních obvodů obcí s rozšířenou působností.⁶

Ve vztahu k území hl. města Prahy by v této variantě došlo ke zrušení městských obvodů. V případě zrušení pojmu okres by bylo adekvátní obdobně i na území hlavního města Prahy pracovat pouze s pojmem městské části a kompetence orgánů státní správy vymezit výčtem městských částí.

Kompetence v jednotlivých oborech státní správy by musely být stanoveny z hlediska jejich výkonu v Praze alternativně s využitím následujících možností:

- a) Využití členění na 22 městských částí plnicích některé funkce obcí s rozšířenou působností.
- b) Zvláštním zákonem upravujícím organizaci výkonu státní správy v příslušném oboru
- c) Určením vnitřního členění správy v Praze interními akty, přičemž povahu samostatného orgánu by měl pouze orgán pro hl. město Prahu jako celek.

Členění hlavního města Prahy, stejně jako členění statutárních měst, je dáno statutem. Tento statut má tedy význam jak pro vymezení působnosti orgánů státní správy, tak pro vymezení přenesené působnosti příslušného města samotného. Z tohoto hlediska otázka přesahuje rámec administrativního členění státu a případná změna by musela být součástí komplexního návrhu v otázce členění hlavního města Prahy a statutárních měst.

Určitým problémem této podvarianty je z jedné strany nutnost evidenčních změn spojených s odstraněním pojmu okres (v porovnání s variantou 2), z druhé strany nižší rozsah faktického usnadnění situace pro adresáty veřejné správy ve srovnání s podvariantou b).

b) tato podvarianta by stejně jako podvarianta a) byla spojena se zrušením okresu a správními obvody obcí s rozšířenou působností jako základními jednotkami pro výkon státní správy na mikroregionální úrovni. Předpokládala by však respektování těchto jednotek i ve faktickém organizačním členění státní správy v jednotlivých oborech. Správní obvody obcí s rozšířenou působností by tak v podstatě převzaly úlohu tradičních okresů.

---

⁶ Např. současné okresní pracoviště České správy sociálního zabezpečení České Budějovice, by bylo zachováno a svou působnost by upravilo jako Pracoviště České správy sociálního zabezpečení pro ORP České Budějovice, Týn nad Vltavou, Trhové Sviny.

Výhodou této podvarianty by bylo podstatné zvýšení přehlednosti veřejné správy v území a usnadnění situace adresátů veřejné správy, kteří by většinu úředních záležitostí vyřídili na jednom místě. Současně by se značně zredukovaly problémy spojené s překryvy územní příslušnosti a ve skladebnosti správních členění.

Nevýhodou této podvarianty by byl značný zásah do existující organizace veřejné správy spojený s organizačními, personálními a finančními nároky. Vzhledem k pokračující elektronizaci procesů ve veřejné správě, potlačování místní příslušnosti u vybraných agend, větší mobilitě lidí i rozpočtové náročnosti související se změnami v umístění úřadů (personál, budovy, vybavení) se nejeví jako plně účelné realizovat v současné době tuto podvariantu. Z uvedených důvodů doporučuje předkladatel v případě realizace varianty 3 podvariantu a).

- **Legislativní důsledky**

Základní legislativní důsledky by spočívaly v opuštění pojmu okres v jeho dosavadním významu. Pokud by byla vykonávána státní správa v některých oborech odlišně od všeobecného členění, muselo by se tak stanovit ve speciálním změnovém zákoně, případně ve zvláštních zákonech upravujících výkon státní správy v jednotlivých oborech. Legislativní předpisy, kde se zmiňuje okres, by musely být novelizovány. Důsledky změn by se mohly snížit ponecháním samotného názvu okres, ovšem určeného pro dnešní správní obvod obce s rozšířenou působností, event. určení názvu správní okres pro stejnou jednotku. S rozlišením např. správních a soudních okresů by takové řešení bylo terminologicky možné i u varianty 2. Takovéto diskuse by pak bylo vhodné vést v pokročilejších fázích přípravy zvolené varianty.

Podvarianta b) by vedla i k dalším legislativním důsledkům spočívajícím v potřebě nového vymezení kompetencí i organizace státní správy v některých oborech. Zásahy do současného fungování veřejné správy by byly tedy největší.

- **Identifikované náklady**

Z hlediska nákladů by byl podstatný rozdíl mezi podvariantami. Podvarianta a) by se stále pohybovala v rovině převážně evidenčních nákladů, i když poněkud vyšších než u varianty č. 2. Finanční náklady vzniknou:

- úřadům, které pracují s prvky územní identifikace (např. Český statistický úřad, Ministerstvo financí, Český úřad zeměměřický a katastrální). Tyto úřady provedou převod datových souborů s ohledem na novou územní strukturu (zrušení jednotky okres). Kraje z roku 1960 spolu s okresem jsou v Základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN) vedeny jako základní územní prvky. Úprava RÚIAN a souvisejících informačních systémů, primárně Informačního systému územní identifikace, který je editačním agendovým informačním systémem RÚIAN a Veřejného dálkového přístupu k

datům RÚIAN, si vyžádá náklady ve výši cca 1 mil. Kč. Tato úprava bude mít dopad také do editačních a publikačních služeb na straně Informačního systému základních registrů. V rámci Informačního systému katastru nemovitostí (ISKN) bude nutné zrušení okresu promítnout do tiskových výstupů a grafiky. Náklady na úpravu ISKN se odhadují ve výši 1 mil. Kč.

- dále je současně nutné kalkulovat s náklady na straně informačních systémů, která data z informačních systémů ve správě ČÚZaK přebírají. V případě volby této varianty by bylo nezbytné tyto náklady z pozice všech uživatelů těchto dat vyčíslit a v kalkulaci celkových nákladů na tuto variantu zohlednit.
- další výdaje vyvolá nutnost odstranit, případně nahradit, jednotku okres v evidencích státu a příslušných informačních systémech.
- institucím využívajícím ve svém označení slovo „okresní“ v souvislosti s předpokládanou změnou názvu z důvodu neexistence územně správní jednotky okres.

Podvarianta b) by byla spojena s poměrně vysokými náklady vyplývajícími ze změn v organizaci a kompetencí správních úřadů v jednotlivých oborech a souvisejících personálních i materiálních přesunů, budováním nových pracovišť apod. a z tohoto důvodu ji nelze doporučit.

- **Organizační změny**

Podvarianta a) by si vyžádala organizační změny evidenčního charakteru spojené např. s katastrální správou, sociálním pojištěním apod. Nebyly by však potřebné změny v organizaci správy ani změny v kompetenci úřadů. Podvarianta b) by vedla k nutnosti výrazných změn v organizaci veřejné správy, a to i v oborech s vysokou frekvencí správních agend (finance, práce a sociální věci)

Příloha č. 5: Varianta 4.

Zrušení zákona č. 36/1960 Sb., bez náhrady

Varianta předpokládá zrušení zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, bez náhrady. Tato varianta by znamenala, že v České republice nebude žádná právní úprava obecného územního členění státu. Zrušení zákona o územním členění státu bez nové komplexní zákonné úpravy by nutně znamenalo také opuštění pojmu okres, což by přineslo komplikace z hlediska voleb, kontinuity statistických evidencí a nutnost postupného odstranění názvu okresu ze všech legislativních předpisů, které jej v současné době používají. V této souvislosti by bylo třeba přizpůsobit i údaje v některých osobních dokladech (např. okres narození, okres úmrtí). Územní působnost orgánů, dosud vymezujících svou územní působnost odkazem na zákon č. 36/1960 Sb., by musela být nově definována samostatně ve zvláštních zákonech tak, aby mohla být jednoznačně stanovena jejich místní příslušnost. Změna zákonného vymezení správních obvodů orgánů státu s okresní působností by se následně promítla do i změny názvů úřadů či agend, které používají termín okres. Uvedené řešení se jeví na první pohled jako legislativně jednodušší než vytvoření nového zákona o územně správním členění státu. Tato vyšší jednoduchost je však pouze zdánlivá, protože by to přineslo jednak vyšší počet parciálních zákonných úprav navazujících na zrušení zákona č. 36/1960 Sb., jednak věcné důsledky spojené s odstraněním pojmu okres v legislativě. Proto nelze tuto variantu doporučit.

- **Věcné důsledky**

Pokud by byl zákon č. 36/1960 Sb. bez náhrady zrušen, musela by být územní působnost orgánů vymezujících svou územní působnost odkazem na tento zákon definována samostatně ve zvláštních zákonech tak, aby mohla být jednoznačně stanovena jejich místní příslušnost ve správním řízení, resp. dotčené orgány státu by si svoji územní působnost vymezily ve svých zákonech tak, aby odpovídala všem přijatým územním změnám. Změna zákonného vymezení správních obvodů orgánů státu s okresní působností by se následně promítla do i změny názvů úřadů či agend, které používají termín okres.

- **Legislativní důsledky**

Bude zrušeno územně správní členění na úrovni krajů podle zákona (zákon č. 36/1960 Sb.) o územním členění státu a okresů, které reformou z roku 1960 vzdálily toto uspořádání od přirozených mikroregionů a mezoregionů, nerespektovaly řadu geograficky odůvodněných center v území a v některých případech i roztrhaly spádové obvody uvedených center. Zrušením okresů by došlo k odstranění územní jednotky, jejíž obvod není ve všech případech plně skladebný se správními obvody obcí s rozšířenou působností, stejně tak zrušení krajů podle zákona o územním členění státu odstraní územní jednotku, jejíž obvod není ve všech

případech skladebný s územím samosprávných krajů (dle zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků). Odstranila by se tak přetrvávající „dvojkolejnost“ v územně správním členění státu.

Ovšem tato nová legislativně právní skutečnost by znamenala právně definovat územní působnost správních orgánů, dosud vymezujících svou územní působnost odkazem na zákon č. 36/1960 Sb., samostatně ve zvláštních zákonech.

Příslušné orgány státu by si svoje územní obvody musely vymezit buď na základě jiných legislativně vymezených územních jednotek (např. vyhláškou č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s rozšířenou působností a pověřených obecních úřadů), popř. vlastním výčtem obcí.

- **Identifikované náklady**

Finanční náklady vzniknou:

- úřadům s okresní příslušností, které budou muset upravovat svoji územní působnost v souvislosti s odstraněním územní jednotky okres, např. na zaplacení možných přesčasů úředníků zabývajících se spisovou rozlukou aj. Náklady se budou lišit úřad od úřadu.
- úřadům, které pracují s prvky územní identifikace (např. Český statistický úřad, Ministerstvo financí, Český úřad zeměměřický a katastrální). Tyto úřady provedou převod datových souborů s ohledem na novou územní strukturu (zrušení jednotky okres). Kraje z roku 1960 spolu s okresem jsou v Registru územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN) vedeny jako základní územní prvky. Úprava RÚIAN a souvisejících informačních systémů, primárně Informačního systému územní identifikace, který je editačním agendovým informačním systémem RÚIAN a Veřejného dálkového přístupu k datům RÚIAN, si vyžádá náklady ve výši cca 1 mil. Kč. Tato úprava bude mít dopad také do editačních a publikačních služeb na straně Informačního systému základních registrů. V rámci Informačního systému katastru nemovitostí (ISKN) bude nutné zrušení okresu promítnout do tiskových výstupů a grafiky. Náklady na úpravu ISKN se odhadují ve výši 1 mil. Kč.
- Dále je současně nutné kalkulovat s náklady na straně informačních systémů, která data z informačních systémů ve správě ČÚZaK přebírají. V případě volby této varianty by bylo nezbytné tyto náklady z pozice všech uživatelů těchto dat vyčíslit a v kalkulaci celkových nákladů na tuto variantu zohlednit.
- další výdaje vyvolá nutnost odstranit, případně nahradit, jednotku okres v evidencích státu a změny v informačních systémech.
- institucím využívajícím ve svém označení slovo „okresní“ v souvislosti s předpokládanou změnou názvu z důvodu neexistence územně správní jednotky okres.

- **Organizační změny**

- Ve vztahu ke zrušení krajů z roku 1960 nebude třeba, kromě velmi omezených změn v evidenci, žádných organizačních změn v systému veřejné správy, ani v jednotlivých úřadech.

- Ve vztahu ke zrušení okresů se organizační změny mohou dotknout těch úřadů s okresní působností, které:

- a) budou muset upravovat svoji územní působnost v souvislosti s odstraněním územní jednotky okres,

- b) pracují s prvky územní identifikace

Příloha č. 6: Pověřené obecní úřady

Obce s pověřeným obecním úřadem jsou stanoveny zákonem č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností a jejich správní obvody vyhláškou č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Obce s pověřeným obecním úřadem (POÚ, obce II. „dvojky“) byly zřízeny v roce 1990, tedy dávno před reformou územní veřejné správy, která zakotvila obce s rozšířenou působností a zrušila okresní úřady. Při vzniku správních obvodů pověřených obecních úřadů nebyla stanovena žádná velikostní kritéria jako např. u správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem jsou velikostně velmi rozdílné. Při jejich zřízení nebyla uplatněna geografická kritéria, a tím některé z těchto obcí nejsou dostatečně odůvodněné a v jiných případech byly tyto obce zřízeny pouze na základě nutnosti respektovat okresní členění, přičemž hned za hranicemi okresu leželo vyhovující správní centrum.

V současnosti existuje 205 sídel obcí s rozšířenou působností. Pro stanovení sídel obcí s rozšířenou působností bylo použito velikostní kritérium jejich správního obvodu 15 tis. obyvatel. Tato hranice byla v odůvodněných případech snížena. Jednalo se především o venkovské oblasti s nízkou hustotou zalidnění a velkými dopravními vzdálenostmi. V současnosti evidujeme celkem 19 správních obvodů s méně jak 15 tis. obyvatel a 48 správních obvodů s méně jak 20 tis. obyvatel.

Obce s rozšířenou působností jsou stanoveny zákonem č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, a jejich správní obvody vyhláškou č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Obce s rozšířenou působností (ORP, obec III, „trojka“) vznikly z převážně z již nedefinovaných obcí s pověřeným obecním úřadem a byla na ně převedena větší část kompetencí z okresních úřadů.

Každá obec s rozšířenou působností (205) je tedy současně pověřeným obecním úřadem. Ve 102 případech se správní obvod pověřeného obecního úřadu plně kryje se správním obvodem obce s rozšířenou působností. U 50 správních obvodů obcí s rozšířenou působností existuje vedle „vlastního“ i jeden další správní obvod pověřeného obecního úřadu, v 36 případech se jedná o dva správní obvody POÚ, v 10 případech o tři správní obvody, ve čtyřech případech o čtyři správní obvody POÚ a ve třech případech o pět správních obvodů POÚ. Celkový počet pověřených obecních úřadů je 388.

V minulých letech byly snahy, ve vazbě na Koncepti reformy veřejné správy, počet pověřených obecních úřadů omezit. Snahy o snížení počtu pověřených obecních úřadů však ztroskotaly. Dotčené obce braly a dodnes berou status pověřeného obecního úřadu, mimo zájmu o poskytování služeb občanům ve správním obvodě, jako prestižní záležitost a jakákoli

změna vyvolává ze strany samospráv nevoli. Role pověřeného obecního úřadu má rovněž vliv na výši příspěvku na přenesenou působnost, který tyto obce dostávají.

V současné době pověřené obecní úřady vykonávají státní správu svěřenou jim podle zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny (např. registruje významné krajinné prvky, hodnotí a vymezuje místní systém ekologické stability, vydává závazná stanoviska k zásahům do registrovaných krajinných prvků), dále je to například agenda vydávání rybářských lístků (zákon č. 99/2004 Sb., o rybářství). V oblasti pomoci v hmotné nouzi plní některé úkoly (č. 111/2006 Sb. o pomoci v hmotné nouzi, v platném znění) prostřednictvím sociálních pracovníků, zařazených jako zaměstnanci obcí do pověřených obecních úřadů nebo obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Na zajištění činností sociální práce, které jsou vykonávány v souvislosti s povinnostmi uvedenými v § 63 a 64 daného zákona, se pověřeným obcím a obcím s rozšířenou působností poskytuje příspěvek formou účelové dotace.

Obce s pověřeným obecním úřadem hrají v současnosti důležitou roli v případě konání voleb. Zásadní úlohu mají zejména při volbách do zastupitelstev obcí a při volbách do Senátu Parlamentu České republiky. Dále jsou bez ohledu na typ voleb tzv. přebíracím místem, tj. místem, kde dochází k přejímce, kontrole a zpracování zápisů přebíraných od okrskových volebních komisí Českým statistickým úřadem.

Samozřejmě tyto obecní úřady také vykonávají působnost obecního stavebního úřadu (v rámci daného správního obvodu) a matričního úřadu (v rámci svého správního obvodu), ale nikoli z titulu pověřeného obecního úřadu, ale z titulu výkonu správní role v dané působnosti. Od ledna 2016 vykonávají, stejně jako ostatní obce, agendu speciálního stavebního úřadu, která se díky legislativní změně do působnosti těchto úřadů vrátila z působnosti obcí s rozšířenou působností.

Také tyto úřady poskytují některé služby, které obecně neposkytují obce jen se základním rozsahem přenesené působnosti, např. vydávají ověřené výstupy z informačních systémů, podle zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy (obce s pracovišti Czech POINT) a provádějí vidimaci a legalizaci. Tyto služby mohou občané na obecních úřadech využívat bez ohledu na své trvalé bydliště.

V rámci debaty o optimalizaci výkonu veřejné správy v území správního obvodu obce s rozšířenou působností je legitimní problematiku a roli pověřených obecních úřadů do budoucna také sledovat.

Je nutné si uvědomit, že obce s pověřeným obecním úřadem jsou v území správního obvodu obce s rozšířenou působností (dále jen ORP) většinou mikroregionálním přirozeným „spádovým“ centrem pro občany nejen z dané obce, ale i jejího okolí. Do těchto obcí jsou převážně v daném mikroregionu dostupné veřejné služby (školství, sociální služby, kultura, zdravotnictví apod.) a je zde často také určitá nabídka pracovních příležitostí. V těchto ohledech je situace napříč jednotlivými obcemi s pověřeným obecním úřadem rozdílná,

neboť v současné době máme mezi těmito obcemi např. Chodov, s 13 950 obyvateli (k 1. 1. 2015), ale také např. Vranov nad Dyjí s 828 obyvateli.

Nemůžeme tedy problematiku pověřených obecních úřadů zúžit pouze na vyhodnocení stávajících požadavků na některé agendy v přenesené působnosti dosud vykonávaných těmito úřady. Pověřené obecní úřady nelze tedy vnímat pouze jako homogenní entitu, ale je potřeba v určitých ohledech mezi jednotlivými obcemi diferencovat z hlediska jejich velikosti a především významu pro své okolí. Konkrétní případy eventuálních možných změn kompetencí by měly vycházet a důkladného analytického podložení, které by mělo být zpracováno.

Na základě nutných analýz a šetření pro určení kompetenčních předpokladů příslušných vykonavatelů veřejné správy (obce se základní přenesenou působností, obce s pověřeným obecním úřadem, ORP) pro výkon agend v přenesené působnosti, může dojít, v zájmu usnadnění kontaktu veřejné správy s občany, k realokaci výkonu některých agend.

Příloha č. 7: Stavební úřady

Z hlediska historického vývoje má vznik obecných stavebních úřadů své odlišnosti v různých obdobích.

Do roku 1990 byl stavebním úřadem okresní národní výbor, který mohl stanovit, že stavebním úřadem je městský nebo místní národní výbor. Místní působnost takového stavebního úřadu byla vymezena územím příslušné obce (města).

Na území hlavního města Prahy byl stavebním úřadem obvodní národní výbor, popřípadě místní národní výbor, pokud Národní výbor hl. města Prahy nestanovil jinak.

V Brně, Ostravě a Plzni byl stavebním úřadem obvodní národní výbor, pokud si národní výbor některého z těchto měst nevyhradil rozhodnutí sám. Určení městského nebo místního národního výboru za stavební úřad muselo být vyhlášeno způsobem v místě obvyklým.

Seznamy městských nebo místních národních výborů, které byly určeny za stavební úřady, zveřejňovalo souhrnně příslušné ministerstvo, resp. ten ústřední orgán státní správy, který vykonával působnost na úseku územního plánování a stavebního řádu. Zveřejnění se provádělo jednou za rok formou sdělení ve Sbírce zákonů.

Okresní národní výbor mohl v dohodě se zúčastněnými národními výbory stanovit, že městský nebo místní národní výbor, který je stavebním úřadem, bude vykonávat tuto pravomoc i pro územní obvody jiných městských nebo místních národních výborů. Podmínkou bylo uzavření dohody, nešlo o jednostranný akt okresního národního výboru. Toho národní výbory ve značné míře využily.

Po roce 1990 národní výbory jako orgány státní moci a správy v obcích okresech a krajích přestaly existovat v důsledku řešení přijatého ústavním zákonem č. 294/1990 Sb., kterým byl změněn a doplněn ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky a ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, a kterým bylo zkráceno volební období národních výborů.

Základem místní samosprávy se stala obec, která je samosprávným společenstvím občanů, je právnickou osobou, má vlastní majetek s nímž samostatně hospodaří.

Na změnu ústavních zákonů navázal zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), který vytvořil základy právního postavení obcí v České republice. Zákonem č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, byly v okresech zřízeny okresní úřady jako orgány státní správy se všeobecnou působností. Zároveň byl přijat zákon č. 418/1990 Sb., o hlavním městě Praze.

Na obce tak přešly působnosti, které ke dni účinnosti tohoto zákona patřily podle zvláštních předpisů místním a městským národním výborům, když je zvláštní zákon nesvěřuje státním orgánům.

Působnost obecných stavebních úřadů začaly vykonávat obce, resp. obecní a městské úřady. V Praze vykonával působnost obecného stavebního úřadu Magistrát a obvodní úřady.

Z hlediska stavebního zákona to znamenalo pouze tolik, že působnost obecného stavebního úřadu, kterou vykonával v obcích místní nebo městský národní výbor, vykonával obecní/městský úřad a působnost okresního národního výboru v okresech vykonával okresní úřad. Neměnila se ani územní působnost obecných stavebních úřadů.

Zákon o obcích umožnil snadnější rozdělování obcí. Rozhodovalo o něm Ministerstvo vnitra na návrh obce podaný na základě výsledků místního referenda. Zpočátku nebyl stanoven minimální počet obyvatel, které musí oddělená ani stávající obec mít. Obce toho ve značné míře využívaly, takže než došlo k regulaci, vznikla řada menších obcí. V roce 1990 (k 1. 1.) bylo 4100 obcí, během pěti let (k 1. 1. 1995) jich bylo již 6232.

Nové stavební úřady určovali přednostově okresních úřadů, záleželo to pouze na jejich uvážení a rozhodnutí. A protože řada obcí měla zájem mít svůj stavební úřad, jejich počet se také rozrůstal.

Po roce 1998 se obecnými stavebními úřady staly okresní úřady, hlavní město Praha a jeho obvody a městské části určené statutem, územně členěná statutární města a jejich obvody a městské části určené statutem, a ostatní města a obce, které vykonávaly působnost stavebního úřadu ke dni 31. 12. 1997, nebo byla jejich působnost k tomuto datu schválena.

Výjimku tvořilo jen hl. město Praha a statutární města, která mohla nové stavební úřady na svém území vytvořit či zrušit statutem.

Novela stavebního zákona nezasáhla do územní působnosti obcí, které byly obecnými stavebními úřady v tom smyslu, že by potvrzovala nebo rušila jejich správní obvody stanovené podle § 118 odst. 1 stavebního zákona. Nadále se umožňovalo, aby obec, která byla stavebním úřadem, mohla se souhlasem okresního úřadu uzavřít dohodu s jinou obcí, že bude tuto působnost vykonávat i pro její území.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), účinný ode dne 12. 11. 2000 neměl na počet a působnost stavebních úřadů měst a obcí, popřípadě hlavního města Prahy nebo územně členěných statutárních měst v podstatě žádný vliv.

Zákonem č. 132/2000 Sb., bylo s účinností od 1. 1. 2001 změněno ustanovení § 117 tak, že stavebními úřady jsou i kraje. Došlo k tomu v důsledku vzniku krajů ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., a přijetí zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).

V souvislosti s realizací II. fáze reformy veřejné správy – vyznačovala se zejména zrušením okresních úřadů a vznikem obcí s rozšířenou působností, obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí „se základní působností“ - byl přijat zákon č. 320/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, který v Čl. LXXIII (73) měnil s účinností od 1. 1. 2003 také § 117 a 118 stavebního zákona.

Podle této novely byly obecnými stavebními úřady

- a) obecní úřady obce s rozšířenou působností,
- b) krajské úřady,
- c) Magistrát hlavního města Prahy a úřady městských částí určené statutem,
- d) magistráty územně členěných statutárních měst a úřady městských částí nebo městských obvodů určené statutem
- e) magistráty, městské a obecní úřady, které vykonávaly působnost stavebního úřadu ke dni 31. prosince 1997 nebo byla jejich působnost k tomuto datu schválena.

Krajský úřad se stal nadřízeným orgánem stavebních úřadů měst a obcí. Změny se počtu stavebních úřadů dotkly pouze v tom, že zaniklo 73 okresních úřadů. Dosavadní působnost okresních úřadů stanovenou § 118 stavebního zákona vykonávaly pak kraje, popř. obecní úřady obcí s rozšířenou působností.

V současné době je obecným stavebním úřadem, vedle ministerstva pro místní rozvoj, které je ústředním správním úřadem ve věcech stavebního řádu, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, pověřený obecní úřad, městský a obecní úřad, který tuto působnost vykonával ke dni 31. prosince 2012 (§ 13 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů).

Kraj může na žádost obce po projednání s Ministerstvem pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) nařízením určit obecní úřad obecním stavebním úřadem, pokud bude tuto působnost vykonávat pro ucelený správní obvod. Obecním stavebním úřadem může být určen jen obecní úřad, který bude s ohledem na rozsah a složitost výstavby v uvažovaném správním obvodu způsobilý vykonávat správní agendu v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Obecný stavební úřad lze určit nařízením kraje ke dni 1. ledna (§13 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů). Kraj může po projednání s ministerstvem nařízením odejmout působnost stavebního úřadu obecnímu úřadu uvedenému v § 13 odstavci 1 písm. e) nebo určenému podle odstavce 3 stavebního zákona, pokud nebude splňovat podmínky pro řádný výkon této působnosti. Zároveň určí, který stavební úřad bude vykonávat působnost ve správním obvodu zaniklého stavebního úřadu.

Tedy souhrnně danou agendu obecného stavebního úřadu zajišťuje 205 obcí s rozšířenou působností, 183 obcí s pověřeným obecním úřadem, 86 městských částí a městských obvodů a také 230 obcí 1. typu (tedy obcí pouze se základním rozsahem přenesené působnosti).

MMR (jako příslušný ústřední správní úřad pro agendu stavebního úřadu) se již v minulosti snažilo o optimalizaci sítě obecných stavebních úřadů vedeno deklarovanou snahou prosadit do praxe v co nejvíce možné míře zásadu „jedna stavba – jeden úřad – jedno rozhodnutí – garantované informace“. Jednou z navrhovaných variant optimalizace sítě bylo zachovat

stavební úřady pouze na úrovni obcí s rozšířenou působností. MMR redukci stavebních úřadů opíralo o „šetření finančních prostředků“ a „o vyšší odbornost, resp. zvýšení kvality rozhodování stavebních úřadů“. Tyto argumenty však nebyly přesvědčivým způsobem podloženy. Odborná veřejnost proto vyjádřila s redukcí stavebních úřadů jednoznačný nesouhlas. Optimalizace stavebních úřadů je dnes prezentována v rovině přerozdělení vykonávaných kompetencí podle typu obce, na které se stavební úřad nachází.

V souvislosti se zamýšlenou optimalizací stavebních úřadů zpracovalo MMR „Analýzu stavu na úseku stavebního řádu a územního plánování“, kterou vláda svým usnesením ze dne 19. října 2011 č. 774 vzala na vědomí, a mimo jiné uložila ministru pro místní rozvoj, aby prováděl každoroční dotazníková šetření a jednou za tři roky předložil vládě aktuální analýzu za sledované období.

V roce 2013 MMR předložilo „Věcný záměr navrhované reformy výkonu státní správy ve věcech stavebního zákona a zákona o vyvlastnění (věcný záměr zákona o stavebních úřadech)“ do připomínkového řízení mimo plán legislativních prací vlády, jako součást strategických opatření vlády omezujících prostředí pro korupci a klientelismus ve veřejné správě. Tento věcný záměr zákona o stavebních úřadech měl, podle předkladatele vést k odstranění roztržitosti právní úpravy a zvýšení profesionality a nestrannosti rozhodování ve věcech územního plánování, územního řízení, stavebního řádu a vyvlastnění k řešení rizika tzv. systémové podjatosti zaměstnanců zařazených do obecních a krajských úřadů vykonávajících přenesenou působnost v oblasti územního plánování, územního rozhodování a stavebního řádu.

Návrh věcného řešení spočíval v důsledném vynětí pořizovatelských agend a agend územního rozhodování, agend na úseku územního plánování a veškerých agend na úseku stavebního řádu, jakož i souvisejících agend (zejména evidence územně plánovací činnosti, ukládání písemností, dozorčí činnosti, správního trestání, vydávání metodiky a prováděcích předpisů aj.) z působnosti všech orgánů, které se na nich podílejí dnes – s výjimkou agend v samostatné působnosti obcí a krajů a schvalování politiky územního rozvoje vládou – a jejich svěřením nově vytvořené soustavě samostatných stavebních úřadů.

Byla navrhována třístupňová soustava stavebních úřadů zahrnující úroveň ústřední, regionální a místní; těmto úrovním by odpovídaly Nejvyšší stavební úřad a dekoncentrované krajské stavební úřady se sídlem v sídle krajů, resp. stavební úřad hlavního města Prahy pro území hlavního města Prahy (dále jen „krajský stavební úřad“) a obecné stavební úřady se sídlem v místě obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo městské části, a s detašovanými pracovišti plnícími úkoly na úseku územního rozhodování a stavebního řádu v místech dnešních stavebních úřadů (s možnou revizí účelnosti a kvality historicky určených stavebních úřadů v sídlech stavebních úřadů mimo obce s pověřeným obecním úřadem).

Krajské stavební úřady a obecné stavební úřady by byly samostatnými správními úřady, účetními jednotkami a organizačními složkami státu; detašovaná pracoviště by byly pouze vnitřními organizačními složkami stavebních úřadů (§ 52 zákona o rozpočtových pravidlech).

Tento strategický záměr MMR se setkal s nesouhlasem organizací reprezentujících zájmy územních samospráv (zejména Svazu měst a obcí, Sdružení místních samospráv, Spolku pro obnovu venkova). Věcný záměr byl nakonec stažen z legislativního procesu. Jakékoli změny v počtu či působnosti stavebních úřadů budou mít vždy řadu odpůrců především z řad územních samospráv s argumentem, že redukce stavebních úřadů potírá jedno z hlavních hesel reformy veřejné správy „přiblížení veřejné správy občanům“.

Na druhou stranu je potřeba si uvědomit skutečnost, že stát musí obecně garantovat kvalitu vykonávané agendy v přenesené působnosti. Proto je na primární zodpovědnosti státu, aby zajistil výkon dané agendy na takovém správním orgánu, který je schopen onu požadovanou kvalitu výkonu dané veřejné služby ve vztahu k občanům i dalším subjektům garantovat. Při působnosti na stavebních úřadech by měl být kladen důraz na předvídatelnost práva z hlediska občana a postup jednotlivých stavebních úřadů by měl být co nejvíce sjednocován.

Rozhodování na malých obecných stavebních úřadech je sice v řadě případů kvalitní, na druhou stranu stát musí brát v potaz otázku např. zastupitelnosti, kdy výkon agendy na jednohlavých a dvouhlavých obecných stavebních úřadech může být snadno omezen (např. nemocnost atd.). Stát pak platí agendu, která není reálně vykonávána a občanovi není poskytována služba, na kterou má nárok. Stejně tak je jednostranný argument, že stavební úřad v místě zná nejlépe lokální poměry a specifické problémy. Tato skutečnost sice může být v určitých případech výhodou, nelze jí však upřít také určité negativum, kde osobní vazby zúčastněných osob mohou ovlivnit nežádoucím způsobem výkon této agendy a mohou být určitým rizikem pro vznik korupčního prostředí či jednání.

Obecně vzato s výkonem agendy obecného stavebního úřadu v zásadě nejsou výraznější systémové problémy u stavebních úřadů obcí s rozšířenou působností i u většiny pověřených obecních úřadů, pokud mají dostatečné personální zabezpečení pro výkon této agendy.

K případné diskuzi o věcné opodstatněnosti existence příslušného obecného stavebního úřadu na obci I. typu (tedy na obci pouze se základním rozsahem přenesené působnosti) je třeba vzít v úvahu výše uvedené. Zde by mohly být využity výsledky každoročních dotazníkových šetření a „Analýzy stavu na úseku stavebního řádu a územního plánování“, kterou na základě usnesení ze dne 19. října 2011 č. 774 MMR každé tři roky předkládá vláde a dále by mohly být v budoucnu využity získané poznatky z procesního modelování agendy stavebního úřadu, které by mohly rozklíčit efektivitu (při samozřejmém dodržení požadované kvality) činnosti tohoto daného stavebního úřadu.

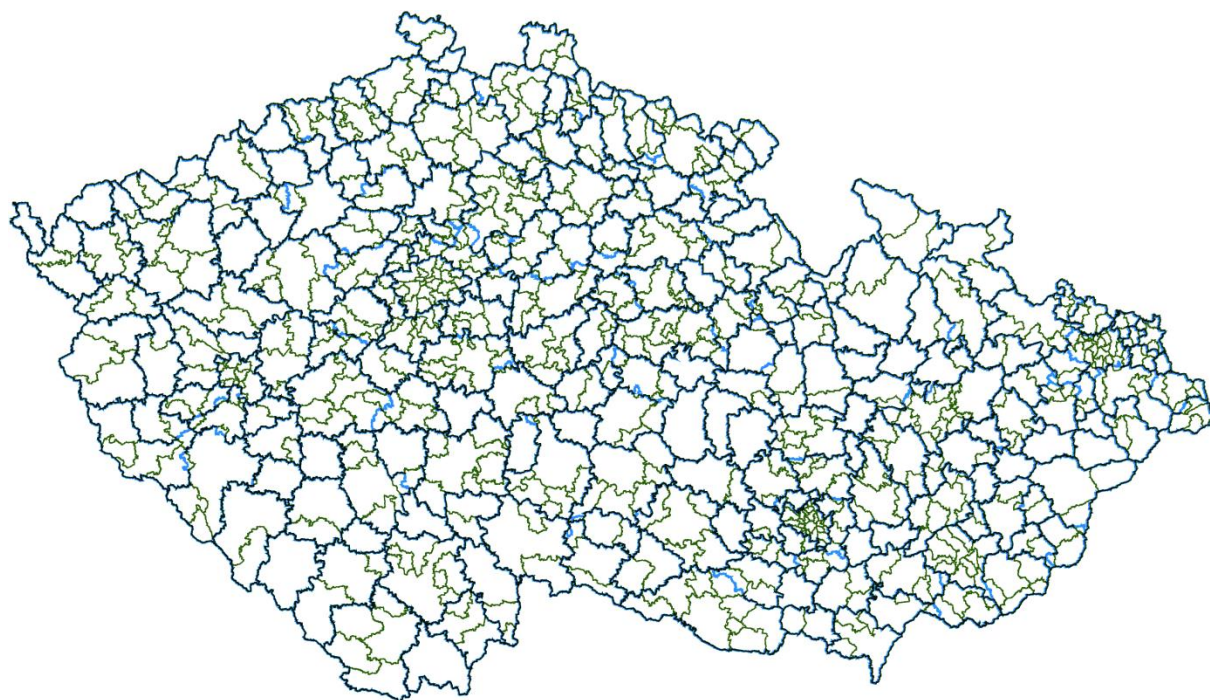
Případnou redukci obecných stavebních úřadů nelze samozřejmě realizovat bez vyřešení finanční stránky. Redukce by s sebou nesla investiční náklady související s rozšířením prostor na stavebních úřadech, které by přebíraly agendu po zrušených stavebních úřadech (nové

prostory vč. vybavení, prostory na archivaci stávajících spisových materiálů rušených stavebních úřadů), finanční náklady na nákup aut, aby zvýšením dojezdové vzdálenosti nebylo kontrolních prohlídek atd.

Pro objektivní posuzování „opodstatněnosti“ existence obecného stavebního úřadu na obci I. typu je nutno zohlednit i obecnou správní kapacitu dané obce. Mají tedy obecně správní potenciál a většinou jsou spádovým mikroregionálním centrem pro své blízké okolí.

Na základě výše uvedeného je potřeba se v oblasti obecných stavebních úřadů také zabývat jejich vymezením včetně vymezení správních obvodů, tak aby došlo k systémovému ukotvení a oslabení závislosti na individuálních rozhodnutích. Ministerstvo vnitra by mělo společně s MMR hledat cesty, jak tento stav změnit. Vhodnou formou se jeví nastavení systému stavebních úřadů a jejich obvodů vyhláškou, tak jak je tomu např. u matričních úřadů. O jakýchkoli změnách (vzniku či zániku stavebního úřadu) by pak rozhodovala vláda svým nařízením. Problematika neskladebnosti správních obvodů obcí se stavebním úřadem ve vztahu ke správním obvodům obcí s rozšířenou působností existuje i v této oblasti. Jaké jsou v území rozdíly, dokládá níže uvedená mapa, která zobrazuje správní obvody výše uvedených působností (jedná se o 229 obcí, které mají svůj obecný stavební úřad mimo správní obvod své obce s rozšířenou působností). Tyto cesty, kdy dojde ke zpřehlednění systému, se mohou obejít bez jakékoli změny v počtu a kompetencích samotných stavebních úřadů. Vymezení správních obvodů obecných stavebních úřadů by měl poskytnout návrh zákona, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, který vláda ČR schválila dne 21. 9. 2016 svým usnesením č. 828.

Na mapě je graficky zobrazena neskladebnost obvodů obecných stavebních úřadů (zeleně) a správních obvodů ORP (tmavě modře):

Příloha č. 8: Matriční úřady

Seznam matričních úřadů a vymezení jejich správních obvodů je v příloze 1 vyhlášky, kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů. Státní správu na úseku matrik v současné době vykonává 1 275 matričních úřadů, tedy každý matriční úřad vykonává matriční působnost přibližně pro dalších pět obcí.

Výkon státní správy na úseku matriky představuje zejména vyřizování žádostí o uzavření manželství, žádostí pro církevní sňatky, zápisy do matričních knih, vydávání oddacích listů, rodných listů, úmrtních listů, zápisy do zvláštní matriky, určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů, změny jména a příjmení, apod. Matriční úřad vede matriční knihy pro svůj správní obvod. Všechny matriční úřady provádějí vidimaci a legalizaci. Matriční úřady jsou kontaktním místem veřejné správy (jak vyplývá z ustanovení § 8a odst. 2 písm. c) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Proto u většiny z nich je provozován i Czech POINT, který v současné době poskytuje následující druhy výstupů: výpis z katastru nemovitostí, výpis z obchodního rejstříku, výpis z živnostenského rejstříku, výpis z rejstříku trestů, výpis z bodového hodnocení řidiče, výpis ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů (SKD), podání podle živnostenského zákona (§ 72), podání do registru účastníků provozu modulu autovraků ISOH, konverzi dokumentů z listinné do elektronické formy a naopak, podání žádosti o zřízení datové schránky, výpis z insolvenčního rejstříku.

Odbor všeobecné správy již v roce 2011 zahájil práce na optimalizaci matričních úřadů s cílem zkvalitnit výkon státní správy na úseku matrik. Výkon matriční agendy je činností velmi specializovanou. Matrikářem může být státní občan České republiky, který je zaměstnancem obce, v hlavním městě Praze zaměstnancem městské části, která má působnost matričního úřadu, prokázal odborné znalosti zkouškou u krajského úřadu, popřípadě zkouškou zvláštní odborné způsobilosti na úseku matrik a státního občanství podle zvláštního zákona (§ 9 odst. 1 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů).

V prvním kroku byly prostřednictvím krajských úřadů zjišťovány počty matričních událostí na jednotlivých matrikách za rok 2009. Výchozí myšlenkou bylo, že by matriční úřady s počtem matričních událostí do 20 za jeden kalendářní rok mohly být zrušeny. Tímto krokem by se snížil počet matričních úřadů o cca 550. Záměr optimalizace diskutovali zástupci odboru všeobecné správy s obcemi přímo v území a předběžně bylo stanoveno, že v první fázi optimalizace se nejprve budou řešit ty matriční úřady, u kterých byl počet matričních událostí za kalendářní rok menší než pět. Jakékoli změny v této oblasti se setkávají s nesouhlasným postojem dotčených samospráv. K realizaci optimalizačních kroků v této oblasti se dosud nepřistoupilo a bude záviset na budoucím vývoji, zda a k jakým krokům bude přistoupeno.

Z úhlu pohledu této analýzy musíme zdůraznit střet dvou odborných názorů. Na jedné straně je to princip dekoncentrace, podpořený historickou tradicí, která zejména v případě matrik má neopominutelnou argumentační váhu. Na druhou stranu je to logická a jistě správná snaha o zkvalitnění výkonu matriční agendy a zpřehlednění organizační struktury těchto úřadů v návaznosti na financování výkonu přenesené působnosti.

V souvislosti s výše uvedeným je třeba zdůraznit, že počet matričních událostí rozhodně nemůže být a ani není jediným kritériem pro realizaci vlastní optimalizace. Mimo zmíněných historických aspektů je třeba posuzovat zejména kvalitu daného úřadu, resp. četnost vytýkaných nedostatků, počet obyvatel a obcí ve správním obvodu daného úřadu, ale i zohlednit specifické podmínky, například:

- umístění historických objektů vhodných pro uzavírání manželství, umístění ústavů sociální péče, domovů důchodců a léčeben dlouhodobě nemocných,
- dopravní dostupnost matričního úřadu pro občany,
- poskytování dalších činností z matriční oblasti (změna jména a příjmení, vydávání druhopisů matričních dokladů, příprava podkladů pro zápis do zvláštní matriky v Brně, vydávání osvědčení k církevnímu sňatku a vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo vstupu do registrovaného partnerství, atd.),
- v neposlední řadě přihlédnou k možnosti matričního úřadu převzít obce, které jsou nyní zařazeny do správního obvodu matričního úřadu, který bude navržen ke zrušení.

V rámci budoucí realizace projektu procesního modelování, jako prvku moderního managementu a vytvořením standardů výkonu konkrétních činností jednotlivých agend, se počítá i s realizací procesního modelu v rámci matriční agendy. Výsledkem procesu bude návrh nového rozložení výkonu matriční agendy, kdy nelze vyloučit i změny v oblasti matričních úřadů.

Příloha č. 9: Meziobecní spolupráce, dobrovolné svazky obcí

Česká republika je charakteristická velmi rozdrobenou sídelní strukturou, v mezinárodním srovnání srovnatelnou jen se státy jako jsou např. Slovensko či Francie, nejen s vysokým počtem malých obcí, ale také velkým množstvím malých sídel umístěných v malé vzdálenosti od sebe. V rámci EU patří do skupiny států s nejmenší průměrnou velikostí obce vyjádřenou počtem obyvatel (1,6 tis. obyvatel). Celkem 56 % všech obcí jsou obce do 500 obyvatel, 80 % obcí je pak do 1 000 obyvatel. V obcích do 500 obyvatel žije pouze cca 8 % celkové populace České republiky. Tyto obce však zabírají víc než 1/3 rozlohy České republiky.

Existence velkého počtu obcí lze na jednu stranu vnímat jako pozitivní (především možnosti demokratické participace na správě věcí veřejných, blízkosti samosprávy občanům), na druhou stranu však s sebou fragmentace obcí přináší řadu problémů (především limitované ekonomické možnosti malých obcí a v některých agendách obtížnější zajišťování kvalitního náročného výkonu veřejné správy). Tyto byly v minulém období řešeny jednak přenesením nejnáročnějších agend státní správy na úřady obcí s rozšířenou působností a jednak tzv. veřejnoprávními smlouvami na výkon přenesené působnosti, které obcím umožňovaly na základě horizontálních dohod vykonávat vybrané agendy efektivněji.

Mimořádnou fragmentaci sídelní struktury a z ní vyplývající dopady na řízení efektivity veřejných služeb lze teoreticky řešit dvěma způsoby. Prvním je působit na slučování obcí – ať již direktivním způsobem nebo (finančním) tlakem na nejmenší obce, nebo za druhé snahou o větší spolupráci obcí a její podporou ze strany státu (legislativní rámec, finanční podpora formou podílu na daňových výnosech či dotací ze státního rozpočtu apod.). Obě varianty mají v Evropě své zastánce i příklady států, které se jednou z cest vydaly. Procesem slučování obcí prošly zejména skandinávské státy (např. Švédsko, Dánsko), státy s protestantskou tradicí, naopak státy se silnou lokální identitou, jako Francie či Itálie, se vydaly cestou spolupráce obcí. V České republice si vzhledem k lokální identitě, sounáležitosti občanů s vlastní obcí, zájmu o participaci veřejnosti na lokálním životě a dalším faktorům, nelze první způsob řešení představit.

Právní úprava problematiky meziobecní spolupráce v České republice vychází ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“). Konkrétně ustanovení § 46 právě citovaného zákona výslovně stanoví, že obce mohou při výkonu samostatné působnosti vzájemně spolupracovat. Zákon o obcích v tomto směru zcela evidentně preferuje **dobrovolné svazky obcí** jako způsob dobrovolné spolupráce obcí s tím, že v současné době již neuvádí jako možné formy spolupráce smlouvu uzavřenou ke splnění konkrétního úkolu ani zakládání právnických osob podle zvláštního zákona dvěma nebo více obcemi. Toto však neznamená, že by obce nemohly při vzájemné spolupráci uzavírat potřebné smlouvy či společně zakládat právnické osoby dle jiných právních předpisů, např. zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích – pro založení právnické osoby (jedná se např. o společnosti s ručením omezeným, veřejné obchodní společnosti či družstva). Dle § 47 zákona o obcích nelze na spolupráci výhradně mezi obcemi použít

ustanovení nového občanského zákoníku o spolku (§ 214 a násl. NOZ) a o smlouvě o společnosti (§ 2716 a násl. NOZ). Dle aktuálního výkladu nicméně je tyto formy spolupráce možné využít tehdy, pokud budou do spolupráce v občanskoprávních vztazích přibrány též fyzické či právnické osoby (jiné spolky či obchodní korporace). Pak ovšem se již jedná o spolupráci obce (či několika obcí) s jinými právními subjekty (tedy mimo právní rámec meziobecní spolupráce dle zákona o obcích).

Klasickým příkladem této spolupráce obcí s jinými subjekty jsou **místní akční skupiny (MAS)** pro účely čerpání prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a dnes i z některých dalších Operačních programů financovaných z EU. Jde o uplatnění metody LEADER (rozvoj venkova ze Společné zemědělské politiky EU). Tato metoda svými hlavními charakteristikami (příprava strategií a rozhodování o konkrétních aktivitách „od zdola“, součinnost veřejné správy, neziskových organizací a podnikatelů) zapadá do tzv. víceúrovňové správy doporučené Radou Evropy a Evropskou komisí (ta doporučila její rozšíření z resortu zemědělství v minulém bruselském plánovacím období i do dalších sektorů, což akceptovala i česká Dohoda o partnerství pro toto evropské plánovací období). V současné době činnost MAS spočívá v aktivizaci místních aktérů s cílem rozvoje, zlepšení kvality života občanů na venkově. Obvykle se zaměřují na sféru rozvoje cestovního ruchu, kulturní dědictví a životní prostředí, stimulaci malého a středního podnikání – řemesla, doplnění občanské vybavenosti, drobnou infrastrukturu, v tomto období také na sociální problematiku apod. Pro tyto účely jsou vytvářeny korporace dle ustanovení soukromého práva. Vedle zástupců veřejné správy (především obcí), se na činnosti podílejí další aktéři – představitelé občanské společnosti (občanská sdružení), environmentálně a sociálně zaměřené nestátní neziskové organizace (NNO), představitelé místní podnikatelské sféry, zájmové svazy apod. Žádná ze zájmových skupin ani jednotlivý člen nemají většinové hlasovací právo, tedy ani zástupci obcí či veřejné správy jako takové. MAS vycházejí z principů občanského aktivismu. Vhodně tak z jiných pohledů doplňují aktivity realizované obcemi a jejich účelovými mikroregiony – dobrovolnými svazky obcí.

První „svazky obcí“ začaly vznikat již počátkem 90. let minulého století pod různými názvy, nejčastěji jako Mikroregion, nejprve jako zájmové sdružení, neboť v té době platný zákon ČNR č. 367/90 Sb., o obcích, ve svém původním znění vůbec úpravu meziobecní spolupráce dobrovolných svazků obcí neobsahoval explicitně, pouze odkazoval na Občanský zákoník č. 40/1964 Sb., § 20f – 20j. Dobrovolné svazky obcí (dále také DSO) jako takové bylo možné zakládat až podle novelizovaného zákona o obcích dle § 20a a 20b (Zákon České národní rady č. 302/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení)).

Největší rozmach této formy meziobecní spolupráce nastal koncem 90. let a byl podmíněn dotačním programem „Program obnovy venkova“ Ministerstva pro místní rozvoj, který byl zaměřen na podporu spolupráce obcí v oblasti cestovního ruchu, občanské vybavenosti, ochrany a rozvoje kulturního dědictví. Později, v souvislosti se vznikem samosprávných krajů, byl tento program z Ministerstva pro místní rozvoj převeden (jeho finanční prostředky)

na jednotlivé kraje, které měly různé priority a zaměření svých dotačních nástrojů pro obce a města. DSO (a zejména některé jejich členské obce) se tak později zaměřily na spoluvytváření MAS.

O zájmu obcí na využití principu spolupráce při zajišťování různých veřejných služeb a společném řešení rozvoje svých obcí v rámci daného mikroregionu svědčí např. výsledky dotazníkového šetření, které bylo provedeno při zahájení **Projektů meziobecní spolupráce (Obce sobě)** realizovaného Svazem měst a obcí ČR (dále jen SMO ČR). Tento projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností probíhal v letech 2013 až 2015 a byl jako pilotní projekt hrazený ze zdrojů EU a částečně státního rozpočtu.

Výsledky šetření, kterého se zúčastnilo cca 5 200 obcí (resp. starostů a starostek), prokázaly velký zájem společného řešení problematiky školství, odpadového hospodářství, cestovního ruchu, dobrovolných organizací (hasiči, spolková činnost), vodovodů a kanalizací, kultury a sportu a také sociálních služeb v rámci svého mikroregionu. Jako největší bariéry meziobecní spolupráce respondenti označili nedostatek financí, nedostatečnou či složitou legislativu a obecně nízkou podporu meziobecní spolupráce ze strany státu. Asi jedna třetina starostů byla spíše pro volnější neformální spolupráci mezi obcemi, druhá třetina preferovala spolupráci v rámci „jejich“ stávajícího DSO. Je třeba také vidět, že ne ve všech regionech existuje zájem o restituci dobrovolných svazků obcí, původně zřizovaných především za účelem vybudování společných investic (ČOV, kanalizace, odpadové hospodářství).

Problematikou meziobecní spolupráce, zejména z pohledu zapojení malých obcí v zájmu překonání jejich objektivně nižší administrativně-správní a finanční kapacity, se zabývalo Ministerstvo vnitra již v rámci dokončení 2. etapy reformy územní veřejné správy.

Byla vytvořena Pracovní skupina pro řešení problematiky malých obcí. Tato pracovní skupina fungovala (v letech 2003 – 2007) připravila a dala k diskusi výchozí koncepční materiál „Návrh nové formy meziobecní spolupráce – Společenství obcí“.

Tento koncept vycházel z pozitivních zkušeností s uzavíráním svazků obcí (mikroregionů) s cílem systémově posílit společné řešení hospodářského a sociálního rozvoje celého spádového mikroregionu tvořeného správním obvodem ORP prostřednictvím společného výkonu některých samostatných působností obcí v oblasti školství, sociálních věcí, zdravotních služeb, životního prostředí, dopravní obslužnosti a vytváření podmínek pro hospodářský a sociální rozvoj území apod. Společenství obcí mělo také zajišťovat pro své členské obce i výkon některých delegovaných přenesených působností. Samozřejmě součástí návrhu nové formy meziobecní spolupráce bylo i rozpracování systému finanční participace státu na vytváření společných finančních zdrojů pro činnost svazků obcí, vycházející z přesvědčení, že obce, které se dobrovolně dohodnou na společném výkonu některých kompetencí v oblasti samostatné i přenesené působnosti v zájmu zkvalitnění tohoto výkonu – a to i s ohledem na plnění svých záměrů na úseku svého územního rozvoje.

Tento model sice vycházel z klasických principů meziobecní spolupráce, avšak předpokládalo se, že jde o spolupráci vyžadovanou zákonem, tedy, že dobrovolnost spolupráce nevyklučuje zákonnou úpravu jejího územního, kompetenčního a organizačního základu. Předpokládalo se rovné postavení obcí tvořících společenství. Filosoficky i věcně tento návrh vycházel z francouzského pojetí meziobecní spolupráce. Návrh byl konzultován s odbornou veřejností (SMO ČR a další) a diskutován i s Ministerstvem financí, nicméně se dále nepřikročilo k jeho praktickému ověřování.

Do projektu meziobecní spolupráce (Obce sobě) realizovaného Svazem měst a obcí ČR (viz výše) se zapojilo 186 území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále jen „území ORP“) prostřednictvím smluvních partnerů projektu, kde smluvním partnerem byla obec s rozšířenou působností (či v některých případech i jiná obec) anebo místně příslušný DSO. S pomocí odborného týmu projektu smluvní partneři si vytvořili vlastní odborné realizační týmy a s pomocí připravených metodik a metodických pokynů vytvořili, v průběžném kontaktu se starosty z daného území ORP, podkladové analytické a strategické dokumenty, které měly umožnit stanovit cíle a priority spolupráce. Silně reflektováno bylo také téma administrativní podpory zejména malých obcí, pracovním názvem „Servis samosprávám“. Toto bylo v rámci projektu deklarováno ochotou vytvářet při DSO potřebné kapacity na poskytování poradenské a konzultační podpory malých obcí, samozřejmě za předpokladu i určité metodické, odborné a finanční pomoci. Toto téma uchopily některé obce s rozšířenou působností, které již určitý informační a poradenský servis na principu své dobrovolnosti poskytovaly, především neuvolněným starostům malých obcí (bez příslušného administrativního aparátu).

Zmiňovaný projekt Svazu měst a obcí prokázal připravenost a odhodlání řady obcí řešit úkoly v oblasti zajištění některých veřejných služeb společně. Ukázal i na určité limity v této spolupráci: nezbytnost posílení finanční motivace (zejména počáteční) pro společné řešení daných problémů, profesionalizace činnosti svazku, lepší legislativní ukotvení dobrovolných svazků obcí, které by jim umožnilo se zapojit do výkonu klasické veřejné správy v daném území.

V připravovaných analytických studiích v souvislosti s realizací Implementačního plánu Strategického cíle 2. Revize a optimalizace výkonu veřejné správy v území (Strategický rámec rozvoje veřejné správy v ČR) bude provedena i analýza využitelnosti různých forem spolupráce obcí v podmínkách ČR pro účely veřejné správy. Při analyzování přehledu kompetencí se bude vycházet zejména z údajů obsažených v registru práv a povinností a bude probíhat v mezích zákona č. 128/2000 Sb., o obecním zřízení.

Přínosné by mohly být zejména průběžné poznatky a celkové závěrečné vyhodnocení realizovaných projektů z oblasti veřejné správy, které budou podpořeny z prioritní osy 4. Efektivní veřejná správa.

V oblasti meziobecní spolupráce stojí v současné době na počátku realizace další navazující projekt Svazu měst a obcí „Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní

spolupráce – Centra společných služeb“, který je zaměřen na podporu vytváření společné odborné kapacity při DSO pro poskytování odborných a poradenských služeb zejména pro starosty menších obcí, bez administrativního aparátu, v zájmu zkvalitnění služeb v oblasti veřejné správy. V návaznosti na tento projekt je nezbytné sledovat vývoj a potřeby malých obcí v území z pohledu Ministerstva vnitra. Systémová validace principu meziobecní spolupráce by jednoznačně verifikovala aktivity směřující k podpoře meziobecní spolupráce. Do budoucna je tedy nutné hledat konkrétní nástroje pomoci malým obcím ve výkonu veřejné správy a podrobit je široké diskusi.

Příloha č. 10: Přehled dekoncentrátů státní správy v území

Přehled územního členění orgánů spadajících do působnosti jednotlivých ústředních správních úřadů

Obsah

1. Ministerstvo zemědělství	65
a) Státní správa lesů.....	65
b) Státní správa myslivosti.....	65
c) Státní správa rybářství	65
d) Státní zemědělská a potravinářská inspekce	66
e) Česká plemenářská inspekce.....	66
f) Státní veterinární správa	67
g) Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv.....	69
h) Státní pozemkový úřad.....	69
i) Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský	72
2. Ministerstvo spravedlnosti	73
a) Soudy	73
b) Státní zastupitelství	74
c) Probační a mediační služba	75
d) Vězeňská služba.....	75
e) Organizační složky státu bez územního členění.....	76
3. Ministerstvo práce a sociálních věcí.....	76
a) Česká správa sociálního zabezpečení	76
b) Úřady práce	81
c) Státní úřad inspekce práce	85
4. Ministerstvo zdravotnictví.....	87
a) Instituce hygienické služby, tj. systému ochrany a podpory veřejného zdraví v ČR.....	87
5. Ministerstvo financí	89
a) Finanční správa ČR.....	89
b) Celní správa ČR	98
6. Ministerstvo vnitra ČR	100
a) Policie ČR	100
b) Hasičský záchranný sbor České republiky	104
c) Síť státních archivů České republiky	105
d) Odbor azylové a migrační politiky	108

7. Český statistický úřad	111
8. Český úřad zeměměřický a katastrální	111
9. Ministerstvo dopravy, Drážní inspekce	115
10. Český báňský úřad v Praze.....	115
11. Ministerstvo životního prostředí	117
a) Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)	117
b) Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK).....	118
c) Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ).....	119
d) Správy národních parků	119
i. Krkonošský národní park (KRNAP)	119
ii. Národní park České Švýcarsko.....	120
iii. Národní park Šumava	120
iv. Národní park Podyjí	121
12. Ministerstvo obrany	122
a) Oddělení státního dozoru odboru státního dozoru sekce dozoru a kontroly Ministerstva obrany.....	122
b) Oddělení ochrany územních zájmů odboru ochrany územních zájmů a řízení programů nemovité infrastruktury sekce ekonomické a majetkové Ministerstva obran.....	124
c) Oddělení zdravotních agend odboru správních činností sekce podpory Ministerstva obran.....	125
d) Oddělení kontroly hospodaření s majetkem odboru správních činností sekce podpory Ministerstva obrany	127
e) Oddělení analýz kontrol a podpory odboru správních činností sekce podpory Ministerstva obrany.....	128
f) Krajská vojenská velitelství (KVV).....	130
g) Újezdní úřady.....	132
h) Úřad pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti.....	134
13. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových.....	136
14. Ministerstvo průmyslu a obchodu.....	139
a) Česká obchodní inspekce	139
b) Státní energetická inspekce	139
c) Živnostenské úřady.....	140
d) Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva	140
15. Ministerstvo kultury	141
a) Národní památkový ústav	141
16. Nejvyšší kontrolní úřad.....	142
17. Český telekomunikační úřad.....	142
18. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	143
a) Česká školní inspekce	143

19. Krajské úřady	144
20. Ministerstvo pro místní rozvoj, Centrum pro regionální rozvoj České republiky	144
21. Úřad pro ochranu osobních údajů	148

1. Ministerstvo zemědělství

a) Státní správa lesů

Právní úprava:

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon).

Členění:

Ministerstvo zemědělství.

Krajská úroveň – krajské úřady (14).

Obecní úroveň – obecní úřady obcí s rozšířenou působností (205).

Státní správu lesů ve vojenských lesích, které jsou v působnosti Ministerstva obrany, vykonává v rozsahu působnosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností a krajského úřadu Vojenský lesní úřad v Praze.

Záměry změn:

Žádné.

b) Státní správa myslivosti

Právní úprava:

Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti.

Členění:

Ministerstvo zemědělství.

Krajská úroveň – krajské úřady (14).

Obecní úroveň – úřady obcí s rozšířenou působností (205).

Záměry změn:

Žádné.

c) Státní správa rybářství

Právní úprava:

Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství).

Členění:

Ministerstvo zemědělství, s výjimkou území národních parků a vojenských újezdů.

Krajská úroveň – krajské úřady (14).

Obecní úroveň – úřady obcí s rozšířenou působností (205).

Záměry změn:

Žádné.

d) Státní zemědělská a potravinářská inspekce

Právní úprava:

Zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů.

Členění:

Ústřední inspektorát se sídlem v Brně a 7 inspektorátů.

Každý ze sedmi inspektorátů vykonává úřední kontrolu v rámci dvou administrativních krajů:

- Inspektorát v Praze: Praha, Středočeský kraj
- Inspektorát v Táboře: Jihočeský kraj, Kraj Vysočina
- Inspektorát v Plzni: Plzeňský kraj, Karlovarský kraj
- Inspektorát v Ústí nad Labem: Ústecký kraj, Liberecký kraj
- Inspektorát v Hradci Králové: Královéhradecký kraj, Pardubický kraj
- Inspektorát v Brně: Jihomoravský kraj, Zlínský kraj
- Inspektorát v Olomouci: Olomoucký kraj, Moravskoslezský kraj

Záměry změn:

Žádné.

e) Česká plemenářská inspekce

Právní úprava:

Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon).

Členění:

Celostátní působnost.

Záměry změn:

Žádné.

f) Státní veterinární správa

Právní úprava:

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon).

Členění:

Ústřední veterinární správa Státní veterinární správy.

Městská veterinární správa v Praze Státní veterinární správy, která vykonává působnost krajské veterinární správy na území hlavního města Prahy.

Krajské veterinární správy Státní veterinární správy, které vykonávají svou působnost ve věcech veterinární péče na území, které je shodné s územím krajů (14).

Jednotlivé krajské veterinární správy, s výjimkou Městské veterinární správy v Praze, mají detašovaná pracoviště v bývalých okresních inspektorátech mimo sídlo příslušné krajské veterinární správy, jejich počet však neodpovídá počtu okresů, celkem je jich 62.

Počty a rozmístění detašovaných pracovišť jsou uvedeny v tabulce:

Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro	Sídlem	Detašovaná pracoviště mimo sídlo KVS	
		počet	rozmístění
Městská veterinární správa v Praze	Na Kozačce, Praha	2	MěVS Wenzigova Pohraniční veterinární správa letiště Praha
Středočeský kraj	Benešov	11	Beroun Kladno Rakovník Kolín Kutná Hora Mělník Mladá Boleslav Nymburk Praha-Východ Praha-Západ Poděbrady
Jihočeský kraj	České Budějovice	6	Český Krumlov Jindřichův Hradec Písek

Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro	Sídlem	Detašovaná pracoviště mimo sídlo KVS	
		počet	rozmístění
			Prachatice Strakonice Tábor
Plzeňský kraj	Plzeň	5	Domažlice Klatovy Přeštice Rokycany Tachov
Karlovarský kraj	Karlovy Vary	2	Cheb Sokolov
Ústecký kraj	Ústí nad Labem	5	Děčín Litoměřice Most Žatec Teplice
Liberecký kraj	Liberec	2	Česká Lípa Semily
Královéhradecký kraj	Hradec Králové	4	Jičín Náchod Rychnov nad Kněžnou Trutnov
Pardubický kraj	Pardubice	3	Chrudim Svitavy Ústí nad Orlicí
Kraj Vysočina	Jihlava	4	Havlíčkův Brod Pelhřimov Třebíč Žďár nad Sázavou
Zlínský kraj	Zlín	4	Kroměříž Uherské Hradiště Vsetín Uherský Brod
Jihomoravský kraj	Brno	5	Blansko Vyškov Hodonín Znojmo Hustopeče
Olomoucký kraj	Olomouc	4	Prostějov Přerov Šumperk Jeseník

Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro	Sídlem	Detašovaná pracoviště mimo sídlo KVS	
		počet	rozmístění
Moravskoslezský kraj	Ostrava	5	Bruntál Karviná Fryštát Opava Frýdek Místek Nový Jičín

Záměry změn:

Žádné.

g) Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv

Právní úprava:

Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů.

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon).

Členění:

Celostátní působnost.

Záměry změn:

Žádné.

h) Státní pozemkový úřad

Právní úprava:

Zákon č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů.

Členění:

Ústředí Státního pozemkového úřadu.

Krajské pozemkové úřady, které vykonávají činnost v rámci vyšších územních samosprávných celků (14).

Pobočky krajských pozemkových úřadů, jejichž územní působnost odpovídá území jednoho nebo více okresů – viz tabulka. Celkem jich je 64.

Záměry změn:

Připravuje se změna působnosti Pobočky v Opavě. Jedná se o okres Karviná, kde změnou v organizačním řádu přejde působnost opavské pobočky v okrese Karviná na frýdeckomísteckou pobočku.

Krajský pozemkový úřad	Pobočka	Působnost / okres
KPÚ pro hl. město Prahu	–	–
KPÚ pro Středočeský kraj		
	Benešov	Benešov
	Beroun	Beroun
	Kladno	Kladno, Praha-západ, hl. m. Praha
	Kolín	Kolín
	Kutná Hora	Kutná Hora
	Mělník	Mělník
	Mladá Boleslav	Mladá Boleslav
	Nymburk	Nymburk, Praha-východ
	Příbram	Příbram
	Rakovník	Rakovník
KPÚ pro Jihočeský kraj		
	České Budějovice	České Budějovice
	Český Krumlov	Český Krumlov
	Jindřichův Hradec	Jindřichův Hradec
	Písek	Písek
	Strakonice	Strakonice
	Prachatice	Prachatice
	Tábor	Tábor
KPÚ pro Plzeňský kraj		
	Plzeň	Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany
	Domažlice	Domažlice
	Klatovy	Klatovy
	Tachov	Tachov
KPÚ pro Karlovarský kraj		
	Cheb	Cheb
	Karlovy Vary	Karlovy Vary, Sokolov
KPÚ pro Ústecký kraj		
	Děčín	Děčín
	Chomutov	Chomutov, Most
	Litoměřice	Litoměřice
	Louny	Louny
	Teplice	Teplice, Ústí nad Labem
KPÚ pro Liberecký kraj		

Krajský pozemkový úřad	Pobočka	Působnost / okres
	Česká Lípa	Česká Lípa
	Liberec	Liberec, Jablonec nad Nisou
	Semily	Semily
KPÚ pro Královéhradecký kraj		
	Hradec Králové	Hradec Králové
	Jičín	Jičín
	Náchod	Náchod
	Rychnov nad Kněžnou	Rychnov nad Kněžnou
	Trutnov	Trutnov
KPÚ pro Pardubický kraj		
	Chrudim	Chrudim
	Pardubice	Pardubice
	Svitavy	Svitavy
	Ústí nad Orlicí	Ústí nad Orlicí
KPÚ pro Kraj Vysočina		
	Havlíčkův Brod	Havlíčkův Brod
	Jihlava	Jihlava
	Pelhřimov	Pelhřimov
	Třebíč	Třebíč
	Žďár nad Sázavou	Žďár nad Sázavou
KPÚ pro Jihomoravský kraj		
	Blansko	Blansko
	Brno	Brno-město, Brno-venkov
	Břeclav	Břeclav
	Hodonín	Hodonín
	Vyškov	Vyškov
	Znojmo	Znojmo
KPÚ pro Olomoucký kraj		
	Jeseník	Jeseník
	Olomouc	Olomouc
	Prostějov	Prostějov
	Přerov	Přerov
	Šumperk	Šumperk
KPÚ pro Moravskoslezský kraj		
	Bruntál	Bruntál
	Frýdek Místek	Frýdek Místek
	Nový Jičín	Nový Jičín
	Opava	Opava, Ostrava-město, Karviná
KPÚ pro Zlínský kraj		
	Zlín	Zlín

Krajský pozemkový úřad	Pobočka	Působnost / okres
	Kroměříž	Kroměříž
	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
	Vsetín	Vsetín
	Zlín	Zlín

i) Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Právní úprava:

Zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském).

Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů.

Členění:

Celostátní.

Sídlem Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského je Brno.

V rámci Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského v současné době funguje 7 větších regionálních pracovišť:

- Brno,
- Praha,
- Opava,
- Olomouc,
- Plzeň,
- Havlíčkův Brod a
- Planá nad Lužnicí.

Regionální členění Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského není přímo vázáno na zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů.

Jednotlivé regiony v rámci Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského působí jako určité zemědělské výrobní oblasti, vhodné pro pěstování a zkoušení různých rostlinných komodit dle daných podmínek.

V rámci Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského funguje v současné době rovněž 15 zkušebních stanic rozmístěných v rámci celé České republiky.

Inspekční činnost je v rámci Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského zajišťována v některých oblastech působnosti v rámci výše uvedených regionů, v jiných oblastech je pak členěna podrobněji a s několika výjimkami lze uvést, že odpovídá okresnímu

členění státu. Jde však pouze o jednu z řady oblastí a činností, které Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský vykonává.

Záměry změn:

Žádné.

2. Ministerstvo spravedlnosti

Primárním cílem většiny orgánů spadajících do působnosti Ministerstva spravedlnosti není plnění úkolů spjatých s výkonem veřejné správy v jejím formálním pojetí, nýbrž plnění úkolů spjatých s činností moci soudní (soudy), popřípadě tzv. ostatní exekutivní činností (státní zastupitelství, Vězeňská služba, Probační a mediační služba). Ve vztahu k této činnosti plní Ministerstvo spravedlnosti toliko úlohu vykonavatele státní správy soudů, státního zastupitelství a vězeňství, popřípadě úlohu kontrolního, resp. dohledového orgánu.

a) Soudy

Právní úprava:

Čl. 91 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů; § 8 až § 13 a přílohy č. 1 až 7 k zákonu č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů.

Způsob územního členění:

Pro určení územního členění jednotlivých článků soudní soustavy je určující vymezení obvodů okresních soudů, od něhož se odvozuje vymezení obvodů soudů ostatních článků soustavy soudní moci. V ČR je v současné době celkem 75 okresních soudů, jejich obvody jsou definovány v příloze č. 3 k zákonu o soudech a soudcích prostřednictvím výčtu území obcí, jež do soudního obvodu náleží. Okresním soudům je na roveň postaveno 10 obvodních soudů v hl. m. Praze. Jejich obvody jsou stanoveny výčtem městských částí hl. m. Prahy, jež do toho kterého obvodu náleží (viz příloha č. 4 k zákonu o soudech a soudcích).

Obvody ostatních článků soudní soustavy, tj. krajských (8) a vrchních (2) soudů, jsou následně vymezeny výčtem obvodů soudů nižšího článku soudní soustavy, tj. obvody krajských soudů, obvody soudů okresních a obvody vrchních soudů (viz přílohy č. 1 a 2 k zákonu o soudech a soudcích).

Podle § 13 zákona o soudech a soudcích lze zákonem stanovit taktéž pobočky krajských, okresních a obvodních soudů. Seznam těchto poboček je v současné době stanoven v přílohách č. 5 až 7 k zákonu o soudech a soudcích.

Možnost případné územní reorganizace:

Ministerstvo spravedlnosti neuvažuje o možnosti jiného způsobu vymezení soudních obvodů.

V souvislosti s územní organizací soudní moci dále upozorňujeme, že podle § 100 odst. 1 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění zákona č. 87/2015 Sb., provádí v prvním stupni řízení o pozůstalosti úkony soudu jako soudní komisař notář, kterého tím soud pověřil. Sídlem notářského úřadu je, pokud není se souhlasem příslušné notářské komory sídlo změněno, sídlo okresního soudu, v jehož obvodu byl notářský úřad zřízen. Počet notářských úřadů v obvodu každého okresního soudu stanoví svým rozhodnutím ministr spravedlnosti.

b) Státní zastupitelství

Právní úprava:

Čl. 80 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů; § 6 a § 7 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli, ve znění pozdějších předpisů.

Způsob územního členění:

Podle § 7 odst. 1 zákona o státním zastupitelství platí, že „sídla státních zastupitelství a obvody jejich územní působnosti se shodují se sídly a obvody soudů“. K vymezení obvodů vrchních, krajských, okresních a obvodních státních zastupitelství proto odkazujeme na shora uvedený popis způsobu územního členění soudů.

Dále podotýkáme, že podle zákona o státním zastupitelství mohou být vyhláškou zřízené pobočky státních zastupitelství. Na základě tohoto zmocnění jsou v současné době vyhláškou č. 23/1994 Sb. zřízeny pobočky některých okresních, krajských i vrchních státních zastupitelstev (celkem 7).

Možnost případné územní reorganizace:

Návrh nového zákona o státním zastupitelství, jenž je v současné době projednáván Legislativní radou vlády, zachovává shora uvedený princip vázanosti sídla a obvodu státního zastupitelství na sídlo a obvod soudu. Oproti stávajícímu zákonu by mělo dojít toliko k následujícím změnám:

- i) zrušení vrchních státních zastupitelstev;
- ii) zřízení specializovaného státního zastupitelství s celorepublikovou působností se sídlem v Praze.

c) Probační a mediační služba

Právní úprava:

Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě, ve znění pozdějších předpisů.

Způsob územního členění:

Probační a mediační služba se po organizační stránce dělí na ředitelství se sídlem v Praze a na střediska, jež plní úkoly Probační a mediační služby ve vztahu k soudům, státním zastupitelstvím a orgánům Policie ČR. Střediska působí v sídlech okresních soudů nebo jim naroveň postavených obvodních nebo městských soudů. Pro bližší informace o územním členění středisek Probační a mediační služby proto odkazujeme na shora popsany způsob vymezení obvodů okresních soudů.

Možnost případné územní reorganizace:

Ministerstvo spravedlnosti neuvažuje o možnosti jiného způsobu vymezení místní působnosti středisek Probační a mediační služby.

d) Vězeňská služba

Právní úprava:

§ 1 odst. 4 zákona č. 555/1992 Sb., o vězeňské službě a justiční strážci České republiky, ve znění pozdějších předpisů; § 5 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Způsob územního členění:

Vězeňská služba je ozbrojeným bezpečnostním sborem, jehož organizačními jednotkami jsou generální ředitelství, vazební věznice, věznice, ústavy pro výkon zabezpečovací detence, Střední odborné učiliště a Akademie Vězeňské služby. Generální ředitelství má vzhledem ke své kompetenci celorepublikovou působnost. Jednotlivé věznice,⁷ resp. vazební věznice, zřizuje a zrušuje ministr spravedlnosti. Územní členění vězeňských zařízení, vzhledem k jejich postupnému zřizování, vychází z historických tradic, a proto nereflktuje stávající územně administrativní členění České republiky. Upozorňujeme přitom, že ve vztahu k výkonu trestu odnětí svobody nelze hovořit o místní příslušnosti jednotlivých věznic, jelikož osobě

---

⁷ V České republice se věznice v současné době člení do čtyř základních typů, přičemž však platí, že v rámci jedné věznice mohou být zřízena oddělení různých typů (§ 8 odst. 1 a 3 zákona o výkonu trestu odnětí svobody). Do budoucna Ministerstvo spravedlnosti počítá pouze se dvěma základními typy věznic.

odsouzené k nepodmíněnému trestu odnětí svobody může být výkon trestu nařízen ve věznici bez ohledu na místo jejího bydliště, resp. trvalého pobytu.

Vězeňská služba dále spravuje ústavy pro výkon zabezpečovací detence. V současné době jsou na území České republiky dva takovéto ústavy: v Brně a Opavě.

Možnost případné územní reorganizace:

Ministerstvo spravedlnosti nepovažuje za možné měnit současné územní uspořádání věznic a ústavů pro výkon zabezpečovací detence.

e) Organizační složky státu bez územního členění

Pro úplnost uvádíme, že do působnosti Ministerstva spravedlnosti dále spadá několik organizačních složek státu, jmenovitě se jedná o **Institut pro kriminologii a sociální prevenci**, **Justiční akademii** a **Rejstřík trestů**, jež nejsou územně členěny.

3. Ministerstvo práce a sociálních věcí

a) Česká správa sociálního zabezpečení

Právní úprava:

Česká správa sociálního zabezpečení a okresní správy sociálního zabezpečení byly jako orgány sociálního zabezpečení na úrovni okresů ustaveny zákonem ČNR č. 210/1990 Sb., o změnách v působnosti orgánů České republiky o sociálním zabezpečení a o změně zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, který byl novelou zákona ČNR č. 114/1988 Sb., působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, ve znění zákona České národní rady č. 125/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, s účinností od 1. září 1990.

V současnosti je právní postavení České správy sociálního zabezpečení a okresních správ sociálního zabezpečení upraveno zákonem ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

Podle § 6 odst. 1 uvedeného zákona se okresní správy sociálního zabezpečení zřizují pro obvody, které jsou shodné s územními obvody okresů.

Podle § 6 odst. 2 uvedeného zákona na území hlavního města Prahy vykonává působnost okresní správy sociálního zabezpečení Pražská správa sociálního zabezpečení a na území

města Brna vykonává působnost okresní správy sociálního zabezpečení Městská správa sociálního zabezpečení Brno.

Podle § 3a odst. 1 uvedeného zákona mají pro účely hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů mají okresní správy sociálního zabezpečení postavení vnitřních organizačních jednotek České správy sociálního zabezpečení.

Způsob územního členění:

Z výše uvedeného vyplývá, že Česká správa sociálního zabezpečení je orgánem sociálního zabezpečení (správním úřadem) s celorepublikovou působností, zatímco okresní správy sociálního zabezpečení jsou orgány sociálního zabezpečení (správními úřady), které vykonávají svou působnost v rámci okresů vymezených zákonem č. 36/1990 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů.

Interním organizačním opatřením, jehož účelem (primárním cílem) je zajistit efektivní řízení a kontrolu činnosti okresních správ sociálního zabezpečení ze strany České správy sociálního zabezpečení [viz § 5 písm. d) zákona ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů], zřídila Česká správa sociálního zabezpečení svoje pracoviště (7):

- pro Prahu a Střední Čechy, pro Pražskou správu sociálního zabezpečení a okresní správy sociálního zabezpečení ve Středočeském kraji,
- České Budějovice pro okresní správy sociálního zabezpečení v Jihočeském kraji,
- Plzeň pro okresní správy sociálního zabezpečení v Plzeňském kraji a v Karlovarském kraji,
- Ústí nad Labem pro okresní správy sociálního zabezpečení v Ústeckém kraji a v Libereckém kraji,
- Hradec Králové pro okresní správy sociálního zabezpečení v Královéhradeckém kraji a v Pardubickém kraji,
- Brno pro okresní správy sociálního zabezpečení v Jihomoravském kraji, v kraji Vysočina a ve Zlínském kraji,
- Ostrava pro okresní správy sociálního zabezpečení v Moravskoslezském kraji a v Olomouckém kraji.

V tomto případě nebylo nutné zachovávat skladebnost s kraji resp. vyššími územními samosprávnými celky ustavenými na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, neboť jak bylo sděleno v úvodu, jedná se o interní organizační opatření České správy sociálního zabezpečení vydané v mezích její působnosti, jehož sekundárním cílem byl účelný a úsporný výkon veřejné správy. Pracoviště České správy sociálního zabezpečení nejsou organizačními jednotkami České správy sociálního zabezpečení, které by byly předjímány právními předpisy, neboť

nedisponují žádnou z působností nebo pravomocí, která by byla zakotvena v těchto předpisech.

Zmíněná pracoviště České správy sociálního zabezpečení zajišťují ve vztahu k místně příslušným okresním správám sociálního zabezpečení zejména:

- výkon druhoinstanční agendy v určených věcech sociálního pojištění, kdy v prvním stupni rozhodují okresní správy sociálního zabezpečení,
- zprostředkování metodických pokynů pro oblast výkonu působnosti okresních správ sociálního zabezpečení,
- řídicí činnost v oblastech sociálního pojištění a lékařské posudkové služby vykonávaných okresními správami sociálního zabezpečení,
- působnost v oblasti personální správy a mezd okresních správ sociálního zabezpečení,
- působnost v ekonomické oblasti (účetnictví, rozpočet, financování) okresních správ sociálního zabezpečení,
- působnost v oblasti systémového a aplikačního vybavení okresních správ sociálního zabezpečení.

Okresní správy sociálního zabezpečení jsou v souladu s místní příslušností vymezenou pro jednotlivá pracoviště České správy sociálního zabezpečení uspořádány takto:

- a) územní obvod pracoviště České správy sociálního zabezpečení pro Prahu a Střední Čechy zahrnuje tyto okresní správy sociálního zabezpečení:
  1. okresní správu sociálního zabezpečení Benešov
  2. okresní správu sociálního zabezpečení Beroun
  3. okresní správu sociálního zabezpečení Kladno
  4. okresní správu sociálního zabezpečení Kolín
  5. okresní správu sociálního zabezpečení Kutná Hora
  6. okresní správu sociálního zabezpečení Mělník
  7. okresní správu sociálního zabezpečení Mladá Boleslav
  8. okresní správu sociálního zabezpečení Nymburk
  9. Pražskou správu sociálního zabezpečení
  10. okresní správu sociálního zabezpečení Praha-východ
  11. okresní správu sociálního zabezpečení Praha-západ
  12. okresní správu sociálního zabezpečení Příbram
  13. okresní správu sociálního zabezpečení Rakovník
- b) územní obvod pracoviště České správy sociálního zabezpečení České Budějovice zahrnuje tyto okresní správy sociálního zabezpečení:
  1. okresní správu sociálního zabezpečení České Budějovice
  2. okresní správu sociálního zabezpečení Český Krumlov
  3. okresní správu sociálního zabezpečení Jindřichův Hradec
  4. okresní správu sociálního zabezpečení Písek
  5. okresní správu sociálního zabezpečení Prachatice
  6. okresní správu sociálního zabezpečení Strakonice

7. okresní správu sociálního zabezpečení Tábor
- c) územní obvod pracoviště České správy sociálního zabezpečení Plzeň zahrnuje tyto okresní správy sociálního zabezpečení:
1. okresní správu sociálního zabezpečení Domažlice
  2. okresní správu sociálního zabezpečení Cheb
  3. okresní správu sociálního zabezpečení Karlovy Vary
  4. okresní správu sociálního zabezpečení Klatovy
  5. okresní správu sociálního zabezpečení Plzeň-jih
  6. okresní správu sociálního zabezpečení Plzeň-město
  7. okresní správu sociálního zabezpečení Plzeň-sever
  8. okresní správu sociálního zabezpečení Rokycany
  9. okresní správu sociálního zabezpečení Sokolov
  10. okresní správu sociálního zabezpečení Tachov
- d) územní obvod pracoviště České správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem zahrnuje tyto okresní správy sociálního zabezpečení:
1. okresní správu sociálního zabezpečení Česká Lípa
  2. okresní správu sociálního zabezpečení Děčín
  3. okresní správu sociálního zabezpečení Chomutov
  4. okresní správu sociálního zabezpečení Jablonec nad Nisou
  5. okresní správu sociálního zabezpečení Liberec
  6. okresní správu sociálního zabezpečení Litoměřice
  7. okresní správu sociálního zabezpečení Louny
  8. okresní správu sociálního zabezpečení Most
  9. okresní správu sociálního zabezpečení Semily
  10. okresní správu sociálního zabezpečení Teplice
  11. okresní správu sociálního zabezpečení Ústí nad Labem
- e) územní obvod pracoviště České správy sociálního zabezpečení Hradec Králové zahrnuje tyto okresní správy sociálního zabezpečení:
1. okresní správu sociálního zabezpečení Hradec Králové
  2. okresní správu sociálního zabezpečení Chrudim
  3. okresní správu sociálního zabezpečení Jičín
  4. okresní správu sociálního zabezpečení Náchod
  5. okresní správu sociálního zabezpečení Pardubice
  6. okresní správu sociálního zabezpečení Rychnov nad Kněžnou
  7. okresní správu sociálního zabezpečení Svitavy
  8. okresní správu sociálního zabezpečení Trutnov
  9. okresní správu sociálního zabezpečení Ústí nad Orlicí
- f) územní obvod pracoviště České správy sociálního zabezpečení Brno zahrnuje tyto okresní správy sociálního zabezpečení:
1. okresní správu sociálního zabezpečení Blansko
  2. Městskou správu sociálního zabezpečení Brno

3. okresní správu sociálního zabezpečení Brno-venkov
  4. okresní správu sociálního zabezpečení Břeclav
  5. okresní správu sociálního zabezpečení Havlíčkův Brod
  6. okresní správu sociálního zabezpečení Hodonín
  7. okresní správu sociálního zabezpečení Jihlava
  8. okresní správu sociálního zabezpečení Kroměříž
  9. okresní správu sociálního zabezpečení Pelhřimov
  10. okresní správu sociálního zabezpečení Třebíč
  11. okresní správu sociálního zabezpečení Uherské Hradiště
  12. okresní správu sociálního zabezpečení Vsetín
  13. okresní správu sociálního zabezpečení Vyškov
  14. okresní správu sociálního zabezpečení Zlín
  15. okresní správu sociálního zabezpečení Znojmo
  16. okresní správu sociálního zabezpečení Žďár nad Sázavou
- g) územní obvod pracoviště České správy sociálního zabezpečení Ostrava zahrnuje tyto okresní správy sociálního zabezpečení:
1. okresní správu sociálního zabezpečení Bruntál
  2. okresní správu sociálního zabezpečení Frýdek-Místek
  3. okresní správu sociálního zabezpečení Jeseník
  4. okresní správu sociálního zabezpečení Karviná
  5. okresní správu sociálního zabezpečení Nový Jičín
  6. okresní správu sociálního zabezpečení Olomouc
  7. okresní správu sociálního zabezpečení Opava
  8. okresní správu sociálního zabezpečení Ostrava
  9. okresní správu sociálního zabezpečení Prostějov
  10. okresní správu sociálního zabezpečení Přerov
  11. okresní správu sociálního zabezpečení Šumperk.

Z výše uvedeného přehledu vyplývá, že v oblasti sociálního pojištění a lékařské posudkové služby vykonává činnost 77 okresních správ sociálního zabezpečení. Působnost okresních správ sociálního zabezpečení je vymezena příslušnými právními předpisy a detailně zpracována v Organizačním řádu České správy sociálního zabezpečení a okresních správ sociálního zabezpečení. Základními právními předpisy, které upravují působnost okresních správ sociálního zabezpečení, jsou:

- zákon ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku, ve znění pozdějších předpisů.

V návaznosti na výše uvedené právní předpisy vykonávají okresní správy sociálního zabezpečení podle Organizačního řádu České správy sociálního zabezpečení a okresních správ sociálního zabezpečení tuto působnost:

- provádějí činnosti stanovené příslušnými právními předpisy pro oblast nemocenského pojištění zaměstnanců,
- provádějí činnosti stanovené příslušnými právními předpisy pro oblast nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných a zahraničních zaměstnanců,
- provádějí činnosti stanovené příslušnými právními předpisy pro oblast důchodového pojištění zaměstnanců,
- provádějí činnosti stanovené příslušnými právními předpisy pro oblast důchodového pojištění osob samostatně výdělečně činných,
- provádějí činnosti stanovené příslušnými právními předpisy pro oblast pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku (účtování plateb a vymáhání pohledávek),
- provádějí činnosti stanovené příslušnými právními předpisy pro oblast kontroly plnění povinností v sociálním pojištění,
- provádějí činnosti stanovené příslušnými právními předpisy pro oblast lékařské posudkové služby.

Možnost územní reorganizace:

Vzhledem k tomu, že členění okresních správ sociálního zabezpečení podle okresů a jejich působnost jsou stanoveny obecně závazným právním předpisem, nemá Česká správa sociálního zabezpečení možnost resp. působnost tyto základní determinanty měnit přímo svým vnitřním aktem řízení. Může ale v rámci svojí působnosti upravovat vnitřní organizační uspořádání okresních správ sociálního zabezpečení tak, aby výkon jejich agend stanovený příslušnými právními předpisy, byl zajišťován maximálně účelně a efektivně.

b) Úřady práce

Informace o pobočkové síti Úřadu práce České republiky:

Dle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v Úřadu práce České republiky (dále jen „Úřad práce ČR“) působí a) generální ředitelství, b) krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu (dále jen „krajské pobočky“); součástí krajských poboček jsou kontaktní pracoviště. Dle ustanovení odst. 2 téhož § citovaného zákona jsou krajské pobočky Úřadu práce ČR a jejich územní obvody uvedeny v příloze tohoto zákona následovně, přičemž obvody působení krajských poboček jsou shodné s územím krajů podle ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního

zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů:

1. Úřad práce ČR - krajská pobočka pro hlavní město Prahu

Praha – správním obvodem je území hlavního města Prahy.

2. Úřad práce ČR - krajská pobočka v Příbrami

Středočeský kraj – správním obvodem jsou území okresů Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha-východ, Praha-západ, Příbram a Rakovník.

3. Úřad práce ČR - krajská pobočka v Českých Budějovicích

Jihočeský kraj – správním obvodem jsou území okresů České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor.

4. Úřad práce ČR - krajská pobočka v Plzni

Plzeňský kraj – správním obvodem jsou území okresů Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-sever, Plzeň-jih, Rokycany a Tachov.

5. Úřad práce ČR - krajská pobočka v Karlových Varech

Karlovarský kraj – správním obvodem jsou území okresů Cheb, Karlovy Vary a Sokolov.

6. Úřad práce ČR - krajská pobočka v Ústí nad Labem

Ústecký kraj – správním obvodem jsou území okresů Děčín, Chomutov, Litoměřice, Louny, Most, Teplice a Ústí nad Labem.

7. Úřad práce ČR - krajská pobočka v Liberci

Liberecký kraj – správním obvodem jsou území okresů Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily.

8. Úřad práce ČR - krajská pobočka v Hradci Králové

Královéhradecký kraj – správním obvodem jsou území okresů Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov.

9. Úřad práce ČR - krajská pobočka v Pardubicích

Pardubický kraj – správním obvodem jsou území okresů Chrudim, Pardubice, Svitavy a Ústí nad Orlicí.

10. Úřad práce ČR - krajská pobočka v Jihlavě

Kraj Vysočina – správním obvodem jsou území okresů Havlíčkův Brod, Jihlava, Pelhřimov, Třebíč a Žďár nad Sázavou.

11. Úřad práce ČR - krajská pobočka v Brně

Jihomoravský kraj – správním obvodem jsou území okresů Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo.

12. Úřad práce ČR - krajská pobočka v Olomouci

Olomoucký kraj – správním obvodem jsou území okresů Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk.

13. Úřad práce ČR - krajská pobočka v Ostravě

Moravskoslezský kraj – správním obvodem jsou území okresů Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava a Ostrava-město.

14. Úřad práce ČR - krajská pobočka ve Zlíně

Zlínský kraj – správním obvodem jsou území okresů Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín a Zlín.

Součástí krajských poboček Úřadu práce ČR jsou kontaktní pracoviště, jejichž seznam je uveden v příloze vždy aktuálně účinného vnitřního řídicího aktu Úřadu práce ČR – Organizačního řádu, přičemž v souladu s Rozhodnutím generálního ředitele č. 7/2015 je následující:

Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Karlových Varech - Kontaktní pracoviště: Cheb, Mariánské Lázně, Aš, Karlovy Vary, Ostrov nad Ohří, Sokolov, Kraslice.

Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Ústí nad Labem - Kontaktní pracoviště: Teplice, Děčín, Rumburk, Varnsdorf, Chomutov, Jirkov, Kadaň, Klášterec nad Ohří, Louny, Podbořany, Žatec, Litoměřice (Detašované pracoviště Libochovice), Lovosice, Roudnice nad Labem, Štětí, Most, Litvínov, Ústí nad Labem.

Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Liberci - Kontaktní pracoviště: Česká Lípa (Detašované pracoviště Doksy), Nový Bor, Mimoň, Jablonec nad Nisou, Tanvald, Frýdlant, Semily, Turnov, Jilemnice, Liberec.

Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Hradci Králové - Kontaktní pracoviště: Jičín (Detašované pracoviště Hořice, Nová Paka), Náchod (Detašované pracoviště Nové Město nad Metují), Broumov, Jaroměř, Rychnov nad Kněžnou, Dobruška, Kostelec nad Orlicí, Trutnov, Vrchlabí, Dvůr Králové, Hradec Králové, Nový Bydžov.

Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Jihlavě - Kontaktní pracoviště: Havlíčkův Brod, Chotěboř, Světlá nad Sázavou, Pelhřimov, Humpolec, Třebíč (Detašované pracoviště Náměštl nad Oslavou), Moravské Budějovice, Žďár nad Sázavou, Bystřice nad Pernštejnem, Nové Město na Moravě, Velké Meziříčí, Jihlava, Telč.

Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Olomouci - Kontaktní pracoviště: Jeseník (Detašované pracoviště Zlaté Hory), Javorník, Šternberk, Uničov, Litovel, Prostějov,

Konice, Přerov, Lipník nad Bečvou, Hranice na Moravě, Kojetín, Šumperk, Zábřeh na Moravě, Hanušovice, Mohelnice, Olomouc.

Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Ostravě - Kontaktní pracoviště: Bruntál, Krnov, Rýmařov, Frýdek – Místek, Třinec, Frýdlant nad Ostravicí, Jablunkov, Karviná, Bohumín, Český Těšín, Havířov, Orlová, Nový Jičín, Bílovec, Frenštát pod Radhoštěm, Kopřivnice, Odry, Opava, Hlučín, Kravaře u Hlučína, Vítkov, Ostrava.

Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Brně - Kontaktní pracoviště: Blansko, Boskovice, Brno – město, Brno – venkov, Ivančice, Pohořelice, Rosice, Tišnov, Židlochovice, Břeclav, Hustopeče, Mikulov, Hodonín, Kyjov, Veselí nad Moravou, Vyškov, Bučovice, Slavkov u Brna, Znojmo, Moravský Krumlov.

Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Českých Budějovicích - Kontaktní pracoviště: Český Krumlov, Kaplice, Jindřichův Hradec, Dačice, Třeboň, Písek, Milevsko, Prachatice, Vimperk, Strakonice, Tábor, Soběslav, České Budějovice (Detašované pracoviště Trhové Sviny a Nové Hrady, Týn nad Vltavou).

Krajská pobočka Úřadu práce ČR ve Zlíně - Kontaktní pracoviště: Zlín, Otrokovice, Slavičín, Valašské Klobouky, Kroměříž, Holešov, Bystřice pod Hostýnem, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Vsetín, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm, Karolinka.

Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Příbrami - Kontaktní pracoviště: Příbram (Detašované pracoviště Rožmitál pod Třemšínem, Březnice), Dobříš, Sedlčany, Benešov (Detašované pracoviště Vlašim, Votice), Beroun, Hořovice, Kladno (Detašované pracoviště Stochov), Slaný, Kolín (Detašované pracoviště Český Brod), Kutná Hora (Detašované pracoviště Uhlířské Janovice, Zruč nad Sázavou), Čáslav, Mělník, Kralupy nad Vltavou, Neratovice, Mladá Boleslav (Detašované pracoviště Benátky nad Jizerou, Mnichovo Hradiště), Nymburk (Detašované pracoviště Městec Králové, Poděbrady, Milovice), Rakovník (Detašované pracoviště Nové Strašecí), Praha – východ (Detašované pracoviště Brandýs nad Labem, Říčany), Praha – západ (Detašované pracoviště Roztoky).

Krajská pobočka Úřadu práce ČR pro hlavní město Prahu - Kontaktní pracoviště: Praha 2, Praha 3, Praha 4, Praha 5, Praha 6, Praha 8, Praha 9, Praha 10.

Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Plzni - Kontaktní pracoviště: Plzeň – sever, Plzeň – jih, Tachov, Stříbro, Klatovy, Sušice, Rokycany, Domažlice.

Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Pardubicích - Kontaktní pracoviště: Pardubice, Holic, Přelouč, Chrudim, Skuteč, Třemošnice, Hlinsko, Svitavy, Litomyšl, Moravská Třebová, Polička, Ústí nad Orlicí, Česká Třebová, Králíky, Lanškroun, Vysoké Mýto, Žamberk.

Informace o případných budoucích záměrech změn v pobočkové síti Úřadu práce ČR:

Změny v nejbližším časovém horizontu plánovány nejsou, neboť stávající organizační uspořádání Úřadu práce ČR je s ohledem na jeho poslání a nutnost dosažitelnosti pro klienty, při zachování dopravní dostupnosti jednotlivých pracovišť, vyhovující jeho potřebám a činnosti.

c) Státní úřad inspekce práce

Právní úprava:

Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce byly zřízeny zákonem č. 251/2005 Sb., o inspekci práce (dále jen zákon). Tímto zákonem je upraveno zřízení a postavení orgánů inspekce práce jako kontrolních orgánů na úseku ochrany pracovních vztahů a pracovních podmínek. Úřad a inspektoráty kontrolují dodržování povinností vyplývajících z:

- právních předpisů, z nichž vznikají zaměstnancům práva nebo povinnosti v pracovněprávních vztazích včetně právních předpisů o odměňování zaměstnanců,
- právních předpisů stanovících pracovní dobu a dobu odpočinku,
- právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce a zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví,
- právních předpisů o zaměstnávání zaměstnankyň a mladistvých,
- právních předpisů upravujících výkon umělecké, kulturní a reklamní činnosti dětí.

Dále Úřad a inspektoráty vykonávají kontrolu v případech stanovených zákonem o prevenci závažných havárií, zákonem o chemických látkách a zákonem o dětské skupině.

Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce jsou tímto zákonem zřízeny jako správní úřady, jejichž úkolem je ukládání sankcí za zjištěná porušení při prováděných kontrolách. Zákon přímo stanoví, že sídlem úřadu je Opava, označení sídla a územní obvody inspektorátu jsou uvedeny v příloze zákona. Úřad je řízen Ministerstvem práce a sociálních věcí.

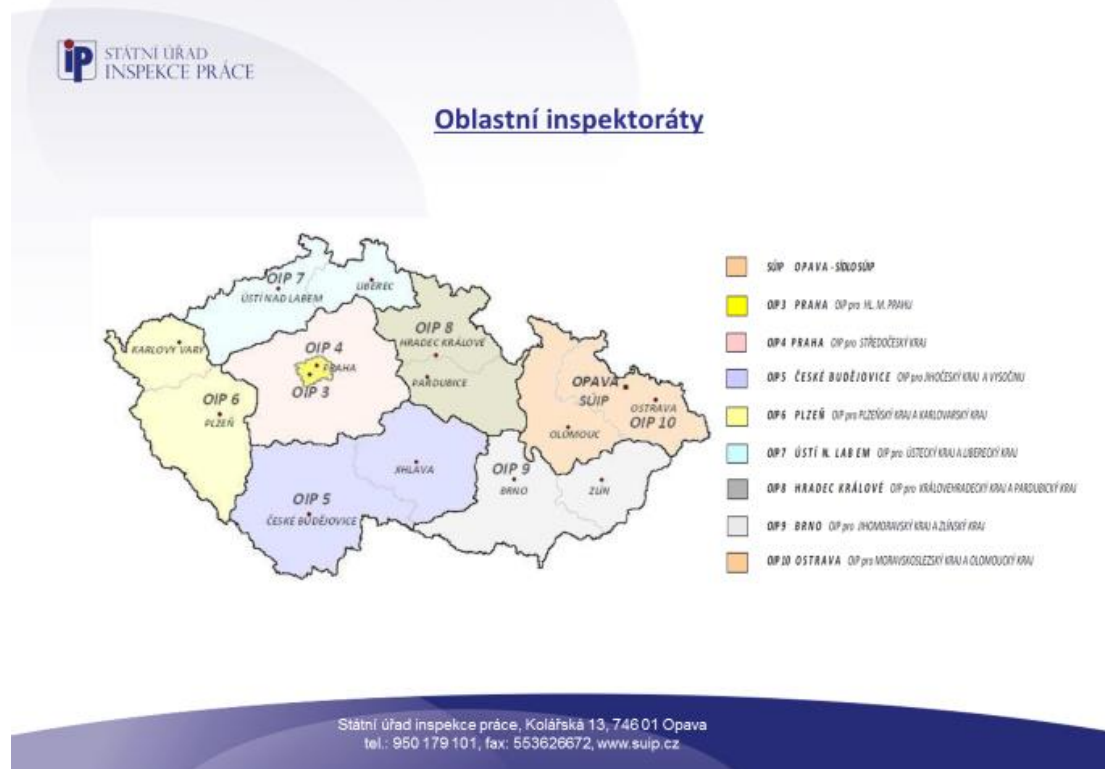
Územní členění:

Státní úřad inspekce práce je organizační složka státu s celorepublikovou působností. Oblastní inspektoráty práce jsou prvostupňovými správními úřady, jako druhostupňový správní úřad je Státní úřad inspekce práce. Z pohledu územního členění mají orgány inspekce práce krajskou působnost. Sídla oblastních inspektorátů práce a jejich působnost jsou stanoveny vždy pro dva kraje, výjimku tvoří oblastní inspektorát pro hlavní město Prahu a Oblastní inspektorát pro Středočeský kraj. Tato výjimka je z důvodu velké koncentrace podnikatelských subjektů, jejichž kontrola spadá do působnosti orgánu inspekce práce.

Označení sídla a působnost oblastních inspektorátů práce:

1. Oblastní inspektorát pro hlavní město Prahu se sídlem v Praze vykonává působnost v hlavním městě Praze.

2. Oblastní inspektorát pro Středočeský kraj se sídlem v Praze vykonává působnost ve Středočeském kraji.
3. Oblastní inspektorát pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích vykonává působnost v Jihočeském kraji a v kraji Vysočina.
4. Oblastní inspektorát pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni vykonává působnost v Plzeňském kraji a Karlovarském kraji.
5. Oblastní inspektorát pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem vykonává působnost v Ústeckém kraji a Libereckém kraji.
6. Oblastní inspektorát pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj se sídlem v Hradci Králové vykonává působnost v Královéhradeckém kraji a Pardubickém kraji.
7. Oblastní inspektorát pro Jihomoravský kraj a Zlínské kraj se sídlem v Brně vykonává působnost v Jihomoravském kraji a Zlínském kraji.
8. Oblastní inspektorát pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se sídlem v Ostravě vykonává působnost v Moravskoslezském kraji a Olomouckém kraji.

Organizačním řádem Státního úřadu inspekce práce jsou zřízeny regionální kanceláře oblastních inspektorátů práce a jejich pracoviště v tomto členění:

Sídlo oblastního inspektorátu práce

OIP Praha

OIP Středočeský kraj

Regionální kancelář

Pracoviště

Praha

Kutná Hora

Mladá Boleslav

OIP České Budějovice	Jihlava	Strakonice
		Tábor
OIP Plzeň	Karlovy Vary	Klatovy
OIP Ústí nad Labem	Liberec	Česká Lípa
		Chomutov
OIP Hradec Králové	Chrudim	Svitavy
OIP Brno	Zlín	Znojmo
		Břeclav
		Vsetín
OIP Ostrava	Olomouc	Jeseník
		Bruntál

Regionální kanceláře a pracoviště oblastních inspektorátů práce nemají žádnou právní samostatnost, jsou součástí jednotlivých oblastních inspektorátů, které mají postavení vnitřních organizačních jednotek úřadu. Kontrolní činnost a vedení správních řízení jsou zákonem svěřeny výhradně do pravomoci oblastních inspektorátů práce.

Záměry změn:

Státní úřad inspekce práce nepřipravuje změnu místní působnosti oblastních inspektorátů práce. Současná působnost mu zcela umožňuje naplňovat účel, za kterým byly orgány inspekce práce zákonem zřízeny.

4. Ministerstvo zdravotnictví

a) Instituce hygienické služby, tj. systému ochrany a podpory veřejného zdraví v ČR.

Územní členění, právní úprava:

Institucionálně zajišťují ochranu a podporu veřejného zdraví a související činnosti v ČR v rámci hygienické služby tři typy organizací: krajské hygienické stanice – celkem 14 se sídlem v každém kraji a v Praze, zdravotní ústavy – celkem 2 se sídlem v Ústí nad Labem a v Ostravě a Státní zdravotní ústav se sídlem v Praze.

Zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů v platném znění uvádí v příloze č. 2 **správní obvody krajských hygienických stanic (KHS)** a jejich sídla. Správní obvody KHS **jsou vázány pro území okresů**, s výjimkou Hygienické stanice hlavního města Prahy se sídlem v Praze, která má správní obvod pro území hlavního města Prahy (proto má územní pracoviště pouze jedno, poboček pak celkem 8). Níže je kopie uvedené přílohy zákona a modře doplněn stávající počet územních pracovišť v každém kraji.

Celkový počet územních pracovišť KHS v ČR je v současné době 72. Sídlo KHS v krajském městě (ev. v Praze) současně funguje i jako územní pracoviště.

Zdravotní ústavy (ZÚ) jsou v současnosti dva, jsou zřizovány tzv. ze zákona č. 258/2000 Sb. (§ 86). V každém kraji mají svoji pobočku, která se již dále územně nečlení.

Státní zdravotní ústav (SZÚ) je v ČR jeden, a to se sídlem v Praze, který má v současnosti 6 regionálních pracovišť (v Ostravě, Brně, Jihlavě, Plzni, Liberci a v Praze i pro Středočeský kraj). Působnost SZÚ je celostátní, působnost pracovišť je dána statutem SZÚ, je především na území daného kraje, ale může být i mimo daný kraj.

Možnost územní reorganizace:

Neexistuje v současné době žádný záměr, který by předpokládal změny v síti územních pracovišť KHS či poboček ZÚ. V současné době je na Ministerstvu zdravotnictví zpracováván projektový záměr na vznik tzv. Center podpory zdraví (CPZ), jejichž činnost by měla být financována zejména z EF, a to z OP zaměstnanost (MPSV), a která by měla být začleněna do organizační struktury SZÚ. CPZ by měla vzniknout v konečné podobě v každém kraji s územní působností daného kraje.

Z výše uvedeného vyplývá, že pokud by došlo k rušení okresů, s čímž některé varianty uvažují, muselo by dojít k novele zákona č. 258/2000 Sb., a to jeho přílohy č. 2. Drobné změny působnosti jednotlivých KHS či územních pracovišť dané např. působností v rámci ORP by neměly způsobit v činnosti krajských hygienických stanic problémy.

Příloha 2 Zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví (s uvedením stávajícího počtu územních pracovišť)

Správní obvody krajských hygienických stanic a jejich sídla:

1. Hygienická stanice hlavního města Prahy se sídlem v Praze pro území hlavního města Prahy, **1**
2. Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze pro území okresů Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Ml. Boleslav, Nymburk, Praha-východ, Praha-západ, Příbram a Rakovník, **11**
3. Krajská hygienická stanice Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích pro území okresů České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor, **7**
4. Krajská hygienická stanice Plzeňského kraje se sídlem v Plzni pro území okresů Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov, **5**
5. Krajská hygienická stanice Karlovarského kraje se sídlem v Karlových Varech pro území okresů Cheb, Karlovy Vary a Sokolov, **2**

6. Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem pro území okresů Děčín, Chomutov, Litoměřice, Louny, Most, Teplice a Ústí nad Labem, **7**
7. Krajská hygienická stanice Libereckého kraje se sídlem v Liberci pro území okresů Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily, **4**
8. Krajská hygienická stanice Královéhradeckého kraje se sídlem v Hradci Králové pro území okresů Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov, **5**
9. Krajská hygienická stanice Pardubického kraje se sídlem v Pardubicích pro území okresů Chrudim, Pardubice, Svitavy a Ústí nad Orlicí, **4**
10. Krajská hygienická stanice kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě pro území okresů Havlíčkův Brod, Jihlava, Pelhřimov, Třebíč a Žďár nad Sázavou, **5**
11. Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně pro území okresů Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo, **6**
12. Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci pro území okresů Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk, **5**
13. Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě pro území okresů Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava a Ostrava-město, **6**
14. Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně pro území okresů Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín a Zlín. **4**

5. Ministerstvo financí

a) Finanční správa ČR

Právní úprava, územní členění:

Současná struktura Finanční správy České republiky, jako soustavy správních orgánů určené především pro výkon správy daní, je dána zákonem č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2013. Tvoří ji Generální finanční ředitelství, jemu podřízené Odvolací finanční ředitelství a jemu podřízených 14 finančních úřadů v sídlech krajů a jeden Specializovaný finanční úřad. Orgány Finanční správy České republiky jsou správními úřady a organizačními složkami státu.

Generální finanční ředitelství vykonává působnost pro celé území České republiky a jeho sídlem je hlavní město Praha. Odvolací finanční ředitelství vykonává působnost pro celé území České republiky a jeho sídlem je Brno.

Finanční úřady vykonávají působnost na území vyšších územních samosprávných celků (krajů), jejichž názvy jsou součástí názvů jednotlivých finančních úřadů. Sídlům finančních úřadů jsou sídla vyšších územních samosprávných celků (krajů), jejichž názvy jsou součástí

názvů jednotlivých finančních úřadů. Specializovaný finanční úřad vykonává působnost na celém území České republiky a jeho sídlem je hlavní město Praha.

Všechny finanční úřady disponují územními pracovišti, která jsou jejich vnitřními organizačními jednotkami (nesamostatnými vnitřními útvary). Územní pracoviště finančních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech, jsou na základě zmocnění v § 8 odst. 5 zákona č. 456/2011 Sb. stanovena vyhláškou Ministerstva financí č. 48/2012 Sb., o územních pracovištích finančních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech. Územní pracoviště, která se nacházejí v sídlech finančních úřadů, jsou stanovena organizačním řádem Finanční správy České republiky. Organizační řád Finanční správy České republiky schvaluje generální ředitel Generální finanční ředitelství.

Územní pracoviště FÚ (201):

Finanční úřad	Územní pracoviště finančního úřadu
Finanční úřad pro hlavní město Prahu	Územní pracoviště pro Prahu 1 ¹⁾
	Územní pracoviště pro Prahu 2 ¹⁾
	Územní pracoviště pro Prahu 3 ¹⁾
	Územní pracoviště pro Prahu 4 ¹⁾
	Územní pracoviště pro Prahu 5 ¹⁾
	Územní pracoviště pro Prahu 6 ¹⁾
	Územní pracoviště pro Prahu 7 ¹⁾
	Územní pracoviště pro Prahu 8 ¹⁾
	Územní pracoviště pro Prahu 9 ¹⁾
	Územní pracoviště pro Prahu 10 ¹⁾
	Územní pracoviště pro Prahu – Jižní Město ¹⁾
	Územní pracoviště v Praze – Modřanech ¹⁾
Finanční úřad pro Středočeský kraj	Územní pracoviště Praha-východ ¹⁾
	Územní pracoviště Praha-západ ¹⁾
	Územní pracoviště v Benešově
	Územní pracoviště v Berouně
	Územní pracoviště v Brandýse nad Labem - Staré Boleslavi
	Územní pracoviště v Čáslavi
	Územní pracoviště v Českém Brodě
	Územní pracoviště v Dobříši
	Územní pracoviště v Hořovicích
	Územní pracoviště v Kladně
	Územní pracoviště v Kolíně
	Územní pracoviště v Kralupech nad Vltavou
	Územní pracoviště v Kutné Hoře
	Územní pracoviště v Mělníce
Územní pracoviště v Mladé Boleslavi	
Územní pracoviště v Mnichově Hradišti	
Územní pracoviště v Neratovicích	
Územní pracoviště v Nymburku	

Finanční úřad	Územní pracoviště finančního úřadu
	<p>Územní pracoviště v Poděbradech Územní pracoviště v Příbrami Územní pracoviště v Rakovníku Územní pracoviště v Říčanech Územní pracoviště v Sedlčanech Územní pracoviště ve Slaném Územní pracoviště ve Vlašimi Územní pracoviště ve Voticích</p>
<p>Finanční úřad pro Jihočeský kraj</p>	<p>Územní pracoviště v Českých Budějovicích ¹⁾ Územní pracoviště v Blatné Územní pracoviště v Českém Krumlově Územní pracoviště v Dačicích Územní pracoviště v Jindřichově Hradci Územní pracoviště v Kaplici Územní pracoviště v Milevsku Územní pracoviště v Písku Územní pracoviště v Prachaticích Územní pracoviště v Soběslavi Územní pracoviště ve Strakonících Územní pracoviště v Táboře Územní pracoviště v Trhových Svinech Územní pracoviště v Třeboni Územní pracoviště v Týně nad Vltavou Územní pracoviště ve Vimperku Územní pracoviště ve Vodňanech</p>
<p>Finanční úřad pro Plzeňský kraj</p>	<p>Územní pracoviště v Plzni ¹⁾ Územní pracoviště Plzeň-sever ¹⁾ Územní pracoviště Plzeň-jih ¹⁾ Územní pracoviště v Blovicích Územní pracoviště v Domažlicích Územní pracoviště v Horažďovicích Územní pracoviště v Horšovském Týně Územní pracoviště v Klatovech Územní pracoviště v Kralovicích Územní pracoviště v Nepomuku Územní pracoviště v Přešticích Územní pracoviště v Rokycanech Územní pracoviště v Tachově Územní pracoviště ve Stříbře Územní pracoviště v Sušici</p>
<p>Finanční úřad pro Karlovarský kraj</p>	<p>Územní pracoviště v Karlových Varech ¹⁾ Územní pracoviště v Aši Územní pracoviště v Chebu Územní pracoviště v Kraslicích</p>

Finanční úřad	Územní pracoviště finančního úřadu
	Územní pracoviště v Mariánských Lázních Územní pracoviště v Ostrově Územní pracoviště v Sokolově.
Finanční úřad pro Ústecký kraj	Územní pracoviště v Ústí nad Labem ¹⁾ Územní pracoviště v Bílině Územní pracoviště v Děčíně Územní pracoviště v Chomutově Územní pracoviště v Kadani Územní pracoviště v Libochovicích Územní pracoviště v Litoměřicích Územní pracoviště v Litvínově Územní pracoviště v Lounech Územní pracoviště v Mostě Územní pracoviště v Podbořanech Územní pracoviště v Roudnici nad Labem Územní pracoviště v Rumburku Územní pracoviště v Teplicích Územní pracoviště v Žatci
Finanční úřad pro Liberecký kraj	Územní pracoviště v Liberci ¹⁾ Územní pracoviště v České Lípě Územní pracoviště ve Frýdlantě Územní pracoviště v Jablonci nad Nisou Územní pracoviště v Jilemnici Územní pracoviště v Novém Boru Územní pracoviště v Semilech Územní pracoviště v Tanvaldě Územní pracoviště v Turnově Územní pracoviště v Železném Brodě
Finanční úřad pro Královéhradecký kraj	Územní pracoviště v Hradci Králové ¹⁾ Územní pracoviště v Broumově Územní pracoviště v Dobrušce Územní pracoviště ve Dvoře Králové nad Labem Územní pracoviště v Hořicích Územní pracoviště v Jaroměři Územní pracoviště v Jičíně Územní pracoviště v Kostelci nad Orlicí Územní pracoviště v Náchodě Územní pracoviště v Nové Pace Územní pracoviště v Novém Bydžově Územní pracoviště v Rychnově nad Kněžnou Územní pracoviště v Trutnově Územní pracoviště ve Vrchlabí
Finanční úřad	Územní pracoviště v Pardubicích ¹⁾

Finanční úřad	Územní pracoviště finančního úřadu
pro Pardubický kraj	<p>Územní pracoviště v Hlinsku Územní pracoviště v Holicích Územní pracoviště v Chrudimi Územní pracoviště v Litomyšli Územní pracoviště v Moravské Třebové Územní pracoviště v Přelouči Územní pracoviště ve Svitavách Územní pracoviště v Ústí nad Orlicí Územní pracoviště ve Vysokém Mýtě Územní pracoviště v Žamberku.</p>
Finanční úřad pro Kraj Vysočina	<p>Územní pracoviště v Jihlavě ¹⁾ Územní pracoviště v Bystřici nad Pernštejnem Územní pracoviště v Havlíčkově Brodě Územní pracoviště v Humpolci Územní pracoviště v Chotěboři Územní pracoviště v Ledči nad Sázavou Územní pracoviště v Moravských Budějovicích Územní pracoviště v Náměšti nad Oslavou Územní pracoviště v Pacově Územní pracoviště v Pelhřimově Územní pracoviště v Telči Územní pracoviště v Třebíči Územní pracoviště ve Velkém Meziříčí Územní pracoviště ve Žďáru nad Sázavou.</p>
Finanční úřad Pro Jihomoravský kraj	<p>Územní pracoviště Brno I ¹⁾ Územní pracoviště Brno II ¹⁾ Územní pracoviště Brno III ¹⁾ Územní pracoviště Brno IV ¹⁾ Územní pracoviště Brno-venkov ¹⁾ Územní pracoviště v Blansku Územní pracoviště v Boskovicích Územní pracoviště v Břeclavi Územní pracoviště v Bučovicích Územní pracoviště v Hodoníně Územní pracoviště v Hustopečích Územní pracoviště v Ivančicích Územní pracoviště v Kyjově Územní pracoviště v Mikulově Územní pracoviště v Moravském Krumlově Územní pracoviště ve Slavkově u Brna Územní pracoviště v Tišnově Územní pracoviště ve Veselí nad Moravou Územní pracoviště ve Vyškově Územní pracoviště ve Znojmě.</p>

Finanční úřad	Územní pracoviště finančního úřadu
Finanční úřad pro Olomoucký kraj	Územní pracoviště v Olomouci ¹⁾ Územní pracoviště v Hranicích Územní pracoviště v Jeseníku Územní pracoviště v Konici Územní pracoviště v Litovli Územní pracoviště v Prostějově Územní pracoviště v Přerově Územní pracoviště ve Šternberku Územní pracoviště v Šumperku Územní pracoviště v Zábřehu.
Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj	Územní pracoviště Ostrava I ¹⁾ Územní pracoviště Ostrava II ¹⁾ Územní pracoviště Ostrava III ¹⁾ Územní pracoviště v Bohumíně Územní pracoviště v Bruntále Územní pracoviště v Českém Těšíně Územní pracoviště ve Frýdku-Místku Územní pracoviště ve Frýdlantě nad Ostravicí Územní pracoviště ve Fulneku Územní pracoviště v Havířově Územní pracoviště v Hlučíně Územní pracoviště v Karviné Územní pracoviště v Kopřivnici Územní pracoviště v Krnově Územní pracoviště v Novém Jičíně Územní pracoviště v Opavě Územní pracoviště v Orlové Územní pracoviště v Třinci.
Finanční úřad pro Zlínský kraj	Územní pracoviště ve Zlíně ¹⁾ Územní pracoviště v Bystřici pod Hostýnem Územní pracoviště v Holešově Územní pracoviště v Kroměříži Územní pracoviště v Luhačovicích Územní pracoviště v Otrokovicích Územní pracoviště v Rožnově pod Radhoštěm Územní pracoviště v Uherském Brodě Územní pracoviště v Uherském Hradišti Územní pracoviště ve Valašském Meziříčí Územní pracoviště ve Valašských Kloboukách Územní pracoviště ve Vsetíně
Specializovaný finanční úřad	Územní pracoviště v Brně Územní pracoviště v Českých Budějovicích Územní pracoviště v Hradci Králové

Finanční úřad	Územní pracoviště finančního úřadu
	Územní pracoviště v Ostravě Územní pracoviště v Plzni Územní pracoviště v Ústí nad Labem

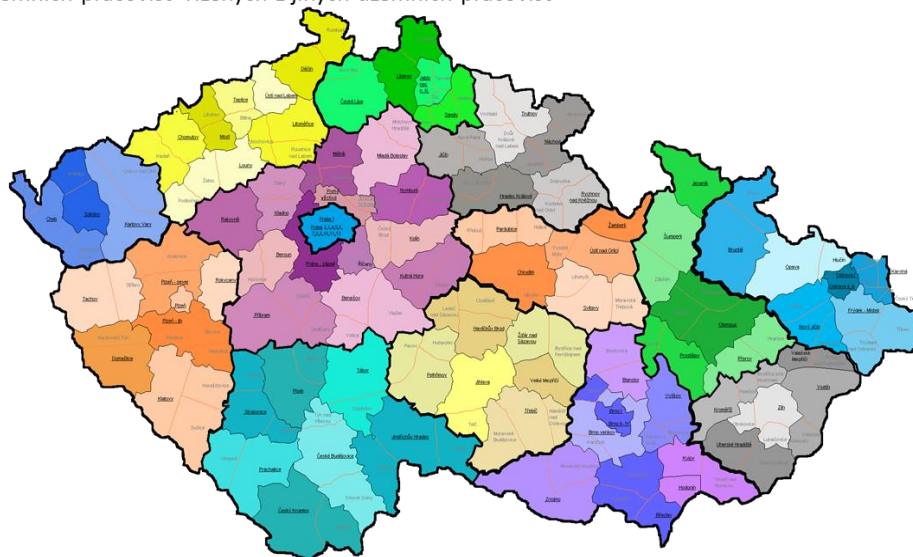
¹⁾ Územní pracoviště stanovená organizačním řádem Finanční správy České republiky

Konkrétní rozsah činnosti jednotlivých územních pracovišť není předjímán obecně závaznými právními předpisy. Jeho určení je tedy svěřeno organizačnímu řádu Finanční správy České republiky. Rozsah působnosti jednotlivých územních pracovišť se může vzájemně lišit.

Aktuální soustava orgánů Finanční správy České republiky:

2016

- 1 Generální finanční ředitelství
- 1 Odvolací finanční ředitelství
- 14 finančních úřadů – krajská působnost
- 1 Specializovaný finanční úřad – celostátní působnost
- 98 územních pracovišť řízených z krajů
- 103 podřízených územních pracovišť řízených z jiných územních pracovišť

1) Územní pracoviště přímo řízená z krajů

Samostatné územní pracoviště (zpravidla v sídlech bývalých okresů) – součástí jejich struktury nejsou jiná územní pracoviště. Vykonnávají správu daní v plném rozsahu primárně pro okruh daňových subjektů, který je vymezen v zákoně (sídlem právnických osob nebo bydlištěm osob fyzických ve vyjmenovaných obcích). Pro tento okruh osob vedou územní pracoviště daňový spis v listinné a digitální podobě a umožňují daňovým subjektům do něj nahlížet.

Řídící územní pracoviště (zpravidla v sídlech bývalých okresů) – součástí jejich struktury jsou i jiná územní pracoviště. Rozsah činností v rámci správy daní je totožný se Samostatným územním pracovištěm.

2) Podřízená územní pracoviště

Řízené územní pracoviště – organizačně a personálně jsou začleněna do struktury Řídícího územního pracoviště. Vykonávají činnosti územního pracoviště s výjimkou vymáhání nedoplatků a provádění kontrolní činnosti, která je převážně soustředěna na řídicích územních pracovištích. Je zde veden daňový spis ve své listinné podobě pouze ve vztahu k řízením, která jsou zde vedena. Není zde umožněno platit daně v hotovosti kromě správních poplatků a exekucí.

1. **Řízené územní pracoviště se zajištěným výkonem správy daní (vznik 2016)** – organizačně a personálně jsou začleněna do struktury Řídícího územního pracoviště a vykonávají pouze vybrané činnosti. Není zde veden daňový spis ve své listinné podobě, ten je veden na Řídícím územním pracovišti. Na rozdíl od ostatních územních pracovišť vykonávají tato územní pracoviště v uvedených obcích omezený rozsah činností, a to pouze v úředních dnech. (Výjimkou jsou období se zvýšenou potřebou kontaktu s daňovými subjekty – např. podávání daňových přiznání v lednu či březnu). Jedná se o kvalifikovaná kontaktní místa, která umožňují především fyzickým osobám – neplátcům daně z přidané hodnoty a poplatníkům daně z nemovitých věcí získat v daném místě konkrétní relevantní informace. Zajišťují výkon správy daní vykonáváním následujících činností:

- podatelna,
- registrace,
- vyměřování daně z příjmu fyzických osob,
- vyměřování majetkových daní,
- pořizování a ověřování výpisů z digitalizované části spisu v rozsahu daňové informační schránky,
- vystavování potvrzení, vč. potvrzení o stavu osobního daňového účtu,
- příjem hotovosti pouze na úhradu správních poplatků,
- poskytování základních informací ke shora uvedeným oblastem činností,
- distribuce daňových tiskopisů.

Možné změny územního uspořádání FÚ:

V roce 2015 bylo zvažováno zrušení 23 územních pracovišť finančních úřadů stanovených vyhláškou č. 48/2012 Sb. Od tohoto záměru bylo nicméně ustoupeno.

Z důvodu složitosti správy daní, postupující elektronizace nejen ve státní správě, ale především na straně ekonomických subjektů, permanentnímu tlaku na snižování nákladů

a nutnosti zvyšování efektivnosti správy daní, je Finanční správa České republiky schopna zajistit své povinnosti výkonu správy daní jedinec cestou specializace svých zaměstnanců.

V současné době, pokud má územní pracoviště při nutné specializaci svých pracovníků zajistit kompletní výkon správy daní pro určený okruh daňových subjektů, musí v něm být koncentrováno více jak 100 zaměstnanců. Při nižších počtech zaměstnanců pracujících na územních pracovištích zajišťuje toto pracoviště svoje povinnosti obtížně nebo jen ve spolupráci s jinými územními pracovišti v rámci téhož finančního úřadu (tj. v rámci kraje). Kromě toho jsou některé vybrané činnosti jako např. specializované kontroly velkých daňových subjektů, operativní kontrolně exekuční činnosti a dražby koncentrovány jen v jednom nebo několika málo územních pracovištích daného finančního úřadu.

Finanční správa České republiky se dlouhodobě snaží komplexní výkon správy daní koncentrovat organizačně do větších útvarů. Samostatné územní pracoviště a Řídící územní pracoviště je sekci finančního úřadu a v rámci těchto sekcí je zpravidla zajištěn v plném rozsahu vlastní výkon správy daní.

Zcela přirozeně se tak Finanční správa České republiky organizuje v rámci tzv. „okresního principu“, protože jinak by nebyla v plném rozsahu schopna dostát svým povinnostem.

S okresním principem je pak spojena i snaha o zrušení některých územních pracovišť, která jsou nyní v postavení Řízených územních pracovišť s počtem do 40 zaměstnanců, tzn. pracovišť nevykonávajících veškeré činnosti, u nichž zároveň zájem veřejnosti v daném regionu o jejich přítomnost není na potřebné úrovni.

Snaha Finanční správy České republiky o koncentraci pracovníků v rámci okresního principu cestou zrušení územních pracovišť pravidelně naráží na odpor představitelů dotčených municipalit a je předmětem politických jednání, ve kterých vstupují do diskuze i jiné než výše uvedené faktory (např. snaha zamezit snižování počtu obyvatelstva mimo města). Pro zrušení územního pracoviště mimo sídlo okresu je nutno změnit vyhlášku Ministerstva financí č. 48/2012 Sb., to je vázáno projednáním návrhu v Radě vlády pro veřejnou správu, v jehož rámci je s odkazem na nedořešení administrativního členění státu doporučováno územní pracoviště finančních úřadů prozatím nerušit a věc řešit komplexně.

Od 1. června 2016 bude Finanční správa České republiky ve vybraných 23 územních pracovištích fakticky vykonávat v úředních dnech službu kvalifikovaného kontaktního místa (Řízené územní pracoviště se zajištěným výkonem správy daní), aniž by dané územní pracoviště bylo formálně zrušeno. V této souvislosti je třeba upozornit na povinnost mlčenlivosti při správě daní, a proto roli kvalifikovaného kontaktního místa v rámci správy daní bez dalšího nemůže plnit jiný orgán než orgán Finanční správy České republiky.

Okresní princip organizace územních pracovišť finančních úřadů rovněž konvenuje s územním uspořádáním dalších orgánů státní správy (soudy, Policie České republiky, katastrální úřady atd.).

b) Celní správa ČR

Právní úprava, územní členění:

Současná struktura Celní správy České republiky jako soustavy správních orgánů je dána zákonem č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2013. Tvoří ji Generální ředitelství cel a jemu podřízených 14 celních úřadů v sídlech krajů a jeden Celní úřad Praha Ruzyně. Orgány Celní správy České republiky jsou správními úřady a organizačními složkami státu. Celní správa České republiky je ozbrojeným bezpečnostním sborem.

Generální ředitelství cel vykonává působnost pro celé území České republiky a jeho sídlem je hlavní město Praha. Celní úřady vykonávají působnost na území vyšších územních samosprávných celků (krajů), jejichž názvy jsou součástí názvů jednotlivých celních úřadů, s výjimkou částí území vyšších územních samosprávných celků, které jsou součástí území celního prostoru Celního úřadu Praha Ruzyně. Sídlům celních úřadů jsou sídla vyšších územních samosprávných celků (krajů), jejichž názvy jsou součástí názvů jednotlivých celních úřadů. Celní úřad Praha Ruzyně vykonává působnost na území celního prostoru Celního úřadu Praha Ruzyně a jeho sídlem je hlavní město Praha.

Všechny celní úřady disponují územními pracovišti, která jsou jejich vnitřními organizačními jednotkami (nesamostatnými vnitřními útvary). Územní pracoviště celních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech, jsou na základě zmocnění v § 9 odst. 5 zákona č. 17/2012 Sb. stanovena vyhláškou Ministerstva financí č. 285/2012 Sb., o územních pracovištích celních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech. Územní pracoviště, která se nacházejí v sídlech celních úřadů, mohou být stanovena organizačním řádem Celní správy České republiky. Organizační řád Celní správy České republiky schvaluje generální ředitel Generální ředitelství cel. Územní pracoviště celních úřadů, která by se nacházela v jejich sídlech, nicméně nebyla organizačním řádem Celní správy České republiky zřízena.

Územní pracoviště CÚ:

Celní úřad (14)	Územní pracoviště celního úřadu (41)
Celní úřad pro hlavní město Prahu	–
Celní úřad pro Středočeský kraj	Územní pracoviště v Benešově Územní pracoviště v Kladně Územní pracoviště v Kolíně Územní pracoviště v Kosmonosích Územní pracoviště v Kutné Hoře Územní pracoviště v Mělníce Územní pracoviště v Nupakách Územní pracoviště v Rudné

Celní úřad (14)	Územní pracoviště celního úřadu (41)
	Územní pracoviště ve Zdíbech
Celní úřad pro Jihočeský kraj	Územní pracoviště v Jindřichově Hradci Územní pracoviště ve Strakonících Územní pracoviště v Táboře
Celní úřad pro Plzeňský kraj	Územní pracoviště v Draženově Územní pracoviště v Tachově
Celní úřad pro Karlovarský kraj	Územní pracoviště v Chebu
Celní úřad pro Ústecký kraj	Územní pracoviště v Chomutově Územní pracoviště v Mostě
Celní úřad pro Královéhradecký kraj	Územní pracoviště v Jičíně Územní pracoviště v Náchodě Územní pracoviště v Trutnově
Celní úřad pro Pardubický kraj	Územní pracoviště v České Třebové
Celní úřad pro Kraj Vysočina	Územní pracoviště v Pelhřimově Územní pracoviště v Třebíči Územní pracoviště ve Žďáru nad Sázavou.
Celní úřad pro Jihomoravský kraj	Územní pracoviště v Blansku Územní pracoviště v Břeclavi Územní pracoviště v Hodoníně Územní pracoviště v Lanžhotě Územní pracoviště ve Vyškově Územní pracoviště ve Znojmě.
Celní úřad pro Olomoucký kraj	Územní pracoviště v Přerově Územní pracoviště v Šumperku
Celní úřad pro Moravskoslezský kraj	Územní pracoviště ve Frýdku-Místku Územní pracoviště v Karviné Územní pracoviště v Mošnově Územní pracoviště v Nošovicích Územní pracoviště v Opavě Územní pracoviště v Paskově Územní pracoviště v Třinci.
Celní úřad pro Zlínský kraj	Územní pracoviště v Lípě Územní pracoviště v Napajedlech Územní pracoviště v Uherském Hradišti Územní pracoviště ve Valašském Meziříčí
Celní úřad Praha Ruzyně	–

Konkrétní rozsah činnosti jednotlivých územních pracovišť není předjímán obecně závaznými právními předpisy. Jeho určení je tedy svěřeno organizačnímu řádu Celní správy České republiky. Rozsah působnosti jednotlivých územních pracovišť se může vzájemně lišit.

Možné změny územního uspořádání CÚ:

V současné době probíhá v Celní správě České republiky projekt „Optimalizace činností a organizační struktury Celní správy ČR“, součástí kterého je i posouzení optimálního rozložení územních pracovišť celních úřadů. Projekt bude dokončen v roce 2016.

6. Ministerstvo vnitra ČR

a) Policie ČR

Právní úprava, organizační členění:

Policie ČR v celé své historii respektovala územní členění na úrovních krajů a okresů. Na krajské úrovni fungovaly až do konce roku 2008 krajské správy (případně další útvary či organizační články) pro kraje podle zákona o územním členění státu. K 1. lednu 2007 a k 31. prosinci 2008 došlo k přesunu některých okresů tak, aby každý VÚSC náležel do působnosti jediné krajské správy. Od 1. ledna do 31. prosince 2009 působilo v policii 8 krajských ředitelství pojmenovaných podle krajů ze zákona o územním členění státu, přičemž územní obvod krajských ředitelství byl vymezen jedním, dvěma nebo třemi VÚSC. Od roku 2010 má policie 14 krajských ředitelství podle VÚSC. Na nižší úrovni se útvary (organizační články) zřizovaly vždy pro okres (obvod hl. m. Prahy). K dílčím odchylkám došlo v letech 2004, 2007 a 2009.

Podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, se policie člení na čtyři kategorie útvarů, kterými jsou:

- a) Policejní prezidium ČR, které je zřízeno zákonem a má celostátní působnost,
- b) útvary s celostátní působností, které zřizuje ministr vnitra a které mají celostátní působnost; některé však zřizují organizační články v území,
- c) krajská ředitelství policie, která jsou zřízena zákonem pro území VÚSC; dále zřizují organizační články v území,
- d) útvary zřízené v rámci krajských ředitelství, které zřizuje policejní prezident; útvary jsou zřízeny na okresní úrovni v Praze, Brně, Ostravě a Plzni.

I. Krajská úroveň

Na krajské úrovni působí krajská ředitelství policie (KŘP) **pro VÚSC** a organizační články některých celostátních útvarů zpravidla v sídlech **krajů podle zákona o územním členění státu**. Krajská ředitelství v sídlech krajů podle zákona o územním členění státu jsou tzv. mateřská, ostatní jsou dceřiná. Dceřiná KŘP některé činnosti nevykonávají – místo nich je

plní mateřská KŘP v sídle kraje podle zákona o územním členění státu, na jehož území se nachází sídlo dceřiného KŘP. Organizační články celostátních útvarů někdy nemají vymezený územní obvod, ale jejich činnost je přednostně zaměřena na území, v němž sídlí.

útvár	územní obvod	poznámka
KŘP hl. m. Prahy	hl. m. Praha	mateřské
KŘP Středočeského kraje	Středočeský kraj	mateřské
KŘP Jihočeského kraje	Jihočeský kraj	mateřské
KŘP Plzeňského kraje	Plzeňský kraj	mateřské
KŘP Karlovarského kraje	Karlovarský kraj	dceřiné, některé úkoly plní KŘP Plzeň. kraje
KŘP Ústeckého kraje	Ústecký kraj	mateřské
KŘP Libereckého kraje	Liberecký kraj	dceřiné, některé úkoly plní KŘP Úst. kraje
KŘP Královéhradeckého kraje	Královéhradecký kraj	mateřské
KŘP Pardubického kraje	Pardubický kraj	dceřiné, některé úkoly plní KŘP Králov. kraje
KŘP Jihomoravského kraje	Jihomoravský kraj	mateřské
KŘP kraje Vysočina	kraj Vysočina	dceřiné, některé úkoly plní KŘP Jihom. kraje
KŘP Zlínského kraje	Zlínský kraj	dceřiné, některé úkoly plní KŘP Jihom. kraje
KŘP Moravskoslezského kraje	Moravskoslezský kraj	mateřské
KŘP Olomouckého kraje	Olomoucký kraj	dceřiné, některé úkoly plní KŘP Mor. kraje

útvár	sídlo expozitury	obvod
Pyrotechnická služba	Praha, Milovice, Brdy, České Budějovice, Teplice, Brno, Frýdek-Místek, Olomouc	ČR
Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování.	České Budějovice, Plzeň, Teplice, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Brno, Ostrava.	kraj podle zákona o územním členění státu, ve kterém expozitura sídlí.
Národní protidrogová centrála SKPV	České Budějovice, Plzeň, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Brno, Ostrava	vždy dva VÚSC podle sídla VÚSC na území kraje podle zákona o územním členění státu, pouze kraj Vysočina náleží expozituře v Českých Budějovicích (kromě

útvár	sídlo expozitury	obvod
		Praha a Středočeského kraje, kde funguje pouze ústředí)
Útvár zvláštních činností SKPV	České Budějovice, Plzeň, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Brno, Ostrava	ČR

II. Okresní úroveň

Na okresní úrovni působí městská ředitelství policie (MŘP), obvodní ředitelství policie (OŘP) a některé organizační články KŘP.

útvár	organizační články	územní obvod
OŘP Praha I		obvody Praha 1, 6, 7
OŘP Praha II		obvody Praha 2, 5
OŘP Praha III		obvody Praha 3, 8, 9
OŘP Praha IV		obvody Praha 4, 10
MŘP Plzeň		okres Plzeň-město
MŘP Brno		okres Brno-město
MŘP Ostrava		okres Ostrava-město mimo obec Stará Ves nad Ondřejnicí
KŘP hl. m. Prahy	OSZBM, OIKT, EO	dva nebo tři obvody hl. m. Prahy odpovídající působnosti OŘP; pouze OSZBM Praha I a Praha III pro obvody Praha 1, 3, 6, 7, 8, 9
KŘP Středočeského kraje	ÚO, SZKČ, EO, OIKT	obvody okresních soudů ; obvody okresních soudů Praha-východ a Praha-západ jsou rozděleny mezi tři ÚO Praha-venkov-jih, západ, východ; SZKČ a EO jsou pro několik obvodů okresních soudů, OIKT Praha-venkov je pro obvody okresních soudů Praha-východ a Praha-západ
KŘP Jihočeského kraje	ÚO, SZKČ, OTP, SIKT, EO, OVK, OSP, KMSZBM	okres
KŘP Plzeňského kraje	ÚO, SZKČ	okres nebo obvod okresního soudu , ÚO se nezřizuje pro okres

		Plzeň-město, kde působí MŘP Plzeň
KŘP Karlovarského kraje	ÚO, SZKČ, KMSZBM, OIKT	obvod okresního soudu
KŘP Ústeckého kraje	ÚO, OSP, SZKČ, OIKT, EO	okres , kromě SZKČ Braňany pro okresy Most a Teplice
KŘP Libereckého kraje	ÚO, SZKČ, EO	okres
KŘP Královéhradeckého kraje	ÚO, SZKČ, OIKT, EO	obvod okresního soudu
KŘP Pardubického kraje	ÚO, SZKČ, OIKT, EO, OVK, OTP, OSP	obvod okresního soudu
KŘP Jihomoravského kraje	ÚO	okres ; odchylka u jedné obce
KŘP kraje Vysočina	ÚO, EO	okres (1 obec výjimka)
KŘP Zlínského kraje	ÚO, SZKČ, OTP, OVK, OSP, SSZBM, SCP, OIKT	okres ; OIKT, SSZBM jen pro Uherské Hradiště, Kroměříž, Vsetín; SCP jen pro Uherské Hradiště, Vsetín
KŘP Moravskoslezského kraje	ÚO, SZKČ, OTP, OSP, OIKT, OVK, EO	okres , výjimkou je Stará Ves nad Ondřejnicí (okr. Ostrava-město), která je přiřčena k článkům ve Frýdku-Místku; ÚO se nezřizuje pro okres Ostrava-město (mimo Starou Ves nad Ondřejnicí), neboť zde působí MŘP Ostrava
KŘP Olomouckého kraje	ÚO, OVK, SZKČ, OIKT, EO	okres

Vysvětlivky: ÚO – územní odbor, SZKČ – skupina základních kynologických činností, SSZBM – skupina služby pro zbraně a bezpečnostní materiál, KMSZBM – kontaktní místo služby pro zbraně a bezpečnostní materiál, OIKT – oddělení informačních a komunikačních technologií, SIKT – skupina informačních a komunikačních technologií, EO – ekonomické oddělení, STP – skupina tisku a prevence, OVK – oddělení vnitřní kontroly, OSP – oddělení služební přípravy, SCP – skupina cizinecké policie

III. Nižší úroveň

Jako součást krajských, městských a obvodních ředitelství policie a celostátního útvaru (Ředitelství služby cizinecké policie) působí organizační články s nižší územní působností (např. obvodní oddělení, místní oddělení, pořiční oddělení, dálniční oddělení, inspektoráty cizinecké policie). Územní obvod je vymezen podle charakteru pracoviště např. výčtem obcí či jejich částí, úsekem dálnice apod. Toto vymezení nemá žádnou vazbu na obvody pověřených obecních úřadů ani na obvody obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.

Shrnutí, možné změny uspořádání:

Policie podle možností přijala jako trvalé řešení členění podle VÚSC. Na nižší úrovni je jednoznačně dimenzována na úroveň okresu. Úroveň ORP je v podmínkách policie příliš

nížká. Budou-li zachovány současné okresy, policie si zachová současnou strukturu, resp. lze jednat o odstranění dílčích anomálií. Pokud budou okresy nahrazeny okresy v hranicích ORP, policie bude tuto situaci pravděpodobně řešit skladebností, tj. jedno pracoviště pro několik nových okresů.

b) Hasičský záchranný sbor České republiky

Právní úprava:

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)

Organizační uspořádání:

17 organizačních složek státu (OSS):

1 OSS – Ministerstvo vnitra (Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, OSS – Ministerstvo vnitra)

14 OSS – podle členění státu (14 krajů)

- Hasičský záchranný sbor hlavního města Prahy – sídlo Praha
- Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje – sídlo Kladno
- Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje – sídlo České Budějovice
- Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje – sídlo Plzeň
- Hasičský záchranný sbor Karlovarského kraje – sídlo Karlovy Vary
- Hasičský záchranný sbor Ústeckého kraje – sídlo Ústí nad Labem
- Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje – sídlo Liberec
- Hasičský záchranný sbor Královéhradeckého kraje – sídlo Hradec Králové
- Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje – sídlo Pardubice
- Hasičský záchranný sbor Kraje Vysočina – sídlo Jihlava
- Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje – sídlo Brno
- Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje – sídlo Olomouc
- Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje – sídlo Ostrava
- Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje – sídlo Zlín

1 OSS – celostátní působnost

- Záchranný útvar Hasičského záchranného sboru České republiky – sídlo Hlučín

Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany – sídlo Frýdek-Místek

Jejich seznam je stanoven v příloze k zákonu č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)

Členění regionální, koresponduje s členěním státu – jednotlivé Hasičské záchranné sbory krajů jsou členěny podle krajského členění a dále jsou interně členěny na územní odbory, které korespondují s členěním podle okresů.

Možné změny uspořádání:

Stávající členění je naprosto vyhovující, není třeba provádět žádné změny.

c) Síť státních archivů České republiky

Právní úprava:

Oblast archivnictví a spisové služby upravuje zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“). Ustanovení § 42 zákona stanoví soustavu archivů a výkon veřejné správy na úseku archivnictví a výkonu spisové služby. Ustanovením § 45 a § 47 se zřizuje Národní archiv a sedm státních oblastních archivů, přičemž jako jejich zřizovatel vystupuje Ministerstvo vnitra. Státními oblastními archivy jsou Státní oblastní archiv v Praze, Státní oblastní archiv v Třeboni, Státní oblastní archiv v Plzni, Státní oblastní archiv v Litoměřicích, Státní oblastní archiv v Zámrsku, Moravský zemský archiv v Brně a Zemský archiv v Opavě.

Organizační členění:

Národní archiv (do 1. ledna 2005 Státní ústřední archiv) má celostátní působnost, správní obvody státních oblastních archivů (územní působnost) jsou vymezeny územími krajů. Do 31. července 2002 tvořily přímou součást Ministerstva vnitra, od 1. srpna 2002 tvoří samostatné organizační složky státu a správní úřady na úseku archivnictví. Tehdy se stalo jejich vnitřními organizačními jednotkami 72 bývalých státních okresních archivů, do té doby tvořící odborná zařízení okresních úřadů.

Územní působnost státních archivů respektovala v celé jejich historii od počátku padesátých let 20. století územní členění státu na úrovni kraj, od 1. srpna 2002 respektuje rovněž územní členění státu na úrovni okres. Působnost archivů se odvíjí od působnosti veřejnoprávních původců, uvedené organizační členění je tedy nutné chápat jako rovnocenné v horizontální úrovni.

I. Celostátní úroveň

- Národní archiv s celostátní působností.

II. Krajská úroveň

- Státní oblastní archiv v Praze, správními obvody jsou území Středočeského kraje a kraje Hlavního města Prahy.
- Státní oblastní archiv v Třeboni, správním obvodem je území Jihočeského kraje.
- Státní oblastní archiv v Plzni, správními obvody jsou území Karlovarského a Plzeňského kraje.

- Státní oblastní archiv v Litoměřicích, správními obvody jsou území Libereckého a Ústeckého kraje.
- Státní oblastní archiv v Zámrsku, správními obvody jsou území Královéhradeckého a Pardubického kraje.
- Moravský zemský archiv v Brně, správními obvody jsou území Jihomoravského kraje, Kraje Vysočina a Zlínského kraje.
- Zemský archiv v Opavě, správními obvody jsou území Moravskoslezského a Olomouckého kraje.

III. Okresní úroveň

Archivy působícími na okresní úrovni, státní okresní archivy, jsou vnitřními organizačními jednotkami státních oblastních archivů. Pokrývají celé území České republiky s výjimkou okresu Ústí nad Labem (funkci okresního archivu pro jeho území vykonával do roku 2002 Archiv města Ústí nad Labem, od roku 2002 funkci vykonává Státní oblastní archiv v Litoměřicích) a deseti obvodů (na úrovni okresu) na území Hlavního města Prahy, kde dohled nad původci vykonává Státní oblastní archiv v Praze ve spolupráci s Archivem hlavního města Prahy. Působnost státních okresních archivů je rozdělena následovně:

Státní oblastní archiv v Praze:

Státní okresní archiv Benešov
 Státní okresní archiv Beroun
 Státní okresní archiv Kladno
 Státní okresní archiv Kolín
 Státní okresní archiv Kutná Hora
 Státní okresní archiv Nymburk se sídlem v Lysé nad Labem
 Státní okresní archiv Mělník
 Státní okresní archiv Mladá Boleslav
 Státní okresní archiv Praha-východ se sídlem v Přemyšlení
 Státní okresní archiv Praha-západ se sídlem v Dobřichovicích
 Státní okresní archiv Příbram
 Státní okresní archiv Rakovník

Státní oblastní archiv v Třeboni:

Státní okresní archiv České Budějovice
 Státní okresní archiv Český Krumlov
 Státní okresní archiv Jindřichův Hradec
 Státní okresní archiv Písek
 Státní okresní archiv Prachatice
 Státní okresní archiv Strakonice
 Státní okresní archiv Tábor

Státní oblastní archiv v Plzni:

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně

Státní okresní archiv Cheb

Státní okresní archiv Karlovy Vary

Státní okresní archiv Klatovy

Státní okresní archiv Plzeň-jih se sídlem v Blovicích

Státní okresní archiv Plzeň-sever se sídlem v Plasích

Státní okresní archiv Rokycany

Státní okresní archiv Sokolov se sídlem v Jindřichovicích

Státní okresní archiv Tachov

Státní oblastní archiv v Litoměřicích:

Státní okresní archiv Česká Lípa

Státní okresní archiv Děčín

Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani

Státní okresní archiv Jablonec nad Nisou

Státní okresní archiv Liberec

Státní okresní archiv Litoměřice se sídlem v Lovosicích

Státní okresní archiv Louny

Státní okresní archiv Most

Státní okresní archiv Semily

Státní okresní archiv Teplice

Státní oblastní archiv v Zámrsku:

Státní okresní archiv Hradec Králové

Státní okresní archiv Chrudim

Státní okresní archiv Jičín

Státní okresní archiv Náchod

Státní okresní archiv Pardubice

Státní okresní archiv Rychnov nad Kněžnou

Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli

Státní okresní archiv Trutnov

Státní okresní archiv Ústí nad Orlicí

Moravský zemský archiv:

Státní okresní archiv Blansko

Státní okresní archiv Brno-venkov se sídlem v Rajhradě

Státní okresní archiv Břeclav se sídlem v Mikulově

Státní okresní archiv Havlíčkův Brod

Státní okresní archiv Hodonín

Státní okresní archiv Jihlava

Státní okresní archiv Kroměříž
Státní okresní archiv Pelhřimov
Státní okresní archiv Třebíč
Státní okresní archiv Uherské Hradiště
Státní okresní archiv Vsetín
Státní okresní archiv Vyškov se sídlem ve Slavkově
Státní okresní archiv Zlín
Státní okresní archiv Znojmo
Státní okresní archiv Žďár nad Sázavou
Zemský archiv v Opavě:
Státní okresní archiv Bruntál se sídlem v Krnově
Státní okresní archiv Frýdek-Místek
Státní okresní archiv Jeseník
Státní okresní archiv Karviná
Státní okresní archiv Nový Jičín
Státní okresní archiv Olomouc
Státní okresní archiv Opava
Státní okresní archiv Prostějov
Státní okresní archiv Přerov
Státní okresní archiv Šumperk

Záměry změn:

Síť státních archivů podobu nezměnila, k určité transformaci došlo pouze po zřízení nové krajské sítě s cílem přizpůsobit územní působnost jednotlivých státních oblastních archivů. Další změny se nepřipravují.

d) Odbor azylové a migrační politiky

Právní úprava:

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

Dislokace pracovišť:

Oddělení	Kraj	Adresa	Plánované stěhování
Oddělení pobytového správního řízení Praha	PRAHA	K Letišti 550 Praha 6 - Ruzyně	Lhotecká 7 Praha 4
		Na Pankráci 72 Praha 4	Kodaňská 1441/46 Praha 10
		Lhotecká 7 Praha 4	Lhotecká 7 Praha 4
Nad Vršovskou horou 88/4 Praha 10		Nad Vršovskou horou 88/4 Praha 10	
Hládkov 682/9 Praha 6		Hládkov 682/9 Praha 6	
Cigánkova 1861/2 Praha 4 - Chodov		Cigánkova 1861/2 Praha 4 - Chodov	
Koněvova 188/32 Praha 3		hledají se prostory	
Nad Štolou 3 Praha 7		Nad Štolou 3 Praha 7	
nové pracoviště		Československého exilu 4 Praha 4	
Oddělení pobytu cizinců Středočeský kraj		Středočeský	Jiráskova 801 Benešov
	Severní 2952 Kladno		Severní 2952 Kladno
	Štefánikova 1304 Mladá Boleslav		Štefánikova 1304 Mladá Boleslav
	Žežická 498 Příbram		Žežická 498 Příbram
	Hornická 642 Kutná Hora		Hornická 642 Kutná Hora
Oddělení pobytového správního řízení Jihočeský kraj	Jihočeský	Pražská 1257/23 České Budějovice	Pražská 1257/23 České Budějovice
		Pražská 1257/23 České Budějovice	Pražská 1257/23 České Budějovice
Na Výstavišti 377 Písek		Na Výstavišti 377 Písek	
Janderova 147/II Jindřichův Hradec		Janderova 147/II Jindřichův Hradec	
Oddělení pobytového správního řízení Jihomoravský kraj	Jihomoravský	Hněvkovského 30/65 Brno	Hněvkovského 30/65 Brno
Oddělení pobytu cizinců Jihomoravský kraj		Hněvkovského 30/65 Brno	Hněvkovského 30/65 Brno
Oddělení pobytu cizinců Karlovarský kraj	Karlovarský	Krymská 1598/47 Karlovy Vary	Krymská 1598/47 Karlovy Vary

Oddělení	Kraj	Adresa	Plánované stěhování
Oddělení pobytového správního řízení Královéhradecký kraj	Královéhradecký	Ulrichovo nám. 810/4 Hradec Králové	Ulrichovo nám. 810/4 Hradec Králové
Oddělení pobytu cizinců Královéhradecký kraj		Ulrichovo nám. 810/4 Hradec Králové	Ulrichovo nám. 810/4 Hradec Králové
		Horská 78 Trutnov	Horská 78 Trutnov
Oddělení pobytu cizinců Pardubický kraj	Pardubický	Bulharská 936 Pardubice	hledají se prostory
Oddělení pobytu cizinců Liberecký kraj	Liberecký	Voroněžská 20 Liberec	Voroněžská 20 Liberec
Oddělení pobytového správního řízení Moravskoslezský kraj	Moravskoslezský	Milíčova 20 Ostrava	Milíčova 20 Ostrava
Oddělení pobytu cizinců Moravskoslezský kraj		Výstavní 55 Ostrava	Výstavní 55 Ostrava
		Beskydská 2061 Frýdek-Místek	Beskydská 2061 Frýdek-Místek
Oddělení pobytu cizinců Olomoucký kraj	Olomoucký	U Výstaviště 3183/18 Přerov	U Výstaviště 3183/18 Přerov
Oddělení pobytového správního řízení Plzeňský kraj	Plzeňský	Štefánikovo nám. 1 Plzeň	Štefánikovo nám. 1 Plzeň
Oddělení pobytu cizinců Plzeňský kraj		Slovanská Alej 2046/26 Plzeň	Slovanská Alej 2046/26 Plzeň
		Dragounská 130 Klatovy	Dragounská 130 Klatovy
Oddělení pobytového správního řízení Ústecký kraj	Ústecký	Berní 2261/1 Ústí nad Labem	Berní 2261/1 Ústí nad Labem
Oddělení pobytu cizinců Ústecký kraj		Berní 2261/1 Ústí nad Labem	Berní 2261/1 Ústí nad Labem
		Jiráskova 5338 Chomutov	Jiráskova 5338 Chomutov
Oddělení pobytu cizinců Kraj vysočina	Vysočina	Vrchlického 2667/46 Jihlava	Tolstého 1814/15 Jihlava
Oddělení pobytu cizinců Zlínský kraj	Zlínský	Pod Vrškem 5360 Zlín	Pod Vrškem 5360 Zlín
Oddělení mezinárodní ochrany	PRAHA	Nad Štolou 3 Praha 7 - Letná	Kodaňská 1441/46 Praha 10
		Aviatická 16 Praha 6 - Ruzyně	Aviatická 16 Praha 6 - Ruzyně
	Moravskoslezský	Na Kopci 5 Havířov	Na Kopci 5 Havířov
		Vyšní Lhoty 234	Vyšní Lhoty 234

Oddělení	Kraj	Adresa	Plánované stěhování
		Vyšní Lhoty	Vyšní Lhoty
	Královéhradecký	Tř. Rudé armády 999 Kostelec nad Orlicí	Tř. Rudé armády 999 Kostelec nad Orlicí
	Jihomoravský	Havířská 514 Zastávka u Brna	Havířská 514 Zastávka u Brna
	Středočeský	Jezová 1501 Bělá-Jezová	Jezová 1501 Bělá-Jezová

7. Český statistický úřad

Právní úprava, územní uspořádání:

ČSÚ je ze zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů „nezávislým správním úřadem s celostátní působností, který není zákonem organizačně členěn na organizační jednotky s působností v rámci krajů či jinak vymezených územních celků“. Vnitřní úprava ČSÚ počítá s existencí 14 krajských správ a jedná se o *de facto* odbory ČSÚ dle principu přiblížení státní statistické služby do regionů a v menší míře i dle principu specializace regionálních pracovišť.

Možné územní reorganizace:

V současnosti se o změnách tohoto stavu neuvažuje.

8. Český úřad zeměměřický a katastrální

Právní úprava:

Zákon č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

Sdělení Českého úřadu zeměměřického a katastrálního č. 384/2015 Sb., Seznam katastrálních pracovišť katastrálních úřadů, jejich názvy, sídla a územní obvody, ve kterých vykonávají působnost příslušného katastrálního úřadu k 1. lednu 2016.

Sídla a územní působnost ZaK inspektorátů (7):

1. Zeměměřický a katastrální inspektorát v Brně, který vykonává působnost pro územní obvody Jihomoravského kraje, Vysočiny a Zlínského kraje.
2. Zeměměřický a katastrální inspektorát v Českých Budějovicích, který vykonává působnost pro územní obvod Jihočeského kraje.
3. Zeměměřický a katastrální inspektorát v Liberci, který vykonává působnost pro územní obvody Libereckého kraje a Ústeckého kraje.
4. Zeměměřický a katastrální inspektorát v Opavě, který vykonává působnost pro územní obvody Olomouckého kraje a Moravskoslezského kraje.
5. Zeměměřický a katastrální inspektorát v Pardubicích, který vykonává působnost pro územní obvody Pardubického kraje a Královéhradeckého kraje.
6. Zeměměřický a katastrální inspektorát v Plzni, který vykonává působnost pro územní obvody Plzeňského kraje a Karlovarského kraje.
7. Zeměměřický a katastrální inspektorát v Praze, který vykonává působnost pro územní obvody hlavního města Prahy a Středočeského kraje.

Územní působnost a sídla **katastrálních úřadů** (14 + 94 katastrálních pracovišť jako jejich vnitřních organizačních jednotek):

1. Katastrální úřad pro hlavní město Prahu se sídlem v Praze,
2. Katastrální úřad pro Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích (7 pracovišť v území),
3. Katastrální úřad pro Karlovarský kraj se sídlem v Karlových Varech (3 pracoviště v území),
4. Katastrální úřad pro Královéhradecký kraj se sídlem v Hradci Králové (5 pracovišť v území),
5. Katastrální úřad pro Liberecký kraj se sídlem v Liberci (5 pracovišť v území),
6. Katastrální úřad pro Plzeňský kraj se sídlem v Plzni (8 pracovišť v území),
7. Katastrální úřad pro Pardubický kraj se sídlem v Pardubicích (4 pracoviště v území),
8. Katastrální úřad pro Středočeský kraj se sídlem v Praze (13 pracovišť v území),
9. Katastrální úřad pro Ústecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem (9 pracovišť v území),
10. Katastrální úřad pro Jihomoravský kraj se sídlem v Brně (10 pracovišť v území),
11. Katastrální úřad pro Moravskoslezský kraj se sídlem v Opavě (8 pracovišť v území),
12. Katastrální úřad pro Olomoucký kraj se sídlem v Olomouci (6 pracovišť v území),
13. Katastrální úřad pro Vysočinu se sídlem v Jihlavě (7 pracovišť v území),
14. Katastrální úřad pro Zlínský kraj se sídlem ve Zlíně (8 pracovišť v území).

Věcná působnost:

ČÚZaK:

- a) zabezpečuje jednotné provádění těchto činností
  1. správy katastru nemovitostí České republiky,
  2. budování a údržby bodových polí,
  3. tvorby, obnovy a vydávání základních a tematických státních mapových děl a jiných publikací,
  4. standardizace jmen nesídelních geografických objektů z území České republiky a jmen sídelních a nesídelních geografických objektů z území mimo Českou republiku,
  5. vytváření a vedení automatizovaného informačního systému zeměměřictví a katastru nemovitostí České republiky,
  6. dokumentace výsledků zeměměřických činností,
- b) koordinuje výzkum v zeměměřictví a katastru nemovitostí České republiky a systém vědeckotechnických informací pro tyto oblasti,
- c) zajišťuje a koordinuje mezinárodní spolupráci v zeměměřictví a katastru nemovitostí České republiky,
- d) řídí Zeměměřický úřad, inspektoráty a katastrální úřady, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak,
- e) vykonává správu centrální databáze katastru nemovitostí České republiky, která je vedena v celostátním rozsahu počítačovými prostředky, obsahuje data o nemovitostech a poskytuje údaje katastru nemovitostí formou dálkového přístupu,
- f) rozhoduje v případě pochybností, zda jde o výkon zeměměřických činností,
- g) schvaluje standardizovaná jména geografických objektů a názvy katastrálních území,
- h) rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutím Zeměměřického úřadu a inspektorátů,
- i) stanovuje správce základních a tematických státních mapových děl,
- j) uděluje a odnímá úřední oprávnění,
- k) organizuje a zajišťuje zkoušky odborné způsobilosti a srovnávací zkoušky odborné způsobilosti pro udělení úředního oprávnění,
- l) vede seznam fyzických osob, kterým udělil úřední oprávnění,
- m) vydává základní státní mapová díla a tematická státní mapová díla,
- n) vykonává správu základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí a informačního systému územní identifikace,
- o) plní další úkoly na úseku zeměměřictví podle zvláštního předpisu a provádí další činnosti potřebné pro rozvoj zeměměřictví a katastru nemovitostí České republiky.

Zeměměřický úřad (Praha):

- a) vykonává správu geodetických základů České republiky,
- b) rozhoduje o umístění, přemístění či odstranění měřických značek základního bodového pole, včetně signalizačního a ochranného zařízení bodu bodového pole,
- c) vykonává správu základních státních mapových děl a tematických státních mapových děl stanovených ČÚZaK.,
- d) vede databázové soubory bodů bodového pole evidovaných v technických jednotkách,
- e) vykonává správu základní báze geografických dat České republiky,
- f) vede Ústřední archiv zeměměřictví a katastru, který je specializovaným archivem,
- g) provádí zeměměřické činnosti na státních hranicích v dohodě se správcem dokumentárního díla státních hranic,
- h) projednává porušení pořádku na úseku zeměměřictví podle zvláštního zákona,
- i) plní další úkoly na úseku zeměměřictví, kterými ho pověří ČÚZaK.

Katastrální úřady:

- a) vykonávají státní správu katastru nemovitostí České republiky,
- b) vykonávají správu zhušťovacích bodů a podrobných polí polohového a výškového,
- c) projednávají porušení pořádku na úseku katastru nemovitostí České republiky podle zvláštního zákona,
- d) schvalují změny pomístního názvosloví a zabezpečují činnosti spojené se standardizací geografického názvosloví,
- e) schvalují změny hranic katastrálních území,
- f) vykonávají správu základních státních mapových děl stanovených Úřadem,
- g) plní další úkoly na úseku zeměměřictví a katastru nemovitostí České republiky, kterými je pověří ČÚZaK.

Záměry změn:

Žádné.

9. Ministerstvo dopravy, Drážní inspekce

Právní úprava:

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů

(Statut Drážní inspekce, Organizační řád Drážní inspekce)

Členění:

1. Ústřední inspektorát se sídlem v Praze a 4 územní inspektoráty (Praha, Brno, Plzeň, Ostrava)
2. Územní inspektorát Praha: kraje Hlavní město Praha, Královéhradecký (části), Liberecký, Středočeský (části), Ústecký (části)
3. Územní inspektorát Brno: kraje Jihočeský (části), Jihomoravský, Královéhradecký (části), Olomoucký (části), Pardubický, Vysočina (části), Zlínský (jih)
4. Územní inspektorát Plzeň: kraje Jihočeský (části), Karlovarský, Plzeňský, Středočeský (části), Ústecký (části), Vysočina (části)
5. Územní inspektorát Ostrava: kraje Moravskoslezský, Olomoucký (části), Zlínský (sever)

Záměry změn:

Nepředpokládají se. V červnu roku 2015 byla provedena dílčí úprava územní působnosti územních inspektorátů Drážní inspekce.

10. Český báňský úřad v Praze

Právní úprava státní báňské správy:

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 394/2011 Sb., o sídlech obvodních báňských úřadů

Organizační uspořádání:

Státní báňská správa má dvoustupňový charakter a jejími orgány jsou:

- a) Český báňský úřad v Praze jako ústřední orgán státní báňské správy České republiky,

b) obvodní báňské úřady s působností

1. Obvodní báňský úřad pro území Hlavního města Prahy a kraje Středočeského, se sídlem v Praze,
2. Obvodní báňský úřad pro území krajů Plzeňského a Jihočeského, se sídlem v Plzni,
3. Obvodní báňský úřad pro území kraje Karlovarského, se sídlem v Sokolově,
4. Obvodní báňský úřad pro území kraje Ústeckého, se sídlem v Mostě,
5. Obvodní báňský úřad pro území krajů Královéhradeckého a Pardubického, se sídlem v Hradci Králové,
6. Obvodní báňský úřad pro území krajů Jihomoravského a Zlínského, se sídlem v Brně,
7. Obvodní báňský úřad pro území krajů Moravskoslezského a Olomouckého, se sídlem v Ostravě,
8. Obvodní báňský úřad pro území krajů Libereckého a Vysočina, se sídlem v Liberci.

Mezi nejdůležitější úkoly orgánů státní báňské správy, jakožto specializovaných odborných orgánů, patří výkon vrchního dozoru nad hornickou činností a činností prováděnou hornickým způsobem (kontrolní a inspekční činnost), dále povolování hornické činnosti a dobývání nevyhrazených nerostů, povolování trhacích a ohňostrojných prací, vydávání povolení při nakládání s výbušninami, stanovování, změny a rušení dobývacích prostorů atd.

Rozmístění je voleno tak, aby sídla obvodních báňských úřadů byla co nejbližší dozorovaným činnostem, anebo podle odborného zaměření obvodního báňského úřadu.

Působnost orgánů státní báňské správy je stanovena zejména v zákonech:

- č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě (především § 39 až 42)
- č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon)
- č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem
- č. 85/2012 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů
- č. 83/2013 Sb., o označování a sledovatelnosti výbušnin pro civilní použití
- č. 259/2014 Sb., o prekurzorech výbušnin a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (zákon o prekurzorech výbušnin)
- č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice)
- č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií)
- č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní a střeliva
- č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů
- č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
- č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů

- č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace)
- č. 200/1990 Sb., o přestupcích
- č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

Záměry změn v pobočkové síti úřadů podřízených Českému báňskému úřadu a záměry změn kompetencí:

Z hlediska potřeb činností vykonávaných orgány státní báňské správy je stávající řešení postačující a změny v tzv. pobočkové síti (tj. u obvodních báňských úřadů) se nepředpokládají. Zásadní změny kompetencí obvodních báňských úřadů se rovněž nepředpokládají.

11. Ministerstvo životního prostředí

a) Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)

Právní úprava:

Svoji působnost vykonává ČIŽP podle zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů, další kompetence má stanoveny složkovými zákony upravujícími jednotlivé oblasti životního prostředí. Je specializovaným dozorovým orgánem podřízeným Ministerstvu životního prostředí, který se člení na ústředí s celorepublikovou působností a oblastní inspektoráty (OI) s vymezenou územní působností v rámci ČR.

Členění:

- Ředitelství – celorepubliková působnost, se sídlem Praha 9,
- OI Praha – hl. město Praha a kraj Středočeský, se sídlem Praha 6,
- OI Plzeň – kraj Plzeňský se sídlem v Plzni, pobočka v Karlových Varech,
- OI Ústí nad Labem – kraj Ústecký se sídlem v Ústí nad Labem,
- OI Liberec – kraj Liberecký se sídlem v Liberci,
- OI Hradec Králové – kraj Královéhradecký a Pardubický se sídlem v Hradci Králové,
- OI Havlíčkův Brod – kraj Vysočina se sídlem v Havlíčkově Brodě,
- OI České Budějovice – kraj Jihočeský se sídlem v Českých Budějovicích,
- OI Brno – kraj Jihomoravský se sídlem v Brně,
- OI Olomouc – kraj Olomoucký se sídlem v Olomouci, pobočka ve Zlíně,
- OI Ostrava – kraj Moravskoslezský se sídlem v Ostravě.

Záměry změn:

Žádné.

b) Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK)

Právní úprava:

Agentura je organizační složkou státu dle § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů. Je zřízena s účinností od 1. 1. 2015 zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění v rozhodné době, a je správním úřadem ve smyslu čl. 97 odst. 1 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

Územní působnost se vztahuje na celou Českou republiku, sídlem Agentury je Praha 11 – Chodov.

Členění:

- Regionální pracoviště Střední Čechy
- Regionální pracoviště Ústecko
- Regionální pracoviště Správy chráněné krajinné oblasti Slavkovský les
- Regionální pracoviště Správy chráněné krajinné oblasti Český les
- Regionální pracoviště Jižní Čechy
- Regionální pracoviště Správy Liberecko
- Regionální pracoviště Správy chráněné krajinné oblasti Kokořínsko – Máchův kraj
- Regionální pracoviště Správy chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy
- Regionální pracoviště Východní Čechy
- Regionální pracoviště Olomoucko
- Regionální pracoviště Správy chráněné krajinné oblasti Poodří
- Regionální pracoviště Správy chráněné krajinné oblasti Beskydy
- Regionální pracoviště Správy chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty
- Regionální pracoviště Jižní Morava.

Záměry změn:

Žádné.

c) Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ)

Právní úprava:

ČHMÚ byl zřízen vládním nařízením č. 96/1953 Sb., o Hydrometeorologickém ústavu, podle § 1 ústavního zákona č. 47/1950 Sb., o úpravách v organizaci veřejné správy. Opatřením Ministerstva životního prostředí č. 3/2004 o úpravě zřizovací listiny příspěvkové organizace ČHMÚ byl vydán úplný text úprav zřizovací listiny, poslední úprava byla vydána opatřením Ministerstva životního prostředí č. 15/2015 o vydání úplného znění zřizovací listiny ČHMÚ dne 30. 12. 2015.

Členění:

- Ředitelství ČHMÚ se sídlem v Praze – Komořanech
- Pobočka Praha – pro území Hl. města Prahy a Středočeského kraje
- Pobočka České Budějovice – pro území Jihočeského kraje
- Pobočka Plzeň – pro území Plzeňského a Libereckého kraje
- Pobočka Ústí nad Labem – pro území Ústeckého a Karlovarského kraje
- Pobočka Hradec Králové – pro území Královéhradeckého a Pardubického kraje
- Pobočka Brno – pro území Jihomoravského a Kraje Vysočina
- Pobočka Ostrava – pro území Olomouckého, Zlínského a Moravskoslezského kraje.

Záměry změn:

Žádné.

d) Správy národních parků

i. Krkonošský národní park (KRNAP)

Právní úprava:

KRNAP byl na základě zákona č. 40/1956 Sb. vyhlášen v roce 1963 vládním nařízením č. 41/1963 Sb., o zřízení Krkonošského národního parku. Ochranné pásmo pak bylo zřízeno nařízením vlády ČSR č. 58/1986 Sb., o ochranném pásmu Krkonošského národního parku. Nově byl KRNAP zřízen a podmínky jeho ochrany byly stanoveny nařízením vlády ČR č. 165/1991 Sb., kterým se zřizuje Krkonošský národní park a stanoví podmínky jeho ochrany. Základní ochranné podmínky národních parků a další náležitosti jsou upraveny zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Ministerstvo životního prostředí vydává podle § 31 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky ČR a obcí ČR (rozpočtová pravidla republiky), podle nařízení vlády ČR č. 165/1991 Sb., kterým se zřizuje KRNAP a stanoví podmínky jeho ochrany, a k uplatnění zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, úplné znění zřizovací listiny

KRNAP, zřízeného v roce 1963 Východočeským krajským národním výborem, převedeného do působnosti Ministerstva životního prostředí ke dni 1. 1. 1991.

Členění:

Správa KRNAP sídlí ve Vrchlabí a jejím posláním je ochrana přírody a krajiny na území KRNAP a jeho ochranného pásma tvořícího stejnojmennou biosférickou rezervaci.

Záměry změn:

Žádné.

ii. Národní park České Švýcarsko

Právní úprava:

Správa NP byla zřízena zákonem č. 161/1999 Sb. jako správní úřad podřízený Ministerstvu životního prostředí. Svoji působnost vykonává dále dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a je pověřena výkonem státní správy dle jiných předpisů.

Členění:

Vedení Správy NP – Krásná Lípa

Lesní správa a strážní služba – Jetřichovice

Skalní četa - Hřensko.

Záměry změn:

Žádné.

iii. Národní park Šumava

Právní úprava:

Správa NP Šumava je příspěvkovou organizací, která byla zřízena rozhodnutím ministra životního prostředí v souvislosti se zřízením Národního parku Šumava v roce 1991. Kompetence a působnost jsou dány zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, vykonává státní správu nejen v ochraně přírody a krajiny, ale i v ochraně zemědělského půdního fondu, myslivosti a rybářství. Spravuje státní majetek, zajišťuje péči o lesní pozemky, některá nelesní území a drobné vodní toky v NP Šumava.

Členění:

Sídlo Správy NP Šumava je ve Vimperku

Pracoviště a střediska – Prášily, Modrava, Stožec, Planá, Kašperské Hory, Kvilda, Alžbětín, Svinná Lada, Vlčí Jámy, Vysoké lávky, Zhůří, Stodůlky, Slunečná, Špičák, Smrčina, Zvonková a další.

Záměry změn:

Žádné.

iv. Národní park Podyjí

Právní úprava:

Správa NP Podyjí byla zřízena 1. 7. 1991 Ministerstvem životního prostředí ČR. Kompetence a působnost jsou vymezeny zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Základním úkolem je zajišťování ochrany přírody a krajiny na území NP Podyjí a jeho ochranného pásma.

Členění:

Sídlo Správy NP Podyjí – Znojmo.

Záměry změn:

Žádné.

Nad rámec popsaného shora Ministerstvo životního prostředí má v území České republiky odbory výkonu státní správy (OVSS) s vymezenou územní působností, která se přibližuje k současnému krajskému uspořádání:

- OVSS I Praha – územní působnost Středočeský kraj a Hl. město Praha,
- OVSS II České Budějovice – územní působnost Jihočeský kraj,
- OVSS III Plzeň – územní působnost Plzeňský kraj,
- OVSS IV Chomutov – územní působnost Ústecký a Karlovarský kraj,
- OVSS V Liberec – územní působnost Liberecký kraj,
- OVSS VI Hradec Králové – územní působnost Královéhradecký a Pardubický kraj,
- OVSS VII Brno – územní působnost Jihomoravský kraj a Vysočina,
- OVSS VIII Olomouc – územní působnost Olomoucký a Zlínský kraj,
- OVSS IX Ostrava – územní působnost Moravskoslezský kraj.

Do takto vymezené územní působnosti se však promítají i další specifické vlivy uspořádání resortu životního prostředí a těmi je příslušnost k výkonu státní správy k chráněným krajinným oblastem (CHKO) a národním parkům (NP), které svým historickým vymezením přesahují hranice krajů. Příslušnost jednotlivých OVSS ke správám národních parků a správám chráněných krajinných oblastí jako organizačních součástí AOPK je stanovena takto:

- OVSS I Praha – CHKO Blaník, CHKO Brdy, CHKO Český kras, CHKO Křivoklátsko,
- OVSS II Č. Budějovice – NP Šumava, CHKO Blanský les, CHKO Šumava, CHKO Třeboňsko,
- OVSS III Plzeň – CHKO Slavkovský les, CHKO Český les,
- OVSS IV Chomutov – CHKO České středohoří, CHKO Labské pískovce, NP České Švýcarsko,
- OVSS V Liberec – CHKO Český ráj, CHKO Jizerské hory, CHKO Lužické hory, CHKO Kokořínsko – Máchův kraj,
- OVSS VI Hradec Králové – Krkonošský NP, CHKO Broumovsko, CHKO Orlické hory, CHKO Železné hory,
- OVSS VII Brno – NP Podyjí, CHKO Moravský kras, CHKO Pálava, CHKO Žďárské vrchy,
- OVSS VIII Olomouc – CHKO Bílé Karpaty, CHKO Litovelské Pomoraví,
- OVSS IX Ostrava – CHKO Beskydy, CHKO Jeseníky, CHKO Poodří.

12. Ministerstvo obrany

a) Oddělení státního dozoru odboru státního dozoru sekce dozoru a kontroly Ministerstva obrany

Právní úprava:

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií

Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů

Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání

Vnitřní předpisy:

Rozkaz ministra obrany č. 92/2015 Věstníku Organizační řád Ministerstva obrany

Rozkaz ministra obrany č. 38/2003 Věstníku Energetická inspekce v rezortu Ministerstva obrany

Rozkaz ministra obrany č. 28/2002 Věstníku Státní odborný dozor v rezortu Ministerstva obrany

Rozkaz ministra obrany č. 31/2005 Věstníku Výkon požárního dozoru

Rozkaz ministra obrany č. 39/2011 Věstníku Zabezpečení výkonu působnosti Ministerstva obrany ve věcech územního plánování a stavebního řádu

Rozkaz ministryně obrany č. 11/2009 Věstníku Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a při výkonu služby

Normativní výnos Ministerstva obrany č. 76/ 2013 Věstníku Základní požadavky k zajištění bezpečnosti určených technických zařízení a jejich provozu

Členění, počet a rozmístění, působnost:

Členění, počet a rozmístění nevyplývá přímo ze zákona.

V současné době se jedná o **5 oddělení státního dozoru odboru státního dozoru sekce dozoru a kontroly Ministerstva obrany:**

- oddělení státního dozoru České Budějovice,
- oddělení státního dozoru Litoměřice,
- oddělení státního dozoru Pardubice,
- oddělení státního dozoru Brno,
- oddělení státního dozoru Olomouc.

Důvodem pro toto rozmístění je dislokace vojenských útvarů a vojenských zařízení a umístění objektů důležitých pro obranu státu, popř. určených technických zařízení v rámci České republiky.

Oddělení státního dozoru zejm.:

- a) vykonává státní odborný dozor nad bezpečností a ochranou zdraví při výkonu vojenské činné služby (§ 100 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání),
- b) provádí státní odborný dozor nad určenými technickými zařízeními a bezpečností jejich provozu (§ 7 odst. 1 písm. d) zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky),
- c) vykonává dozor nad dodržováním zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, a zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, v objektech důležitých pro obranu státu (viz § 96 odst. 8 energetického zákona),

- d) vykonává kontrolu dodržování zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, v objektech důležitých pro obranu státu (§ 13a tohoto zákona), uplatňuje závazná stanoviska podle tohoto zákona v územním řízení a stavebním řízení u staveb důležitých pro obranu státu (§ 13 odst. 4 tohoto zákona),
- e) vykonává činnosti Ministerstva obrany jako speciálního stavebního úřadu u vojenských leteckých staveb podle § 15 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), a vojenského stavebního úřadu u staveb důležitých pro obranu státu podle § 16 odst. 2 písm. a) téhož zákona,
- f) vykonává státní požární dozor podle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve vojenských objektech, vojenských útvarech, vojenských zařízeních, vojenských záchranných útvarech a u právnické osoby založené nebo zřízené Ministerstvem obrany (§ 85a a § 31 tohoto zákona).

- Působnost oddělení státního dozoru je upravena také vnitřními předpisy, komplexně rozkazem ministra obrany č. 92/2015 Věstníku Organizační řád Ministerstva obrany.

Záměry změn:

Nejsou.

b) Oddělení ochrany územních zájmů odboru ochrany územních zájmů a řízení programů nemovité infrastruktury sekce ekonomické a majetkové Ministerstva obrany

Právní úprava:

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky

Vnitřní předpisy:

Rozkaz ministra obrany č. 92/2015 Věstníku Organizační řád Ministerstva obrany

Rozkaz ministra obrany č. 39/2011 Věstníku Zabezpečení výkonu působnosti Ministerstva obrany ve věcech územního plánování a stavebního řádu

Členění, počet a rozmístění, působnost:

Členění, počet a rozmístění nevyplývá přímo ze zákona.

V současné době se jedná o 2 oddělení ochrany územních zájmů odboru ochrany územních zájmů a řízení programů nemovité infrastruktury sekce ekonomické a majetkové Ministerstva obrany (další oddělení je také v Praze):

- oddělení ochrany územních zájmů Pardubice,
- oddělení ochrany územních zájmů Brno.

Důvodem pro toto rozmístění je dislokace vojenských útvarů a vojenských zařízení a umístění objektů důležitých pro obranu státu v rámci České republiky.

Oddělení ochrany územních zájmů zejm.:

- a) zabezpečuje ochranu územních zájmů Ministerstva obrany v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), a zákonem č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky,
  - b) vymezuje a oznamuje zájmová území Ministerstva obrany podle požadavků věcně příslušných odborných orgánů Ministerstva obrany v rámci poskytování nových a aktualizace dříve uplatněných dat územně analytických podkladů,
  - c) zpracovává a vydává stanoviska Ministerstva obrany podle § 6 odst. 1 písm. h) zákona č. 222/1999 Sb. k zásadám územního rozvoje jednotlivých krajů a k územně plánovací dokumentaci obcí,
  - d) spolupracuje s odbornými orgány Ministerstva obrany při vydávání závazných stanovisek Ministerstva obrany jako dotčeného orgánu ve správních řízeních podle zákona č. 183/2006 Sb.,
  - e) vyhodnocuje z hlediska zájmů Ministerstva obrany akce civilní investiční výstavby, územně plánovací činnost a akce měnící území předkládané v rámci správního řízení a vydává závazná souhlasná stanoviska za Ministerstvo obrany.
- Působnost oddělení ochrany územních zájmů je upravena také vnitřními předpisy, zejm. rozkazem ministra obrany č. 92/2015 Věstníku Organizační řád Ministerstva obrany.

Záměry změn:

Nejsou.

c) Oddělení zdravotních agend odboru správních činností sekce podpory Ministerstva obrany

Právní úprava:

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů
Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon)

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání

Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech)

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů

Zákon č. 268/2014 Sb., o zdravotnických prostředcích a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Vnitřní předpisy:

Rozkaz ministra obrany č. 92/2015 Věstníku Organizační řád Ministerstva obrany

Členění, počet a rozmístění, působnost:

Členění, počet a rozmístění nevyplyvá přímo ze zákona.

Oddělení zdravotních agend odboru správních činností sekce podpory Ministerstva obrany je dislokováno v Hradci Králové. Důvodem pro toto umístění je dislokace vojenských útvarů a vojenských zařízení a umístění objektů důležitých pro obranu státu v rámci České republiky.

Oddělení zdravotních agend zejm.:

- a) zabezpečuje výkon státní správy a státního zdravotního dozoru v oblasti ochrany veřejného zdraví podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, v rezortu Ministerstva obrany (§ 78 odst. 1 písm. c), § 83 odst. 1), koordinuje realizaci základních hygienických a protiepidemických opatření v rezortu Ministerstva obrany, odpovídá za vydávání nařízení pro realizaci pravidelných a mimořádných očkování,
- b) zabezpečuje výkon státního dozoru nad radiační ochranou podle zákona č. 18/1997 Sb. v rezortu Ministerstva obrany (§ 47 odst. 11),
- c) zabezpečuje výkon státní správy a státního veterinárního dozoru v oblasti veterinární péče podle zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon) /§ 43 písm. b), § 45/, zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání (§ 19 odst. 1 písm. d), § 22 odst. 3), a zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (§ 14), v rezortu Ministerstva obrany,

d) zabezpečuje výkon státní správy v oblasti nakládání s léčivy podle zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech) /§ 10 odst. 1 písm. d), § 12/, nakládání s návykovými látkami podle zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, a nakládání se zdravotnickými prostředky podle zákona č. 268/2014 Sb., o zdravotnických prostředcích a o změně zákona č. 634/2004 Sb. v resortu Ministerstva obrany.

- Působnost oddělení zdravotních agend je upravena vnitřním předpisem, kterým je rozkaz ministra obrany č. 92/2015 Věstníku Organizační řád Ministerstva obrany.

Záměry změn:

Nejsou.

d) Oddělení kontroly hospodaření s majetkem odboru správních činností sekce podpory Ministerstva obrany

Právní úprava:

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích (zejm. § 48 odst. 2)

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)

Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 123/2003 Sb.

Vnitřní předpisy:

Rozkaz ministra obrany č. 92/2015 Věstníku Organizační řád Ministerstva obrany

Rozkaz ministra obrany č. 48/2013 Věstníku Hospodaření a nakládání s majetkem v působnosti Ministerstva obrany

Rozkaz ministra obrany č. 5/2003 Věstníku Finanční kontrola v působnosti Ministerstva obrany

Normativní výnos Ministerstva obrany č. 16/2003 Výkon finanční kontroly v působnosti Ministerstva obrany

Členění, počet a rozmístění, působnost:

Členění, počet a rozmístění nevyplývá přímo ze zákona.

Oddělení kontroly hospodaření s majetkem odboru správních činností sekce podpory Ministerstva obrany je dislokováno ve Staré Boleslavi. Důvodem pro toto umístění je dislokace vojenských útvarů a vojenských zařízení a umístění objektů důležitých pro obranu státu v rámci České republiky.

Oddělení kontroly hospodaření s majetkem:

- a) provádí následnou řídicí kontrolu hospodaření s majetkem státu ve vymezeném rozsahu,
- b) zpracovává zásady a odborně a metodicky řídí kontroly hospodaření s majetkem státu ve vymezeném rozsahu,
- c) plánuje a organizuje následné řídicí kontroly hospodaření s majetkem státu ve vymezeném rozsahu,
- d) provádí zjišťování skutečného stavu hospodaření s majetkem státu ve vymezeném rozsahu, jeho porovnání s požadovaným stavem a stanovení příčin zjištěných odchylek za účelem předcházení vzniku škod na majetku u vybraných vojenských útvarů a vojenských zařízení.

Oddělení vykonává činnosti vyplývající jednak z právních předpisů – zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích (zejm. § 48 odst. 2), či zákona o finanční kontrole (§ 27), jednak z vnitřních předpisů Ministerstva obrany, zejm. rozkazu ministra obrany č. 92/2015 Věstníku Organizační řád Ministerstva obrany.

Záměry změn:

Nejsou.

e) Oddělení analýz kontrol a podpory odboru správních činností sekce podpory Ministerstva obrany

Právní úprava:

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích (zejm. § 48 odst. 2)

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)

Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 123/2003 Sb.

Vnitřní předpisy:

Rozkaz ministra obrany č. 92/2015 Věstníku Organizační řád Ministerstva obrany

Rozkaz ministra obrany č. 48/2013 Věstníku Hospodaření a nakládání s majetkem v působnosti Ministerstva obrany

Rozkaz ministra obrany č. 5/2003 Věstníku Finanční kontrola v působnosti Ministerstva obrany

Normativní výnos Ministerstva obrany č. 16/2003 Výkon finanční kontroly v působnosti Ministerstva obrany

Členění, počet a rozmístění, působnost:

Členění, počet a rozmístění nevyplývá přímo ze zákona.

Oddělení analýz kontrol a podpory odboru správních činností sekce podpory Ministerstva obrany je dislokováno ve Staré Boleslavi. Důvodem pro toto umístění je dislokace vojenských útvarů a vojenských zařízení a umístění objektů důležitých pro obranu státu v rámci České republiky.

Oddělení analýz kontrol a podpory mj.:

- a) analyzuje výstupy z kontrol a navrhuje přijetí opatření k nápravě nedostatků,
- b) vyhodnocuje výsledky kontrol v oblasti hospodaření s majetkem státu ve vymezeném rozsahu,
- c) kontroluje odstranění nedostatků z prováděných kontrol,
- d) zpracovává návrhy rozhodnutí o odvolání proti kontrolním zjištěním a návrhy na vyřízení stížností podaných v souvislosti s provedenými kontrolami.

Oddělení vykonává činnosti vyplývající jednak z právních předpisů – zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích (zejm. § 48 odst. 2), či zákona o finanční kontrole (§ 27), jednak z vnitřních předpisů Ministerstva obrany, zejm. rozkazu ministra obrany č. 92/2015 Věstníku Organizační řád Ministerstva obrany.

Záměry změn:

Nejsou.

f) Krajská vojenská velitelství (KVV)

Právní úprava:

Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů

Vnitřní předpisy (demonstrativní výčet):

Rozkaz ministra obrany č. 92/2015 Věstníku Organizační řád Ministerstva obrany

Org-2-1 Působnost a organizační struktura krajského vojenského velitelství

Org-8-3 Plánování a zabezpečení přípravy vojáků v záloze

Zákl-3 Základní ustanovení o průběhu vojenských cvičení a výjimečných vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze

Dopl-1-1 Odvodní řízení, dobrovolné převzetí výkonu branné povinnosti a povolávání vojáků k výkonu vojenského cvičení nebo výjimečného vojenského cvičení

RMO č. 16/2007 Věstníku Střežení (ochrana) objektů důležitých pro obranu České republiky

Členění, počet a rozmístění, působnost KVV:

Členění, počet a rozmístění KVV vyplývá přímo ze zákona.

KVV byla zřízena branným zákonem (§ 9) jako vojenské správní úřady. V čele KVV je ředitel, kterým je voják z povolání. KVV vykonávají státní správu podle branného zákona a dalších zvláštních právních předpisů. KVV jako vojenské orgány současně plní úkoly obrany státu. Názvy, sídla a územní obvody KVV jsou uvedeny v příloze k brannému zákonu. Rozmístění KVV odpovídá územnímu členění státu na kraje.

Celkem se jedná o 14 KVV:

- Krajské vojenské velitelství hlavní město Praha,
- Krajské vojenské velitelství Praha,
- Krajské vojenské velitelství České Budějovice,
- Krajské vojenské velitelství Plzeň,
- Krajské vojenské velitelství Karlovy Vary,
- Krajské vojenské velitelství Ústí nad Labem,

- Krajské vojenské velitelství Liberec,
- Krajské vojenské velitelství Hradec Králové,
- Krajské vojenské velitelství Pardubice,
- Krajské vojenské velitelství Jihlava,
- Krajské vojenské velitelství Brno,
- Krajské vojenské velitelství Olomouc,
- Krajské vojenské velitelství Ostrava,
- Krajské vojenské velitelství Zlín.

KVV jsou také služebními úřady podle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů.

Podle **branného zákona** KVV zejména:

- a) rozhoduje o žádostech ve věcech dobrovolného převzetí branné povinnosti (§ 3), dobrovolného převzetí výkonu branné povinnosti (§ 4), uzavírá dohody o zařazení do aktivní zálohy s vojákem (§ 5 odst. 3),
- b) povolává na vojenské cvičení a výjimečné vojenské cvičení (§ 12 – 13),
- c) povolává vojáky v záloze do mimořádné služby (§ 15). Do mimořádné služby se může u příslušného KVV dobrovolně přihlásit i voják v záloze, který k jejímu výkonu povolán nebyl,
- d) rozhoduje o zproštění výkonu mimořádné služby a vede evidenci zproštěných vojáků v záloze (§ 17),
- e) plní úkoly v oblasti odvodního řízení – např. zapíše k odvodnímu řízení občany v rozsahu stanoveném nařízením vlády na základě údajů získaných ze základního registru obyvatel a z evidence obyvatel (§ 18 odst. 3), u KVV se zřizují odvodní komise (§ 20),
- f) povolává vojáka v záloze k přezkumnému řízení povolávacím rozkazem (§ 29 odst. 5),
- g) vede vojenskou evidenci (§ 31).

Působnost KVV je dále rozpracována vnitřními předpisy, zejm. vojenským předpisem Org-2-1 Působnost a organizační struktura krajského vojenského velitelství.

Záměry změn:

V souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 45/2016 Sb., o službě vojáků v záloze, a zákona č. 47/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, dojde k 1. 7. 2016 k rozšíření působnosti krajských vojenských velitelství. Se změnami rozmístění jednotlivých krajských vojenských velitelství ani se změnami jejich počtu se nepočítá.

g) Újezdní úřady

Právní úprava:

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 15/2015 Sb., o zrušení vojenského újezdu Brdy, o stanovení hranic vojenských újezdů, o změně hranic krajů a o změně souvisejících zákonů (zákon o hranicích vojenských újezdů)

Další zákony – např.:

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší

Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů

Vnitřní předpisy:

Rozkaz ministra obrany č. 92/2015 Věstníku Organizační řád Ministerstva obrany

Normativní výnos Ministerstva obrany č. 15/2010 Věstníku Činnost ve vojenských újezdech

Členění, počet a rozmístění, působnost újezdních úřadů:

Členění, počet a rozmístění újezdních úřadů vyplývá přímo ze zákona.

Podle § 31 odst. 1 zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, státní správu na území vojenského újezdu vykonává správní úřad s názvem újezdní úřad. Újezdní úřad je současně vojenským orgánem, který plní úkoly při zajišťování obrany státu. Je podřízen Ministerstvu obrany. V čele újezdního úřadu je přednosta, kterým je voják z povolání.

V současné době se jedná celkem o 4 újezdní úřady:

- Újezdní úřad Boletice se sídlem v obci Kájov,
- Újezdní úřad Březina se sídlem ve městě Vyškov,
- Újezdní úřad Hradiště se sídlem ve městě Karlovy Vary,
- Újezdní úřad Libavá se sídlem v obci Město Libavá.

Zákonem č. 15/2015 Sb. byl uplynutím dne 31. prosince 2015 zrušen vojenský újezd Brdy a Újezdní úřad vojenského újezdu Brdy se sídlem v obci Jince.

Rozmístění újezdních úřadů, resp. jejich sídel upravuje § 6 zákona č. 15/2015 Sb. a je vázáno na rozmístění vojenských újezdů (a jejich hranice) v rámci České republiky.

Působnost újezdního úřadu vyplývá především z **§ 33 odst. 1 zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.**

Újezdní úřad za účelem zajišťování obrany státu, výcviku ozbrojených sil a vojenského a hospodářského využití území újezdu:

- a) pořizuje územní plán újezdu,
- b) koordinuje využívání území újezdu k vojenské a hospodářské činnosti mezi cvičícími jednotkami ozbrojených sil a osobami provozujícími hospodářskou činnost,
- c) zabezpečuje podmínky pro výcvik ozbrojených sil v polních podmínkách,
- d) povoluje vstup na území újezdu,
- e) stanovuje režimová a bezpečnostní opatření na území újezdu, kontroluje a vyžaduje jejich dodržování,
- f) projednává přestupek na úseku obrany spočívající v úmyslném narušení režimu ochrany a vstupu do vojenského objektu, který je vymezený zvláštním předpisem,
- g) pečuje o trvalé označení územních hranic újezdu, odpovídá za vyznačení hranic újezdu v terénu a za vyznačení bezpečnostních a ochranných pásem na území újezdu,
- h) zabezpečuje správu účelových komunikací,
- i) stanovuje místní a přechodnou úpravu provozu na účelových komunikacích z moci úřední,
- j) stanovuje opatření k zabezpečení čistoty a veřejného pořádku, k požární ochraně, k ochraně přírody a krajiny, k zásobování vodou, k čištění odpadních vod a k jejímu odvádění,
- k) zabezpečuje součinnost a koordinaci s ostatními orgány státní správy, s orgány krajů a obcí.

Působnost újezdního úřadu je stanovena i **dalšími právními předpisy**, např.:

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) – § 10 odst. 2 a § 16 odst. 1
- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů – § 71 písm. l) a § 80

- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny – § 75 odst. 1 písm. i), § 78a
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) – § 104, 105
- Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu – § 13 odst. 2
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích – § 40 odst. 1 a 6
- Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší – § 27 odst. 2

Uvedená zákonná působnost je dále rozpracována vnitřním předpisem normativní výnos Ministerstva obrany č. 15/2010 Věstníku Činnost ve vojenských újezdech (zejm. část druhá hlavní úkoly újezdního úřadu).

Újezdní úřady jsou také služebními úřady podle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů.

Záměry změn:

Nejsou.

h) Úřad pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti

Právní úprava:

Zákon č. 309/2000 Sb., o obranné standardizaci, katalogizaci a státním ověřování jakosti výrobků a služeb určených k zajištění obrany státu a o změně živnostenského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Vnitřní předpisy:

Rozkaz ministra obrany č. 26/2004 Věstníku Zabezpečení obranné standardizace v rezortu Ministerstva obrany

Rozkaz ministra obrany č. 18/2011 Věstníku Státní ověřování jakosti výrobků a služeb v rezortu Ministerstva obrany

Rozkaz ministra obrany č. 25/2004 Věstníku Katalogizace majetku v působnosti Ministerstva obrany

Členění, počet a rozmístění, působnost:

Členění, počet a rozmístění nevyplývá přímo ze zákona.

V současné době se jedná o 2 odbory státního ověřování jakosti:

- odbor státního ověřování jakosti Čechy,
- odbor státního ověřování jakosti Morava.

Odbor státního ověřování jakosti zjišťuje podle § 17 zákona č. 309/2000 Sb. na žádost odběratele, zda dodavatel plní požadavky na jakost vyplývající ze smlouvy, a sice zda:

- a) výrobek nebo služba se shoduje s požadavky stanovenými v této smlouvě,
- b) dodavatel poskytuje záruky na jakost výrobku nebo služby stanovené v této smlouvě,
- c) dodavatel je schopen plnit další požadavky stanovené odběratelem v této smlouvě.

Uvedená zákonná působnost je dále rozpracována vnitřními předpisy, rozkazem ministra obrany č. 26/2004 Věstníku Zabezpečení obranné standardizace v rezortu Ministerstva obrany, rozkazem ministra obrany č. 18/2011 Věstníku Státní ověřování jakosti výrobků a služeb v rezortu Ministerstva obrany a rozkazem ministra obrany č. 25/2004 Věstníku Katalogizace majetku v působnosti Ministerstva obrany.

Ačkoli jsou odbory státního ověřování jakosti Čechy a Morava označeny teritoriálně, jedná se o kombinaci označení dislokace ředitelství odboru ve vazbě na teritoriální umístění dodavatelů výrobků a služeb určených k zajištění obrany státu členěných dle jednotlivých komodit. Vlastní provádění státního ověřování jakosti jednotlivých komodit na základě smluv uzavřených mezi dodavatelem a odběratelem probíhá přímo u dodavatelů, tj. v jejich vlastních výrobních prostorech.

Odbor státního ověřování jakosti Čechy – působnost v rámci státního ověření jakosti výrobků a služeb v oblasti letecké techniky, padákové techniky a záchranných prostředků a spojovací a radiolokační techniky. Sídlo odboru státního ověřování jakosti Čechy jsou Pardubice, detašovaná pracoviště jsou Praha – Kbely, Vodochody.

Odbor státního ověřování jakosti Morava – vykonává působnost v rámci státního ověření jakosti výrobků a služeb v oblasti pozemní techniky, automobilní techniky, zbraní, munice a speciálního materiálu a materiálu týlového zabezpečení. Sídlo odboru státního ověřování jakosti Morava je Ostrava, detašovaná pracoviště jsou Olomouc, Brno.

Záměry změn:

Nejsou.

13. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových

Právní úprava:

Zákon č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, ve znění pozdějších předpisů.

Hospodaření Úřadu:

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů.

Další všeobecně závazné předpisy.

Působnost a činnost Úřadu:

1. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (dále jen „Úřad“) byl zřízen zákonem č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, ze dne 2. května 2002 s účinností od 1. července 2002.
2. Úřad je organizační složkou státu a samostatnou účetní jednotkou se sídlem v hlavním městě Praze.
3. Organizační řád Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (dále jen „Organizační řád“) je základním vnitřním předpisem Úřadu. Stanoví zejména zásady činnosti a řízení Úřadu, působnosti, rozsah pravomocí, povinností a odpovědnosti jeho vedoucích zaměstnanců, jakož i soustavu vnitřních předpisů Úřadu.
4. Organizační řád Úřadu a jeho změny a doplnění schvaluje ministr financí a vydává generální ředitel Úřadu.
5. Vznik jednotlivých útvarů Úřadu, jejich vnitřní strukturu a náplň činnosti a úkoly těchto útvarů stanoví generální ředitel Úřadu vnitřním předpisem.
6. Úřad zejména:
  - a) jedná za stát v řízení před soudy, rozhodčími orgány, správními úřady a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku státu,
  - b) zpracovává písemná právní stanoviska v jednotlivých věcech týkajících se majetku na základě žádosti organizačních složek a státních organizací,
  - c) je příslušný hospodařit s veškerým majetkem včetně práv, s nímž byly příslušné hospodařit okresní úřady nebo Ministerstvo financí podle ustanovení § 9 a §11 zákona o majetku,

- d) plní další úkoly spojené s odpovědností za závazky České republiky související s tímto majetkem,
- e) poskytuje obcím právní pomoc spočívající v zastupování obcí v řízení před soudem,
- f) vykonává správu zajištěného majetku a věcí v trestním řízení v souladu se zákonem o zajištění majetku,
- g) plní úkoly spojené s nedostatečně určitě identifikovanými vlastníky v katastru nemovitostí,
- h) plní další úkoly stanovené zvláštními zákony.

Členění:

Úřad má celostátní působnost a vykonává svoji činnost ze zákona prostřednictvím svých územních pracovišť (ÚP), která působí v sídlech krajských soudů a v hlavním městě Praze pro územní obvody krajských soudů a pro území hlavního města Prahy. Ucelenou část činnosti v rámci územního pracoviště mimo jeho sídlo vykonává odloučené pracoviště (OP).

Územní pracoviště	odbor Odloučené pracoviště	referát
ÚSTŘEDÍ		
ÚP v hl. m. PRAZE		
ÚP STŘEDNÍ ČECHY		
	OP Benešov	
	OP Beroun	
	OP Kladno	
	OP Kolín	
	OP Mladá Boleslav	
	OP Příbram	
ÚP PLZEŇ		
	OP Domažlice	
	OP Karlovy Vary	
	OP Klatovy	
ÚP ÚSTÍ NAD LABEM		
	OP Česká Lípa	
	OP Chomutov	
	OP Liberec	
	OP Litoměřice	
	OP Louny	
	OP Teplice	
ÚP HRADEC KRÁLOVÉ		
	OP Havlíčkův Brod	
	OP Jičín	
	OP Náchod	

Územní pracoviště	odbor Odloučené pracoviště	referát
	OP Pardubice	
	OP Rychnov nad Kněžnou	
	OP Semily	
	OP Svitavy	
	OP Trutnov	
	OP Ústí nad Orlicí	
ÚP BRNO		
	OP Břeclav	
	OP Hodonín	
	OP Jihlava	
	OP Kroměříž	
	OP Prostějov	
	OP Uherské Hradiště	
	OP Vyškov	
	OP Zlín	
	OP Znojmo	
	OP Žďár nad Sázavou	
ÚP OSTRAVA		
	OP Frýdek-Místek	
	OP Nový Jičín	
	OP Olomouc	
		referát Přerov
	OP Opava	
	OP Šumperk	
		referát Jeseník
	OP Vsetín	
ÚP ČESKÉ BUDĚJOVICE		
		referát Písek
		referát Prachatice
	OP Jindřichův Hradec	
	OP Pelhřimov	
	OP Strakonice	
	OP Tábor	

Záměry změn

Vzhledem k tomu, že členění Úřadu na jednotlivá územní pracoviště je stanoveno závazným právním předpisem, nemá Úřad možnost toto uspořádání měnit přímo svým vnitřním aktem řízení. Může ale v rámci svojí působnosti upravovat vnitřní organizační uspořádání územních pracovišť. V průběhu roku 2016 připravuje Úřad interním organizačním opatřením zřídit z referátu Přerov odloučené pracoviště Přerov.

14. Ministerstvo průmyslu a obchodu

a) Česká obchodní inspekce

Právní úprava:

Zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů

Členění

Ústřední inspektorát se sídlem v Praze

7 oblastních inspektorátů:

1. Středočeský a Hl. město Praha se sídlem v Praze
2. Jihočeský a Vysočina se sídlem v Českých Budějovicích
3. Plzeňský a Karlovarský se sídlem v Plzni
4. Ústecký a Liberecký se sídlem v Ústí nad Labem
5. Královéhradecký a Pardubický se sídlem v Hradci Králové
6. Jihomoravský a Zlínský se sídlem v Brně
7. Moravskoslezský a Olomoucký se sídlem v Ostravě-Třebovicích

Záměry změn:

Žádné.

b) Státní energetická inspekce

Právní úprava:

Hlava šestá zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů.

Členění:

Ústřední inspektorát se sídlem v Praze

10 územních inspektorátů:

1. Územní inspektorát pro hl. m. Prahu a Středočeský kraj se sídlem v Praze
2. Územní inspektorát pro Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích
3. Územní inspektorát pro Plzeňský a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni
4. Územní inspektorát pro Ústecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem
5. Územní inspektorát pro Liberecký kraj se sídlem v Liberci
6. Územní inspektorát pro Královéhradecký a Pardubický kraj se sídlem v Hradci Králové
7. Územní inspektorát pro Jihomoravský kraj a Kraj Vysočina se sídlem v Brně
8. Územní inspektorát pro Olomoucký kraj se sídlem v Olomouci
9. Územní inspektorát pro Zlínský kraj se sídlem ve Zlíně
10. Územní inspektorát pro Moravskoslezský kraj se sídlem Ostrava-Třebovice

Záměry změn:

Žádné.

c) Živnostenské úřady

Právní úprava:

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Členění:

Živnostenský úřad České republiky se sídlem v Praze – jeho působnost vykonává Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Krajské živnostenské úřady (kterými jsou odbory krajských úřadů, a na území hl. m. Prahy živnostenský odbor Magistrátu hl. m. Prahy.

Obecní živnostenské úřady (kterými jsou odbory obecní úřadů obcí s rozšířenou působností a na území hl. m. Prahy živnostenské odbory úřadů městských částí určených Statutem hl. m. Prahy.

Záměry změn:

Žádné.

d) Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva

Právní úprava:

zákon č. 156/2000 Sb. o ověřování střelných zbraní a střeliva, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice)

Členění:

Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva je správním úřadem s celostátní působností se sídlem v Praze, Jilmová 759/12, 130 00.

Další pracoviště:

- Pracoviště Tábor – (Roháčova 2614, 390 02 Tábor),
- Detašované pracoviště Brno – Zábřdovická 801/11, 615 00 Brno-Zábřdovice,
- Detašované pracoviště Uherský Brod – Česká Zbrojovka, a.s. Svatopluka Čecha 1283, 688 27 Uherský Brod,

- Detašované pracoviště Polička – Poličské strojírnny, a.s., č. p. 1145, P. O. BOX č. 44, 572 01 Polička, Horní náměstí,
- Laboratoř pyrotechniky, výbušnín, balisticky odolných materiálů, zbraní a ADR.

Záměry změn:

Žádné.

15. Ministerstvo kultury

a) Národní památkový ústav

Právní úprava:

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů;

Statut NPÚ, Hlavní organizační řád

Územní uspořádání:

Generální ředitelství NPÚ (1 – Praha)

Územní odborná pracoviště (14, v každém kraji 1)

1. Územní odborné pracoviště v hl. m. Praze
2. Územní odborné pracoviště středních Čech v Praze
3. Územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích
4. Územní odborné pracoviště v Plzni
5. Územní odborné pracoviště v Lokti
6. Územní odborné pracoviště v Ústí nad Labem
7. Územní odborné pracoviště v Liberci
8. Územní odborné pracoviště v Josefově
9. Územní odborné pracoviště v Pardubicích
10. Územní odborné pracoviště v Telči
11. Územní odborné pracoviště v Brně
12. Územní odborné pracoviště v Olomouci
13. Územní odborné pracoviště v Kroměříži
14. Územní odborné pracoviště v Ostravě

Územní památkové správy (4):

v Praze, v Českých Budějovicích, na Sychrově a v Kroměříži

Záměry změn:

S ohledem na skutečnost, že poslední reorganizace proběhla poměrně nedávno (2013) a stávající stav je v zásadě vyhovující, se změnami územního uspořádání se výhledově nepočítá.

16. Nejvyšší kontrolní úřad

Právní úprava:

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších úprav

Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů

Členění:

Ústředí Nejvyššího kontrolního úřadu

9 územních odborů:

- Územní odbor VII. Liberec
- Územní odbor VIII. Ústí nad Labem
- Územní odbor IX. Plzeň
- Územní odbor X. České Budějovice
- Územní odbor XI. Hradec Králové
- Územní odbor XII. Jihlava
- Územní odbor XIII. Brno
- Územní odbor XV. Ostrava
- Územní odbor XIV. Olomouc

Záměry změn:

Žádné.

17. Český telekomunikační úřad

Právní úprava:

Působnost Českého telekomunikačního úřadu je dána zejména:

zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů,

zákonem č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů,

zákonem č. 206/2005 Sb., o ochraně některých služeb v oblasti rozhlasového a televizního vysílání a služeb informační společnosti, ve znění zákona č. 281/2009 Sb.,

zákonem č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

Členění:

Ústředí Českého telekomunikačního úřadu

oblastní odbory (7):

1. pro Prahu
2. pro Jihočeskou oblast
3. pro Západočeskou oblast
4. pro Severočeskou oblast
5. pro Východočeskou oblast
6. pro Severomoravskou oblast
7. pro Jihomoravskou oblast

Záměry změn:

Změny v územním uspořádání se nepředpokládají.

18. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

a) Česká školní inspekce

Právní úprava:

Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon) – (§173, §174)

Zákon č. 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, (§ 7 odst. 3).

Členění:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Česká školní inspekce

Krajská úroveň – Krajské inspektoráty (14)

Obecní úroveň – žádné

Záměry změn:

Žádné.

19. Krajské úřady

Právní úprava:

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů

Organizační uspořádání:

14 krajů, tři z nich mají detašovaná pracoviště KÚ:

- Královéhradecký – Náchod (6 zaměstnanců)
- Pardubický – Svitavy (1 zaměstnanec)
- Olomoucký – Šumperk (10 zaměstnanců)
Jeseník (2 zaměstnanci)

20. Ministerstvo pro místní rozvoj, Centrum pro regionální rozvoj České republiky

Právní úprava:

Centrum pro regionální rozvoj České republiky (Centrum) je státní příspěvková organizace zřízená Zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, a řízená Ministerstvem pro místní rozvoj ČR

Regionální pracoviště:

Pro program IROP:

- Jihočeský kraj (České Budějovice)
- Plzeňský kraj (Plzeň)
- Karlovarský kraj (Karlovy Vary)
- Ústecký kraj (Ústí nad Labem)
- Liberecký kraj (Liberec)
- Královéhradecký kraj (Hradec Králové)
- Pardubický kraj (Pardubice)

- Kraj Vysočina (Jihlava)
- Jihomoravský kraj (Brno)
- Zlínský kraj (Zlín)
- Olomoucký kraj (Olomouc)
- Moravskoslezský kraj (Ostrava)

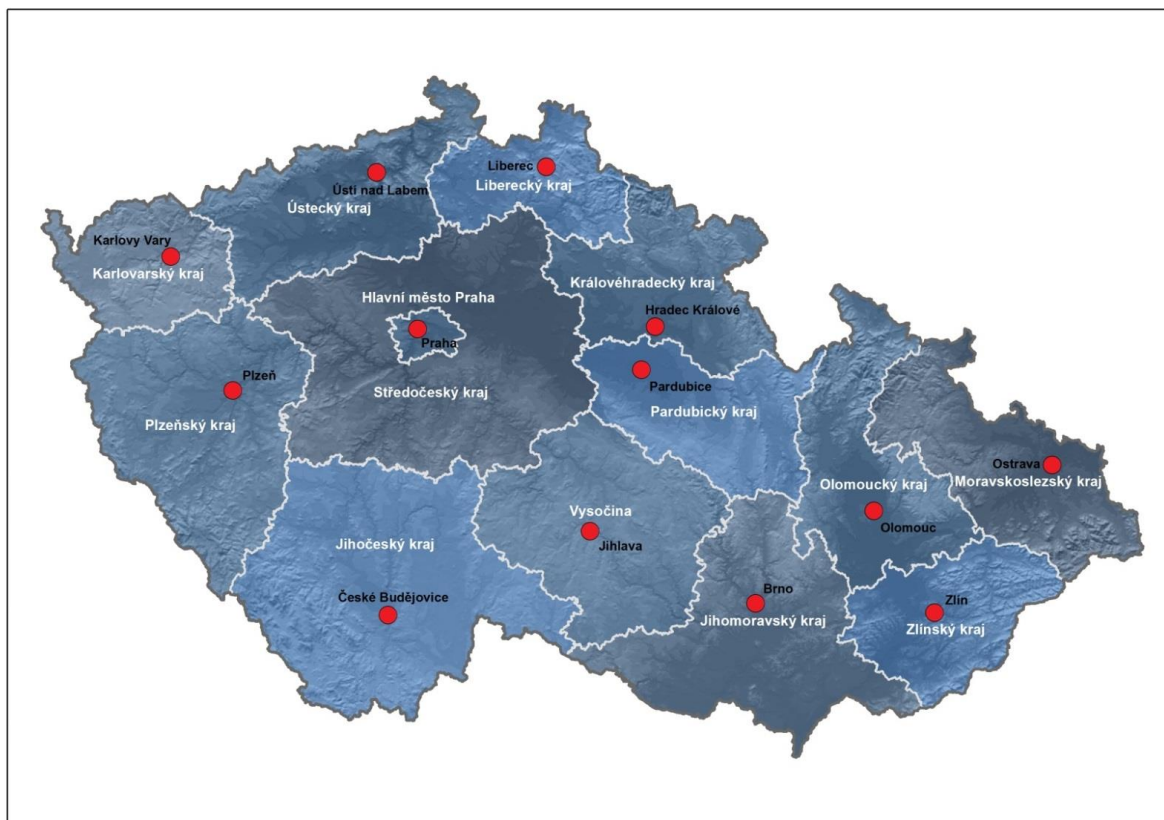
Pro programy Evropské územní spolupráce:

- Jihozápad – Jihočeský a Plzeňský kraj (Písek)
- Severozápad – Karlovarský a Ústecký kraj (Chomutov)
- Severovýchod – Liberecký, Královéhradecký Pardubický kraj (Hradec Králové)
- Jihovýchod – Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj (Brno)
- Střední Morava – Zlínský a Olomoucký kraj (Olomouc)
- Moravskoslezsko – Moravskoslezský kraj (Ostrava)
- Společný sekretariát pro OPPS ČR-Polsko (Olomouc)
- Česká část společného sekretariátu pro OPPS Rakousko-ČR (Brno)

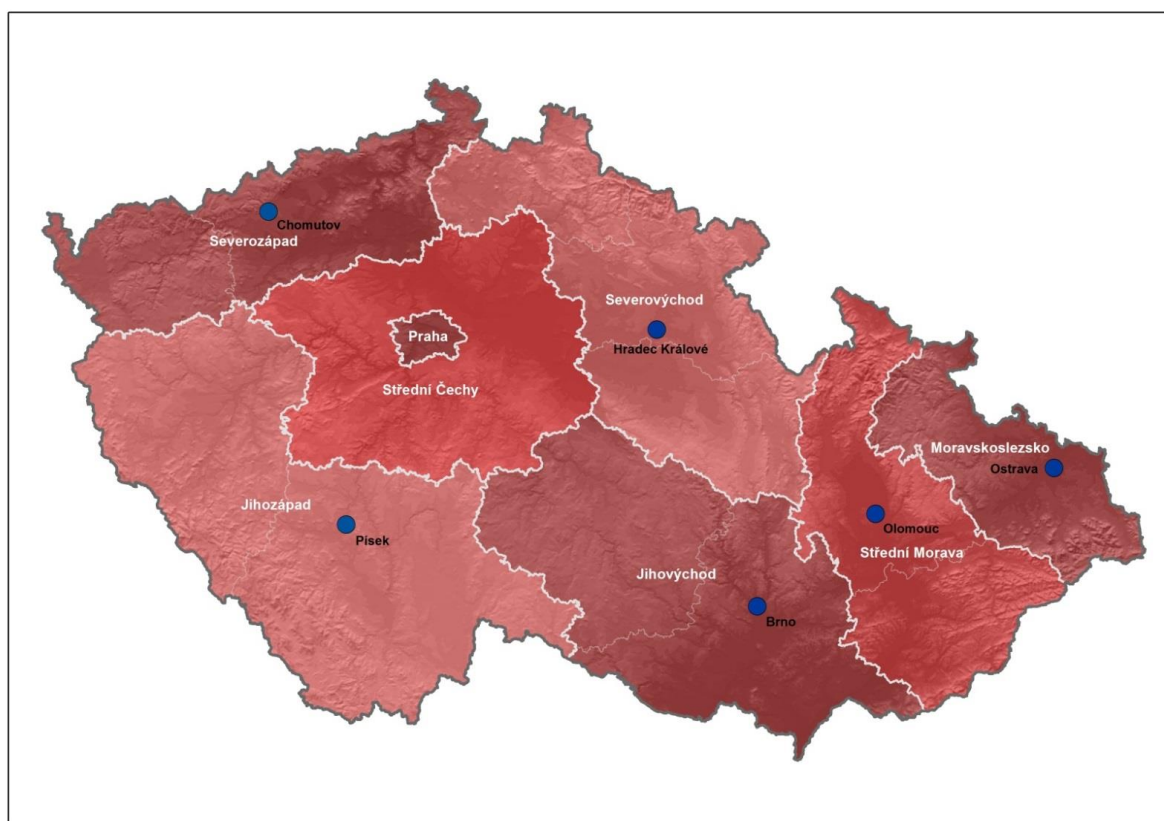
Činnosti organizace definované Statutem z 1. prosince 2015:

- a) činnost zprostředkujícího subjektu pro vybrané operační programy financované z Evropských strukturálních a investičních fondů,
- b) funkce společného sekretariátu a kontrolora pro vybrané operační programy v rámci cíle Evropské územní spolupráce,
- c) poskytování poradenských služeb v souvislosti s využíváním prostředků zejména z Evropských strukturálních a investičních fondů,
- d) další úkoly v oblasti podpory regionálního rozvoje (spolupráce s regionálními institucemi, s orgány státní správy a samosprávy, vzdělávacími institucemi a dalšími institucemi v oblasti implementace programů EU, iniciování rozvoje hospodářských aktivit formou přímé i nepřímé podpory podnikání, zajišťování provozu záložního pracoviště monitorovacího systému pro programové období 2007–2013 ad.).

Rozložení regionálních pracovišť pro Integrovaný regionální operační program

Rozložení regionálních pracovišť pro programy Evropské územní spolupráce

Územní členění Centra pro regionální rozvoj České republiky

Místo pracoviště	Pracoviště zajišťuje
Praha	hospodářsko-správní činnosti pro celou organizaci
	řízení administrace IROP, zajištění jednotného výkonu administrace IROP
	výkon administrace IROP pro OSS a centrálně řízené projekty
	výkon administrace IROP pro Středočeský kraj
	Oddělení administrace a kontroly EÚS
České Budějovice	výkon administrace IROP pro Jihočeský kraj
Písek	kontrola projektů z programu Bavorsko-ČR, Rakousko-ČR
Plzeň	výkon administrace IROP pro Plzeňský kraj
Karlovy Vary	výkon administrace IROP pro Karlovarský kraj
Chomutov	kontrola projektů z programu Sasko-ČR, Bavorsko-ČR
Ústí nad Labem	výkon administrace IROP pro Ústecký kraj
Liberec	výkon administrace IROP pro Liberecký kraj
Hradec Králové	výkon administrace IROP pro Královéhradecký kraj
	kontrola projektů z programu ČR-Polsko, Sasko-ČR, Central Europe, Interreg Europe, Danube
Pardubice	výkon administrace IROP pro Pardubický kraj
Jihlava	výkon administrace IROP pro Kraj Vysočina
Brno	výkon administrace IROP pro Jihomoravský kraj
	kontrola projektů z programu Rakousko-ČR, Slovensko-ČR
	JS Rakousko - ČR
Olomouc	výkon administrace IROP pro Olomoucký kraj
	kontrola projektů z programu Slovensko-ČR, ČR-Polsko
	JS ČR - Polsko
Zlín	výkon administrace IROP pro Zlínský kraj
Ostrava	výkon administrace IROP pro Moravskoslezský kraj
	kontrola projektů z programu ČR-Polsko, Slovensko-ČR, Central Europe, Interreg Europe, Danube

Regionální rozložení pracovišť Centra ve výše uvedených městech zajišťuje pokrytí celé České republiky výkonem delegovaných činností souvisejících s administrací prostředků Evropských strukturálních investičních fondů ve výše uvedených operačních programech a i v případě změny v administrativním členění státu by tato změna nebyla důvodem k jeho přehodnocení. Pouze by se přistoupilo k definici spádového území pro jednotlivá pracoviště, která je nyní vymezená stávající administrativní jednotkou – kraj.

Tato změna by byla ovšem velmi významná pro Řídící a Národní orgány těchto operačních programů, neboť definice oprávněných příjemců v nich se opírá o dané administrativní členění státu (kraj, ORP). Proto je nutné dále komunikovat s MMR jako řídicím (národním) orgánem v těchto operačních programech.

21. Úřad pro ochranu osobních údajů

Právní úprava,

kteřá se týká postavení a působnosti Úřadu pro ochranu osobních údajů je:

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- Podle §2 odst. 1 tohoto zákona byl Úřad pro ochranu osobních údajů se sídlem v Praze zřízen.
- Podle § 2 odst. 2 je Úřad ústředním správním úřadem pro oblast ochrany osobních údajů v rozsahu stanoveném tímto zákonem, zvláštními právními předpisy, mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu, a přímo použitelnými předpisy Evropské unie.
- Podle § 2 odst. 3 Úřad vykonává působnost dozorového úřadu pro oblast ochrany osobních údajů vyplývající z mezinárodních smluv, které jsou součástí právního řádu.

Způsob územního členění:

Úřad nemá žádné pobočky na regionální úrovni.

Záměry změn:

Nepředpokládají se.